

Державний торговельно-економічний університет

**СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ
ДИСКУРСИ: ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ**

(Київ, 20 лютого 2025 року)

Київ 2025

УДК 81'1:808.53
С 89

Сучасні лінгвістичні дискурси: проблеми та реалії
С 89 [Електронний ресурс] : тези доп. наук.-метод. семінару
(Київ, 20 лют. 2025 р.) / відп. ред. А. Г. Латигіна. – Київ :
Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. – 135 с.
ISBN 978-966-918-187-9
DOI: 10.31617/k.knute.2025-02-20

У збірнику доповідей науково-методичного семінару «Сучасні лінгвістичні дискурси: проблеми та реалії» автори тез висвітлили нагальні проблеми, пов'язані з важливою роллю комунікації у глобальному світі, особливостями використання лінгвосугестивних засобів у інтернеті, рекламі, конфліктному та судовому дискурсах, значенням ефективних стилістичних засобів сугестивного впливу на аудиторію.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 81'1:808.53

Редакційна колегія: А. Г. Латигіна (відп. ред.), зав. каф. іноземної філології та перекладу, доц.; К. В. Богатирьова, доц.
Відповідальний за випуск К. В. Богатирьова, доц.

ISBN 978-966-918-187-9

© Державний торговельно-економічний університет, 2025

Ця робота ліцензується відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License.

ЗМІСТ

ЛАТИГІНА А. Г., ЛАТИГІНА Н. А.	
Дискурс крізь призму когнітивізму: сутнісні риси дискурс-аналізу	7
АМЕЛІНА С. М.	
Проблеми еквівалентності в перекладі культурно-специфічної лексики.....	11
БЕРЕЗОВА Л. С.	
Мовні особливості й ефективність сугестивних прийомів у рекламному дискурсі.....	13
БЄЛОВА В. В.	
Навчання іншомовній галузевій термінології	15
БОНДАРЕНКО Я. С.	
Комп'ютерна лінгвістика та автоматизовані системи перекладу: ефективність і межі застосування	18
VORNACHEV A.	
Digital technologies in teaching foreign languages	20
ВЛАСЕНКО Л. В., КОШИНСЬКА С. С.	
Мовні бар'єри та їх подолання у глобалізованому суспільстві.....	23
ВЛАСЕНКО Л. В., ТРИГУБ І. П.	
Роль соціальних мереж у мовній комунікації глобального суспільства	26
ГОЛІК О. В.	
Політична реклама в сучасному лінгвістичному дискурсі.....	29
ГОЛОГУДІНА Є. О.	
Трансформація мови в цифрову епоху: вплив соціальних мереж на мовленнєву культуру	32
ГРЕБІННИК Л. В., КОВАЛЕНКО Л. В.	
Робота з текстом як складова успішного формування іншомовної комунікативної компетентності	34

ДЕНИСЮК М. С.	
Сугестивний потенціал командної роботи у вивченні іноземних мов	37
ДРОЗДОВА Ю. В.	
Конфліктний дискурс у комунікативному просторі	39
ЄВЧЕНКО Р. І.	
Специфіка репрезентації військової термінології в перекладі.....	42
ЗАЙЦЕВА І. В., ВИСОТЧЕНКО С. В.	
Особливості лінгвосугестивних засобів інтернет-дискурсу.....	45
ЗВАРИЧ І. М., МАГДЕН О. Г.	
Реалії та проблеми мови глобального спілкування.....	48
KUSHMAR L. V., KOLOT L. A.	
Framing the world: the role of discourse in shaping global narratives	52
КЛИМЕНКО Т. І.	
Поняття дискурсу в сучасній лінгвістиці	55
КОВАЛЬ А. І.	
Особливості перекладу та вживання синонімії в сучасній німецькій мові	58
КРАВЧЕНКО Н. К., ЮДЕНКО О. І.	
Типи концептуальних мереж у теорії концептуальної інтеграції.....	61
КОРСУН С. В.	
Проблеми дискурсу в лінгвістиці.....	64
НАТАЛУШКО А. І.	
Використання лінгвосугестивних засобів у судовому дискурсі	67
НЕДАШКІВСЬКА Т. Є.	
Англомовний дискурс у комунікаційному полі сучасної польської мови.....	71

МИХАЙЛОВА Н. О.	
Вплив англійської мови на мовні дискурси України в умовах глобалізації.....	74
МИРОЧНИК В. В.	
Сучасні трансформації історичної пам'яті в публічному дискурсі	77
OLESHKO N.	
The role of artificial intelligence in learning foreign languages: advantages and disadvantages	79
ПАНАСЮК Н. В.	
Інтернет-дискурс як нова форма мовної взаємодії: від форумів до мемів.....	83
ПОЗНІХІРЕНКО Ю. І.	
Лінгвокультурологічний аналіз ергонімів у контексті мовного простору України	87
ПРИМА В. В.	
Туристичний дискурс у глобальному світі.....	90
РОЖКОВ Ю. Г., БОНДАРЕНКО І.	
Multilingualism in the globalized world.....	92
РОЖКОВ Ю. Г., ГОНЧАРЕНКО С.	
Linguistic landscape in urban environments: a case study approach.....	94
РОЖКОВ Ю. Г., ГОПКАЛО Ю.	
Digital communication and language change: new challenges	96
РОЖКОВ Ю. Г., КОВАЛЕНКО О.	
Linguistic manipulation in media discourse	98
РОЖКОВ Ю. Г., КРАВЧЕНКО Д.	
Gender and language: the evolution of inclusive speech	100
РОЖКОВ Ю. Г., ЛИСЕНКО А.	
The impact of social media on language standardization.....	102

РОЖКОВ Ю. Г., МЕЛЬНИК Н.	
Translation in the era of machine learning: the future of human translators	104
РОЖКОВ Ю. Г., ПЕТРЕНКО А.	
Language policies in the 21st century: between preservation and innovation.....	106
РОЖКОВ Ю. Г., СИДОРЕНКО В.	
Intercultural communication and miscommunication: how language shapes perception	108
РОЖКОВ Ю. Г., ТКАЧЕНКО О.	
Artificial intelligence and natural language processing: threats and opportunities	110
РОЖКОВ Ю. Г., ШЕВЧЕНКО М.	
The role of artificial intelligence in language learning.....	112
СІДІЛЬНИКОВ Д. С.	
Комунікативний вимір соціальної реклами.....	114
ТРИГУБ І. П., ВЛАСЕНКО Л. В.	
Англійська як глобальна мова: переваги та ризики для культурного розмаїття.....	116
ФАЛЬКО Р. В.	
Переклад як інструмент міжкультурного діалогу в умовах глобалізації.....	119
ХМІЛЬ О. О.	
The role of impoliteness and social media innovations in modern media discourse	122
ЦИМБАЛИСТА О. А., КРИВЕНКО О. В.	
Сугестивні функції емоцій у художньому тексті	125
СНАІКА О.	
Linguistic identity in the digital age: Multicultural dimension	129
МАЛИНОВСЬКА І. А.,	
Дискурс як засіб формування суспільної думки	133

ДИСКУРС КРІЗЬ ПРИЗМУ КОГНІТИВІЗМУ: СУТНІСНІ РИСИ ДИСКУРС-АНАЛІЗУ

Латигіна А. Г.,

*завідувач кафедри іноземної філології та перекладу, доцент,
Державний торговельно-економічний університет*

Латигіна Н. А.,

*професор кафедри іноземної філології та перекладу,
доктор політичних наук, професор, Державний торговельно-
економічний університет*

Друга половина ХХ століття позначилася для гуманітарних наук активним становленням когнітивної парадигми, розвитком теорії дискурсу, що в епоху постмодерну обґрунтовує необхідність взаємодії та продуктивної співпраці парадигм [1].

Когнітивізм – це напрям у сучасній науці, об'єктом вивчення якого є людський розум, мислення і ті ментальні процеси та стани, які з ними пов'язані. Серед учених, що приділяють когнітивним аспектам особливу увагу, можна назвати П. Бергера, у якого знаходимо ґрунтовну характеристику когнітивного стилю типового бюрократа і Р. Доусона, який застосував свою класифікацію для аналізу когнітивних стилів президентів США та провідних управлінців.

Когнітивний підхід належить до класу функціональних підходів та передбачає, що комунікативна діяльність являє собою один з видів когнітивної діяльності людини, і комунікативні явища можуть бути адекватно зрозумілі лише в контексті інших когнітивних процесів. Цей підхід до дослідження дискурсу є альтернативою структуралістському, соціологічному, філософському, семіотичному підходам [2].

У центрі уваги когнітивного підходу два кола проблем: питання структури дискурсу і питання впливу дискурсивних чинників на мовні явища меншого обсягу (синтаксичні конструкції, слова). Важливі, крім того, питання розподілу дискурсів на жанри. Дискурс пов'язує діяльність і текст, мислення і мову, реальність та її інтерпретацію. Він є своєрідним контекстом, що забезпечує стабільність всієї системи, динамічно змінює методи, схеми інтерпретації, правила комунікацій, спрямовує події та здійснює їх оцінку й узгодження. Подібне розуміння дискурсу притаманне дискурс-аналізу, який відходить від конкретно – наукової методології і поширює проблематику дискурсу на всі сфери, де мова, діалог є не просто способами поширення і накопичення інформації, а стають дієвим чинником створення і перетворення соціального буття.

Витоками дискурсивного аналізу у сучасній лінгвістиці вважаються роботи З. Херріса, який у 1952 році в статті «Discourse Analysis» ввів поняття дискурс-аналізу, як методу вивчення руху інформації в дискурсі [3].

Багатозначність терміну «дискурсивний аналіз» пояснюється порівнянням трьох підходів до його вивчення: 1) аналіз дискурсу в найбільш широкому сенсі, як інтегральної сфери вивчення мовного спілкування з точки зору як його форми, так і функцій; 2) аналіз дискурсу як «граматики дискурсу» (Р. Лонгейк, Т. Рівонія); 3) поняття близьке, але не тотожне лінгвістиці тексту [4]. Дискурс-аналіз ідейно тримається на трьох постулатах – трьох найважливіших категоріях: дія, побудова і варіативність: як побудовано писемний дискурс, за допомогою яких саме лінгвістичних ресурсів, відібраних тим, хто говорить, з усього розмаїття мовних засобів, функціональних стилів, риторичних прийомів тощо.

В академічній науці останніми роками стрімко зростає кількість робіт, присвячених аналізу найрізноманітніших видів дискурсу. Мабуть, немає такого феномену суспільного життя, якого б не обрав своїм предметом дослідження дискурс-аналіз.

Значний вплив на дискурсивний аналіз з 60-х рр. почала справляти соціолінгвістика, приділивши значну увагу явищам лінгвістичної варіативності, зумовленої соціальними чинниками. Наступним напрямком, важливим для становлення дискурс-аналізу, були роботи з аналітичної філософії, що склалися пізніше в теорію мовних актів Дж. Остіна і Дж. Роджерса Сьорля.

Далі – психолінгвістика, когнітивна психологія і штучний інтелект, переорієнтувавшись у 70-ті рр. з генеративних моделей на обробку тексту, стали ще одним джерелом ідей для дискурс-аналізу. Водночас, моделювання знань у системах штучного інтелекту надало формальний апарат для аналізу контекстуальної інформації, яка бере участь в інтерпретації дискурсу у вигляді фреймів і сценаріїв.

Протягом 1974–1985 рр. дискурс-аналіз все більше набуває когнітивної спрямованості та прагнення посередництвом вивчення особливостей професійного мовлення вирішувати питання про співвідношення та взаємодію зовнішнього і внутрішнього світів суб'єкта, буття, мислення, індивідуального та професійного.

У цьому сенсі дискурсивний аналіз стає не тільки лінгво – соціальним, але й лінгво – когнітивним. Для здійснення лінгвістичної складової аналізу необхідно теоретично виділити в дискурсі опозицію, аналогічну загальнолінгвістичній: «мова – мовлення»; «система – процес». На нашу думку, в дискурсі можна виділити два виміри,

аналогічних parole – langue: реальне і віртуальне (потенційне). Реальне – це поле комунікативних практик, як сукупність дискурсної події, це поточна мовленнєва діяльність у певному соціальному просторі, має ознаку процесного і пов'язана з реальним життям та реальним часом, а також у результаті цієї діяльності виникають мовні твори (тексти), взяті у взаємодії лінгвістичних, паралінгвістичних й екстралінгвістичних чинників [1].

Одна з основних проблем, досліджуваних у дискурсивному аналізі, це- структура дискурсу. Як будь-яке явище чи об'єкт, дискурс має певну структуру. У першу чергу, це – глобальна структура (сукупність великих блоків, безпосередніх складових). Крім того, існує локальна структура дискурсу – сукупність мінімальності одиниць. Цей другий тип дискурсивних явищ – одиниці, менші, але знаходяться під безпосереднім впливом дискурсивних чинників. До них відносимо, безпосередньо утворені на основі текстів, дії локального масштабу. Це й лексичне явище, але перебуває під безпосереднім впливом дискурсивних чинників (наприклад, чинник контролю).

Слід розрізняти різні рівні структури – макроструктуру, або глобальну структуру, та мікроструктуру, або локальну структуру. Макроструктура дискурсу – це членування простору на великі складові, що відбито в законах, стратегіях, програмах тощо та їх розділи. Між великими фрагментами дискурсу спостерігаються межі, які на лексичному рівні позначаються графічним виділенням, спеціальними лексичними засобами (наприклад, такими службовими словами або словосполученнями: а, так, зрештою, що стосується). У середині великих глобальних фрагментів дискурсу спостерігається єдність – тематичного, референціального (тобто єдність учасників описуваних ситуацій), подієвого, просторового. Дослідженнями, пов'язаними з макроструктурою дискурсу, займалися Т. ван Дейк, Т. Гівон, Е. Щеглофф.

Крім макроструктури Т. ван Дейк виділяє також поняття суперструктури – стандартної схеми, за якою будуються конкретні дискурси. На відміну від макроструктури, суперструктура пов'язана не зі змістом конкретного дискурсу, а з його жанром. За допомогою поняття жанру описуються більш приватні відмінності між різновидами дискурсу.

На противагу макроструктурі, мікроструктура дискурсу (локальне) – це членування дискурсу на мінімальні складові нижчого рівня, які має сенс відносити до дискурсивного рівня; у лінгвістичному вимірі для програмного документа – це його підрозділи (пункти). Дискурс, таким чином, являє собою ланцюг.

Аналогічно до глобальної та локальної структури дискурсу розрізняють глобальну і локальну зв'язність. Глобальна зв'язність дискурсу забезпечується єдністю теми, яка зазвичай розуміється або як понятійний образ, або як конгломерат інформації. Тема визначається як те, про що йдеться в цьому дискурсі. Локальна зв'язність дискурсу – відносини між мінімальними дискурсивними одиницями та їх частинами [5].

Однією з центральних характеристик дискурс-аналізу є інтерес до риторичних, аргументативних структур у будь-яких типах тексту: від політичних дебатів до побутових розмов. Дискурс-аналіз найретельніше досліджує предметно – змістовний бік мовної комунікації, приділяючи більше уваги соціальній її організації, ніж формально – лінгвістичній [6]. Техніка дискурс-аналізу базується на дослідженні репрезентуючих зміст висловлювань. Це терміни та поняття, що структурують сучасний дискурс.

Таким чином, у сучасній лінгвістиці наукова парадигма в аналізі мовних явищ самого дискурсу суттєво змінилася – з комунікативного на когнітивний аспект. Безсумнівним можна визнати той факт, що загальна картина будь-якого явища не вважається повною, якщо в ній не враховується дискурсивна проблематика.

Список використаних джерел

1. Попович Н. Г. Державно-управлінський дискурс у структурі політико – адміністративної комунікації. Київ, 2020. 360с.
2. Cognitive inferences from discourse observations: Reference and working memory. – In: K. van Hoek, A. A. Kibrik, and L. Nordman (eds.) «Discourse studies in cognitive linguistics. Proceedings of the 5th International cognitive linguistics conference». Amsterdam, 2024. P. 29–52.
3. Harris Z. Discourse analysis. Language, 2022. Vol. 28. № 1. P. 474–494.
4. Crimmins M. Talk About Beliefs. Cambridge, 2023. 214 p.
5. Givon T. Prototypes: Between Plano and Wittgenstein. Noun classes and categorization: Proc. Of a Symposium on categorization and noun classification, Eugene, Oregon, October 2023. Benjamins, 2023. P. 77–102.
6. Солових В. П. Оптимальні політико-адміністративні відносини як чинник розбудови публічного врядування в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://www.Kbuara.Kharkov. ua/e-book/db/20112/doc/1/03.pdf](http://www.Kbuara.Kharkov.ua/e-book/db/20112/doc/1/03.pdf)

ПРОБЛЕМИ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ КУЛЬТУРНО-СПЕЦИФІЧНОЇ ЛЕКСИКИ

Амеліна С. М.,

*доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
іноземної філології і перекладу, Національний університет
біоресурсів і природокористування України*

Успішність спілкування між різномовними партнерами, а отже, ефективність їхнього спілкування, співпраці та взаєморозуміння значною мірою залежить від забезпечення адекватного перекладу ділової документації, науково-технічної літератури, галузевих матеріалів та художньої літератури. Останнім часом зросла потреба у якісних перекладах цих текстів з іноземних мов на українську, особливо з метою забезпечення адекватної інформації про нові технології та продукцію іноземних виробників, кількість яких постійно зростає.

З активізацією міжнародних контактів питання якості перекладу стає все більш актуальним. Робота перекладача сприяє взаєморозумінню між представниками різних культур і мовних спільнот. Складність полягає в тому, що для перекладу деяких мовних явищ немає еквівалентів, які б, крім передачі конкретної інформації, ще й відображали національний характер. Тут постає питання про еквівалентність перекладу – денотативної, конотативної, нормативної, прагматичної. Досягнення еквівалентності в передачі інформації з вихідного тексту на мову перекладу завжди є складним завданням для перекладача. Часто оригінальний текст містить лексичні елементи, характерні для певної культури, що призводить до проблем з перекладом, оскільки не завжди є еквіваленти для цих термінів у цільовій мові. Тому пошук шляхів коректного перекладу таких мовних одиниць українською мовою залишається актуальним для перекладачів.

Еквівалентність розглядається науковцями як співвідношення між вихідним текстом і цільовим текстом (перекладеним): «Зв'язок між цільовим текстом і вихідним текстом, який виконує однакову комунікативну функцію на тому самому рівні у відповідній культурі» [1, с. 139–140].

Міжкультурні відмінності відображаються у власних іменах і реаліях, які включають лексику в таких категоріях: особи, титули, топоніми, політичні реалії, адміністративні назви, організації / установи, угоди, компанії, продукти, валюти, ідеї, історичні реалії, кулінарні назви, свята, одяг, пристрої, номенклатура, одиниці вимірювання.

Перекладаючи тексти українською мовою, перекладач має враховувати не лише мовні особливості, а й міжкультурні відмінності між вихідною та цільовою мовами та аналізувати параметри, які впливають на адекватність перекладу. Основними лексичними особливостями, які можуть ускладнювати процес перекладу, є: специфічний відбір лексики, що має велику кількість значень; стилістично забарвлені лексеми; вживання лексики в переносному значенні; використання термінології тощо.

Розглядаючи проблему відтворення власних назв під час перекладу текстів із різних тематичних галузей, з'ясуємо, які категорії власних назв найчастіше вживаються.

Виходячи з аналізу текстів, можна сказати, що найпоширенішими категоріями власних імен є:

- антропоніми (власні назви людей – імена та прізвища),
- топоніми (географічні назви – назви місцевостей, регіонів, населених пунктів),
- ергоніми (назви компаній, підприємств, організацій, установ, асоціацій, організацій, юридичних осіб тощо)
- бренди (назви товарів, послуг, компаній),
- аббревіатури (скорочені назви).

Лінгвісти відзначають, що кількість скорочень збільшується і вони все частіше вживаються в науково-технічній літературі, що може бути пов'язано з мовною економією.

Параметрами оцінки процесів відтворення (перекладу) є: інформаційна насиченість процесу, зрозумілість еквівалентів для реципієнтів цільової мови, прозорість культури мови оригіналу, доцільність [2, с. 98].

Високий рівень адекватності перекладу може бути досягнутий шляхом застосування відповідних методів і технік, включаючи транскрипцію та транслітерацію, вилучення / додавання лексем і описовий переклад.

Список використаних джерел

1. Reiß, Katharina / Vermeer, Hans J. (1991): Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie. Tübingen: Niemeyer.
2. Kutz, W. (2009): Was heißt Babyklappe auf Spanisch? Entsprechungslücken als dolmetschspezifischer Problemfall. In: Lebende Sprachen 3/2009, S. 98–112.

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ Й ЕФЕКТИВНІСТЬ СУГЕСТИВНИХ ПРИЙОМІВ У РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ

Березова Л. С.,

*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У сучасному комунікативному просторі рекламний дискурс виступає невід'ємною складовою соціальної взаємодії, адже реклама активно впливає на масову свідомість та активно формує споживчу поведінку. Її основною функцією є стимулювання попиту на певний продукт чи послугу, що, як відомо, може реалізовуватись через розширення цільової аудиторії. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом використання ефективних комунікативних стратегій, серед яких важливу роль відіграють інформування, вплив і переконання. Сутність цих методів рекламного впливу полягає у тому, щоб за допомогою певних прийомів показати споживачу переваги даного товару і переконати у необхідності його придбання. Отже, реклама виступає потужним інструментом комунікації, що об'єднує прагматичну спрямованість із комплексним соціально-психологічним впливом на споживача.

Сугестія сьогодні стає одним із ключових механізмів впливу у комунікативних процесах, зокрема, в рекламному дискурсі. Більшість науковців визначає її як психологічне явище, яке ґрунтується на несвідомому сприйнятті інформації, що тією чи іншою мірою впливає на поведінку, думки та емоційний стан людини. Ключовою ідеєю сугестії є «встановлення та підтримання психологічного контакту, приєднання до реальності іншої людини і ведення її за собою, утилізація свідомості та отримання доступу до несвідомого» [1, с. 4]. На думку Л. Л. Ільницької, лінгвальний сугестивний вплив, заснований на використанні мови, має на меті встановлення психологічного контакту зі споживачем і отримання доступу до його несвідомого [1, с. 12].

Серед основних мовних особливостей сугестивних прийомів дослідники виокремлюють наступні:

- фонетичний – залучення звукових прийомів у мовленні: алітерації, рими, асонансу, епітези, звуконаслідування, ритмізації тощо;
- лексичний – застосування емоційно забарвленої лексики, метафор, символів;
- синтаксичний – передбачає використання повторень, інверсії, риторичних запитань, які викликають емоційне залучення аудиторії, що, в свою чергу, сприяє кращому запам'ятовуванню інформації;

– візуально-образний – зумовлює поєднання вербальних і невербальних елементів комунікації;

– психолінгвістичний – звернення до емоцій та підсвідомості реципієнтів.

Ефективне використання сукупності сугестивних прийомів у рекламному дискурсі сприятиме формуванню позитивного ставлення до певного бренду, його ідентифікації серед інших виробників, запам'ятовуванню рекламного слогану, створенню довіри до продукції, стимулюватиме бажання у потенційного споживача зробити покупку тощо. Можливість використання сугестивних прийомів значною мірою базується на когнітивних, емоційних та поведінкових механізмах сприйняття інформації споживачами.

Відомо, що метою реклами є прямий або опосередкований вплив на споживача, його свідомість, думки та емоції. Тому, в першу чергу, маркетологи активно використовують когнітивні механізми в рекламному дискурсі для ефективного впливу на увагу, пам'ять, поведінку споживачів (наприклад, ефект новизни, автоматична оцінка, ефект повторення, стереотипізація, емоційна пам'ять тощо).

Як зазначає О. С. Трубіцина, сугестія завжди апелює до емоцій, почуттів, звичок і цінностей адресата, формуючи нові переконання та спонукаючи до дій [2, с. 126]. Прикладом може служити використання в рекламних текстах прийомів персоніфікації та антропоморфізму, звернення до позитивних чи негативних емоцій чи асоціацій, відчуття ностальгії, гордості, співчуття, соціальної відповідальності тощо.

Рациональне використання сугестивних прийомів сприяє не лише активному залученню емоційної сфери, а й підвищенню довіри до бренду чи продукції, що, в свою чергу, стимулює продажі. Основними механізмами такого впливу в рекламному дискурсі найчастіше виступають: посилення на авторитети, ефект дефіциту, соціальне схвалення тощо.

Таким чином, використання сугестивних прийомів слід розглядати як ефективну багаторівневу стратегію для впливу на споживача через мовні, когнітивні та психолінгвістичні механізми. Її реалізація у рекламному дискурсі сприятиме підвищенню впізнаваності бренду, посиленню лояльності до компанії, емоційному залученню, можливістю маніпулювати потребами та бажаннями споживачів.

Список використаних джерел

1. Ільницька Л. Л. Англомовний сугестивний дискурс. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філолог. наук. Харків, 2006. 20 с.

2. Трубіцина О. С. Мовні засоби реалізації сугестії в китаємовній масовій комунікації (на прикладі інтерв'ю Ху Цзіньтао іноземним ЗМІ). Східний світ, 2013. № 2–3. С. 126–131.

НАВЧАННЯ ІНШОМОВНІЙ ГАЛУЗЕВІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Бєлова В. В.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри сучасних європейських мов,
Державний торговельно-економічний університет*

Термінологія є основою для розвитку професійної компетентності студентів у будь-якій галузі знань. Вивчення термінологічної лексики допомагає студентам ефективно спілкуватися та взаємодіяти у своїй професійній сфері. Терміни стають фундаментальними елементами наукових текстів і вимагають спеціального підходу та уваги.

Навчання термінології є досить складним процесом, який вимагає ефективної організації.

Аналіз літературних та методичних джерел, узагальнення педагогічної практики свідчить, що студенти стикаються зі складністю засвоєння вузькоспеціалізованої фахової лексики. Тому викладачеві необхідно постійно приділяти значну увагу опрацюванню термінології паралельно з вивченням фахових дисциплін та вдосконаленню студентських навичок перекладу галузевих термінів, щоб забезпечити їх краще розуміння та запам'ятовування, а відтак – і ефективне опанування [1, с. 120].

Навчання термінології слід проводити поетапно. Робота над термінологічною лексикою включає наступні етапи: ознайомлення, усвідомлення та використання в контексті мовленнєвого спілкування [2, с. 191].

Етап ознайомлення є початковим етапом вивчення іноземної мови професійного спрямування, де відбувається семантизація та формування фонетико-графічного образу слова, адже саме тоді закладається фундамент для вільного володіння мовою у майбутній сфері діяльності. Це зумовлено тим, що студенти ще не мають необхідного багажу знань та чітко сформованих понять у своїй галузі рідною мовою. Цей етап передує текстовому опрацюванню термінів, де за допомогою різноманітних вправ формується навичка оперування термінами на рівні слова, словосполучення та речення.

Рівень сприйняття лексичної одиниці має вирішальне значення для міцності та довготривалості її засвоєння, а також для швидкості

та можливості подальшого відтворення. Сприйняття лексичної одиниці полягає в ідентифікації її з-поміж інших та віднесенні до певного класу предметів [3, с. 54].

На цьому етапі слід:

- використовувати адаптовані тексти, які відповідають рівню володіння мовою а також знайомлять з базовою термінологією;
- поступово ускладнювати завдання, додаючи тексти з фахових джерел;
- заохочувати до активного застосування термінів на практиці
- (наприклад, під час написання доповідей, ведення дискусій, тощо;
- використовувати різноманітні методи навчання, що роблять процес більш цікавим.

Наступним етапом опановування професійною лексикою є закріплення термінів та формування навичок їх вільного використання в ситуаціях мовленнєвого спілкування. Робота з текстами фахового спрямування, які слугують моделями майбутньої професійної діяльності, сприяє активізації лексичних одиниць, розкриттю їх значення та розвитку комунікативних умінь студентів. Ефективність цього етапу навчання багато в чому залежить від змісту тих текстів, які використовуються. Підбір автентичних професійно орієнтованих матеріалів є ключовим моментом, адже вони не лише розширюють словниковий запас студентів, але й слугують цінним джерелом інформації та знань, доповнюючи зміст спеціальних дисциплін. Вправи на цьому етапі спрямовані на сприйняття та пошук певної інформації та автоматизацію дій з термінологічною лексикою.

Завершальний етап роботи над професійною лексикою спрямований на практичне застосування засвоєних термінів та усвідомлене вільне оперування ними. Студенти виконують післятекстові вправи науково-творчого характеру. Такі вправи орієнтовані на активізацію термінів (як в усно так і письмово) на рівні надфразової єдності та тексту. На цьому етапі відбувається відбір засобів і методів формування та формулювання думки в процесі професійного мовного спілкування. Такі вправи допомагають узагальнювати та критично оцінювати прочитане, аргументовано доводити чи спростовувати твердження, стимулюють власні монологічні та діалогічні висловлювання. Це можуть бути такі завдання, як: підготовка доповідей, участь у дискусіях та дебатах, складання ділових листів, виконання перекладів тощо.

Навчання студентів термінології передбачає:

- активне втручання викладача: важливо, щоб викладач надавав необхідні пояснення та допомагав студентам засвоювати нові терміни;

- використання інтерактивних методів навчання: групові вправи, рольові ігри, дискусії, що сприяє кращому засвоєнню термінології студентами;
- застосування сучасних освітніх, зокрема медіаосвітніх та інформаційних технологій, комп'ютерних програм та онлайн-ресурсів, що допомагає студентам активно вивчати та запам'ятовувати нову термінологію;
- практичне застосування. Важливо стимулювати студентів до практичного використання засвоєної термінології у власних монологічних та діалогічних висловлюваннях;
- систематична робота: Постійна систематична робота над текстами та вправами, спрямована на засвоєння та використання термінології, допомагає студентам успішно опановувати нові поняття та терміни.

Отже, термінологічна лексика важлива для наукової та професійної взаємодії, але її відокремлення від загальноновживаної лексики може бути складним. Навчання фахової термінології потребує системності та активних методів, що сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

Список використаних джерел

1. Кравченко Т. М., Брецько І. І., Бопко І. З. Методи та прийоми навчання термінологічної лексики у курсі англійської мови професійного спрямування для студентів спеціальності «маркетинг». *Освіта і Наука*. Випуск 1(26). 2019. С. 117–121.
2. Пасічник О. О. Дидактико-методологічні засади навчання студентів фахової термінологічної лексики у процесі професійної іншомовної підготовки. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2017. Вип. 2. С. 190–193.
3. Ніколаєва С. Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К.: *Ленвіт*, 2003. 273 с.

КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА ТА АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ПЕРЕКЛАДУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ І МЕЖІ ЗАСТОСУВАННЯ

Бондаренко Я. С.,

*здобувач ОС «магістр», І курс, група ФілН-24001м,
спеціальність 035.043 Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька), гуманітарно-педагогічний
факультет, Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Сучасний розвиток комп'ютерної лінгвістики значно вплинув на автоматизовані системи перекладу (ASP), що дозволяють швидко й ефективно обробляти великі обсяги текстової інформації. Такі системи базуються на алгоритмах машинного навчання, статистичних методах і нейронних мережах, що забезпечують точніший аналіз мовного матеріалу та покращення якості перекладу [5]. Проте, незважаючи на значні досягнення, ASP мають обмеження, які ускладнюють їхнє використання у певних контекстах.

Однією з ключових проблем є функціонально-прагматична адекватність машинного перекладу. Дослідження свідчать, що автоматизовані системи перекладу не завжди зберігають стилістичні та емоційні особливості текстів, особливо в публіцистичних жанрах [1]. Це пояснюється тим, що навіть сучасні нейронні моделі можуть втрачати нюанси значень, що призводить до неточностей та помилок у передачі змісту.

Оцінка ефективності ASP базується на методах аналізу помилок, які дозволяють класифікувати проблеми за лексичними, синтаксичними та семантичними категоріями [2]. Наприклад, у наукових та технічних текстах спостерігається висока частота термінологічних неточностей, що може спричинити некоректне сприйняття змісту перекладу [4]. Для усунення таких проблем необхідне постредагування з боку фахівців, що є поширеною практикою у професійних перекладацьких агентствах.

Порівняння машинного та людського перекладу показує, що автоматизовані системи є ефективними для загального розуміння тексту та швидкої обробки великих масивів даних, проте вони не можуть повністю замінити людський переклад у випадках, коли потрібна адаптація до культурних та стилістичних особливостей [3]. Це особливо актуально для художніх, рекламних та юридичних текстів, де кожне слово має важливе значення.

У сфері науково-технічного перекладу ASP мають більшу ефективність завдяки стандартизації термінології та можливості навчання моделей на спеціалізованих корпусах текстів [4]. Проте навіть у цій галузі необхідне залучення експертів для перевірки коректності термінів та відповідності перекладу оригінальному змісту.

Подальші дослідження в галузі комп'ютерної лінгвістики спрямовані на вдосконалення алгоритмів глибокого навчання, що дозволить покращити розуміння контексту та зменшити кількість помилок у перекладі [5]. Крім того, перспективним напрямком є розробка гібридних моделей, що поєднують автоматизований переклад із залученням лінгвістів для остаточного редагування текстів [3]. Це може значно підвищити якість перекладу та його відповідність мовним нормам і стилістичним вимогам.

Висновки. Автоматизовані системи перекладу є важливим інструментом у сучасному світі, проте їхня ефективність залежить від типу тексту та рівня необхідної точності. Хоча ASP дозволяють значно прискорити процес перекладу, їхні межі застосування обмежуються складністю мовних структур та необхідністю збереження культурно-лінгвістичних особливостей. Подальші дослідження у сфері комп'ютерної лінгвістики та машинного перекладу сприятимуть покращенню цих технологій та розширенню можливостей їх практичного використання.

Список використаних джерел

1. Goodmanian, A. G., Sitko, A. V., & Struk, I. V. (2019). Функціонально-прагматична адекватність машинного перекладу публіцистичних текстів. *Львівський філ* [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: [https:// doi.org/https://doi.org/10.32447/2663-340x-2019-58](https://doi.org/https://doi.org/10.32447/2663-340x-2019-58)
2. Koponen, M. (2010). Assessing Machine Translation Quality with Error Analysis.
3. Yablochnikova, V. (2024). Машинний переклад проти людського перекладу. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-6>
4. Міщенко А. Л. (2013) Машинний переклад у контексті сучасного науково-технічного перекладу. Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Серія «Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов». № 1051.
5. Хвощ П. М. (2004) Прикладна лінгвістика сьогодні. Київ: Світ.

DIGITAL TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Vornachev A.,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Translation, State University of Trade and Economics

The issue concerning digital technologies is quite new in Ukraine's science. First of all, this concept is associated with the foundation in our country at the end of 2019 of the Ministry of Digital Transformation as a central executive body responsible for forming and putting into practice the state policy in the field of implementing digital technologies, open data, national electronic information resources, interoperability, i.e. interaction of network systems based on unified interfaces or protocols, introduction of electronic services and development of digital literacy of citizens [1]. All these phenomena can be combined into one concept of «digitalization», which is considered by scientists as the transformation of information into digital form, as well as a comprehensive solution of a managerial, infrastructural, cultural and behavioral nature [2].

Digitalization of education is the introduction of the latest information technologies into the educational process in order to cultivate in young people the 21st century skills and to use their maximum for educational purposes [3].

The use of digital technologies in education today is one of the most important and sustainable trends as regards the development of the global educational process. The need for digitalization of the educational sector is stated in a number of regulatory documents. In particular, the Law of Ukraine «On Education» defines the information-and-communication component as one of the basic competencies [4].

A. Kulichenko and Yu. Polezhaev emphasize that in the era of digitalization, when all the necessary information is in a smartphone and a computer, students are no longer interested in the conventional presentation of learning materials in the form of routine lectures and workshops. Therefore, the opportunity to turn smartphones and PCs into assistants as part of student-oriented models of organizing the learning process continues to become increasingly relevant [5].

According to R. Potapova, the introduction of digital technologies into the practice of teaching foreign languages can solve a number of important problems with respect to the learning process, in particular: reducing the time gap between acquaintance with new phenomena and results evaluation;

overcoming the problem of insufficient differentiation of learning; taking into account the individual characteristics of students; establishing the process of purposeful teaching the methods of independent work to students [6].

The formation of foreign language communicative competence using digital technologies corresponds to the most important methodological principles of teaching foreign languages. For their successful implementation, several material factors are necessary at once: gadgets (computers, tablets, laptops or smartphones), continuous access to the Internet (both in classes and at home). In the absence of at least one of the above-mentioned factors, teaching English with digital technologies loses its meaning, since their application becomes impossible [6].

The characteristic features of mobile applications are their multimedia and hypertextuality, which allow to accelerate and improve the process of learning a foreign language, to develop stable speech patterns, communication skills, and grammar rules in English. Mobile dictionaries, in addition to transcription and grammatical articles, perform the function of voicing and recognizing voice input of lexical units. Thus, mobile technologies (or mobile applications) allow to organize both autonomous or independent learning and learning in groups with developed training courses in mobile formats; they contribute to increasing motivation through the use of familiar technical means [7].

The introduction of digital educational formats also involves complex changes in the architecture of education, inevitable changes in familiar forms and methods of learning. The consequences of large-scale digitalization of education can also lead to a number of risks: due to the use of electronic versions of educational curricula, risks associated with the loss of the skills aimed at writing down the main ideas of the proposed material and, as a result, the deterioration of the ability to remember and rethink it; risks of deterioration of the ability to perceive large amounts of information; the risk of developing in students the so-called «screen addiction»; risks of a possible reduction in mental abilities – «development of digital dementia»; risks of displacing live communication, which in many cases has significantly greater relevance for students than electronic learning technologies; risks associated with health; threats created by cybercrimes; risks of system failures; risks of information manipulation, which in future will determine the loss of creative search, heuristics [7].

Thus, education today embodies colossal changes that involve the integration of digital technologies into the educational process, which demonstrates the general development of a digital society. The results of modern research indicate a diverse impact of digital technologies on the institution of higher education. However, it is undeniable that the

introduction of digital technologies into the practice of teaching foreign languages, in particular English, occupies an important place in their qualitative learning. Nevertheless, the risks of innovations and combining conventional means with the latest ones in the process of mastering a foreign language are always worth considering.

References

1. Digitalization. The Complete Guide. What is digitalization? Definition of Digitalization. URL : <https://innolytics-innovation.com/what-is-digitalization/>

2. Гаврілова Л. Г., Топольник Я. В. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. № 5. Том 61. С. 1–14.

3. Іваненко Н. В., Денека М. Т., Сидоренко О. М. Цифровізація освітнього процесу в галузі філологічної науки (українські реалії). *Академічні візії*. 2023. № (18). URL: <https://dspace.vnmu.edu.ua/bitstream/handle/=y>

4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Дата оновлення: 01.01.2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

5. Kulichenko A., Polyezhayev Y. Innovative information and communication technologies for ergotherapists applied during English learning in Ukraine. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2020. Vol. 10, № 02. P. 228–233. URL : <http://www.doi.org/10.33543/1002>

6. Барвинська О. О. (2022) Впровадження цифрових технологій для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти на уроках англійської мови у закладах професійної (професійно-технічної) освіти» (з досвіду роботи). URL:<https://naurok.com.ua/vprovadzhennya-cifrovih-tehnologiy-dlya-aktivizaci-piznavalno-diyalnosti-zdobuvachiv-osviti-na-urokah-angliysko-movi-u-zakladah-profesiyno-tehnicno-osviti-274126.html>

7. Рябуха Т. В., Гостіщева Н. О., Куликова Л. А., Харченко Т. І. Перевернуте навчання» як інноваційна технологія викладання іноземних мов у вищій школі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 72. Т. 2. С. 100–106.

МОВНІ БАР'ЄРИ ТА ЇХ ПОДОЛАННЯ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Власенко Л. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Кошинська С. С.,

*ВСП «Маслівський аграрний фаховий коледж
ім. П. Х. Гаркавого Білоцерківського національного університету»*

Значне розширення глобальних зв'язків у сферах економіки, освіти та культури призводить до змішення мов та культур. У такому середовищі мовні бар'єри стають одним з головних чинників, що уповільнюють співпрацю та загальний розвиток. У епоху глобалізації та цифрових технологій спілкування з людьми різних культур стає невід'ємною частиною життя. Однак мовні бар'єри залишаються серйозною перешкодою для ефективної комунікації та співпраці.

До причини мовних бар'єрів можна віднести наступне, а саме:

1. Мовна різноманітність. За оцінками UNESCO, у світі існує понад 7 тисяч мов. Це створює потенційні проблеми в комунікації між співробітниками, партнерами та громадянами.

2. Культурні відмінності. Значення слів, жестів та інтонації також можуть суттєво різнитися залежно від регіону.

3. Недостатнє володіння іноземною мовою. Незважаючи на зростання популярності англійської та інших міжнародних мов, незнання мови досі часто є перешкодою.

Проте, незважаючи на всі перипетії, слід зазначити і позитивні аспекти мовних бар'єрів:

1. Збереження культурної ідентичності. Мовний бар'єр часто допомагає захистити культурні традиції та ідентичність народів. Наприклад, збереження мов меншин, таких як українська серед діаспори, сприяє поширенню культури та її визнанню в світі.

2. Залучення лінгвістичних фахівців. Потреба у перекладачах, філологах та мовних курсах створює нові робочі місця та сприяє економічному розвитку.

Серед негативних аспектів мовних бар'єрів, можна зазначити наступні:

1. Ускладнення комунікації. Мовний бар'єр часто ускладнює співпрацю між компаніями, які діють на різних мовних ринках. Наприклад, помилки у перекладі документів можуть призвести до витрат та юридичних ускладнень.

2. Дискримінація та нерівність. Люди, які не володіють домінантною мовою, часто зіштовхуються з проблемами на роботі та в освіті. Наприклад, емігранти зазнають дискримінації через недостатнє знання іноземної мови.

Методи подолання мовних бар'єрів:

Вивчення мов є одним із найефективніших способів подолання мовних бар'єрів. Завдяки знанню іноземної мови людина може краще спілкуватися, розуміти культурні нюанси та уникати непорозумінь. Наприклад, людина, яка працює в міжнародній компанії, вивчає англійську мову, щоб ефективно взаємодіяти з колегами з інших країн. Вивчення іноземної мови – це процес засвоєння лексики, граматики та культурних особливостей іншої мови.

2. Використання технологій перекладу. Сучасні технології, такі як онлайн-перекладачі, мобільні додатки та переклад у реальному часі, значно полегшують подолання мовних бар'єрів. Як приклад, можна зазначити те, як у подорожах туристи часто використовують Google Translate для спілкування з місцевими жителями.

3. Використання жестової мови та невербальної комунікації. Коли вербальна комунікація ускладнена, на допомогу приходять жести, міміка та інші невербальні способи передачі інформації. Наприклад, мандрівник, який не знає місцевої мови, показує руками, що він хоче їсти, щоб отримати їжу в ресторані. Невербальна комунікація – це спосіб передачі інформації без слів, за допомогою жестів, виразів обличчя, пози тощо.

4. Наймання перекладачів і культурних посередників. Перекладачі та культурні посередники допомагають забезпечити точність перекладу та розуміння культурних контекстів. Наприклад, у міжнародних переговорах компанії наймають професійних перекладачів, щоб уникнути помилок і досягти взаєморозуміння. Культурний посередник – це фахівець, який сприяє встановленню міжкультурного діалогу, враховуючи мовні та культурні відмінності.

5. Організація навчання міжкультурної комунікації. Тренінги з міжкультурної комунікації допомагають людям зрозуміти особливості інших культур і навчитися ефективно взаємодіяти. Наприклад, міжнародна організація проводить семінар для співробітників з різних країн, щоб навчити їх розуміти культурні відмінності. Міжкультурна комунікація – це процес обміну інформацією між представниками різних культур, що враховує їхні особливості.

Таким чином, мовні бар'єри – це виклик сучасного глобального суспільства, але існує багато способів їх подолання. Від вивчення мов до використання сучасних технологій і культурних посередників, кожен з цих методів сприяє зменшенню бар'єрів і побудові ефективної комунікації. Мовні бар'єри є викликом, але вони можуть стати її мотивацією для розвитку. Знання мов та культурних відмінностей допоможе створити більш гармонійне та продуктивне спільне майбутнє.

Список використаних джерел

1. Орел, А., & Жмайлов, В. (2022). Прикладні аспекти комунікативних бар'єрів у сучасному суспільстві. *Економіка та суспільство*, (45). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-100>
2. Козирєв М. П. Комунікативні бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/01_2014/14kmpshyip.pdf
3. Товканець Г. В. Аналіз основних бар'єрів комунікації. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2923/1/n2-175-180.pdf>

РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У МОВНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА

Власенко Л. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Тригуб І. П.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У сучасному світі соціальні мережі стали потужним інструментом комунікації, який кардинально змінив спосіб взаємодії людей. Вони об'єднують мільярди користувачів з усього світу, стираючи географічні, культурні та мовні бар'єри. У цьому контексті важливо дослідити, як саме соціальні платформи впливають на мовну комунікацію, сприяючи глобалізації, але водночас викликаючи виклики для збереження мовного та культурного розмаїття.

Наскільки ж популярні соціальні мережі? У 2022 році понад 4,59 мільярда людей користувалися соціальними мережами в усьому світі. За прогнозами у 2027 році ця кількість зросте майже до шести мільярдів, оскільки використання мобільних пристроїв і мобільних соціальних мереж дедалі більше набирають популярності на раніше недостатньо охоплених ринках.

Соціальні мережі, такі як Facebook, Instagram, Twitter, TikTok та інші, стали інструментом для миттєвого обміну інформацією між людьми різних культур і мов. У глобальному суспільстві ці платформи виконують такі функції:

– **Міст між культурами.** Соціальні мережі дозволяють людям обмінюватися думками, досвідом і знаннями, незалежно від мовного фону. Наприклад, підписи до фото, пости або відео можуть супроводжуватися перекладом, що робить інформацію доступною для ширшої аудиторії.

– **Поширення глобальної мови.** Англійська, як мова міжнародного спілкування, займає домінуючу позицію в соціальних

мережах. Більшість постів, коментарів і хештегів створюються саме англійською, що зміцнює її роль у глобальній комунікації.

– **Залучення до нових культур.** Через соціальні платформи користувачі можуть знайомитися з різними мовними і культурними традиціями, сприяючи толерантності та відкритості до інших народів.

Соціальні мережі вплинули на розвиток унікальних мовних форм, що відображають специфіку цифрового спілкування:

– **Скорочення та спрощення.** У соціальних мережах популярні скорочення, аббревіатури та емодзі, що економлять час і роблять спілкування більш лаконічним. Наприклад, «LOL» (LaughOutLoud), "BRB" (BeRightBack) або універсальні емодзі для передачі емоцій.

– **Змішування мов.** У глобальному просторі користувачі часто використовують елементи декількох мов у одному повідомленні. Такий феномен, відомий як *код-міксинг*, характерний для двомовних і багатомовних спільнот.

– **Мемна культура.** Меми, як форма візуально-мовної комунікації, стали важливою складовою соціальних мереж. Вони поєднують текст, зображення та культурні коди, зрозумілі широкій аудиторії.

Незважаючи на численні переваги, соціальні мережі також створюють певні виклики для мовної комунікації:

– **Домінування англійської мови.** Хоча англійська спрощує глобальне спілкування, це призводить до зниження використання інших мов. Малі мови ризикують втратити свою актуальність у цифровому просторі.

– **Дезінформація та мовна маніпуляція.** Соціальні мережі часто стають джерелом поширення неправдивої інформації, що може впливати на мовний контекст і створювати напругу між різними культурами.

– **Стандартизація культури.** Популяризація однорідного контенту може сприяти уніфікації мовних практик, що зменшує мовне розмаїття.

Незважаючи на ризики, соціальні мережі можуть відігравати важливу роль у збереженні та популяризації різних мов:

– **Просування локальних мов.** Багато платформ підтримують ініціативи з розвитку мовного розмаїття. Наприклад, створення контенту на локальних мовах допомагає залучати молодь і популяризувати ці мови.

– **Онлайн-курси та мовні спільноти.** Завдяки соціальним мережам зростає кількість груп і платформ для вивчення мов, що сприяє їх поширенню.

– **Цифрові архіви мов.** Платформи можуть слугувати місцем зберігання й поширення записів рідкісних мов, забезпечуючи їх збереження для майбутніх поколінь.

Отже, соціальні мережі стали потужним інструментом мовної комунікації в глобалізованому світі. Вони сприяють міжкультурному обміну, створюють нові мовні практики, але водночас викликають певні виклики для мовного розмаїття. У перспективі важливо знайти баланс між глобалізацією і локалізацією, використовуючи можливості соціальних мереж для підтримки багатомовності та культурної унікальності.

Технології продовжують змінювати спосіб, яким ми спілкуємося, і майбутнє мовної комунікації залежить від того, як ми адаптуємося до цих змін, зберігаючи культурну ідентичність.

Список використаних джерел

1. Найпопулярніші соціальні мережі світу на початок 2024 року. URL: <https://blog.sikorskychallenge.com/2024/03/Naipopuliarnishi-sotsialni-merezhi-v-sviti-na-pochatok-2024-roku%20.html> (дата звернення: 09.02.2025).

ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА В СУЧАСНОМУ ЛІНГВІСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Голік О. В.,

*кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри журналістики та реклами,
здобувачка ОС «магістр», спеціальність «Філологія»,
ОП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)»,
I курс, 1мз група, факультет торгівлі та маркетингу,
Державний торговельно-економічний університет*

Політична реклама є потужним інструментом впливу на громадську думку, а її ефективність значною мірою визначається використанням розширеного арсеналу лінгвістичних засобів. У сучасній лінгвістиці досліджуються різні мовні стратегії, які використовуються в політичній рекламі для формування іміджу кандидатів, переконання виборців та мобілізації суспільства.

Повномасштабне вторгнення агресора в Україну, безумовно, мало свій вплив на повідомлення політичної еліти держави рекламного спрямування, які орієнтувалися:

- на єдність громадян власної держави;
- консолідацію зусиль у складній та багатовекторній боротьбі;
- чітку ідентифікацію української ідентичності та національної ідеї;
- визначення ворогів та друзів, партнерів;
- просвітництво щодо ролі України у стабільному демократичному поступі усього світу тощо.

Проведено дослідження політичних промов Президента України Володимира Зеленського, які не є прямою політичною рекламою, але у перші дні повномасштабного вторгнення виконували і цю масовокомунікаційну функцію, у період з 24 лютого 2022 року по 14 лютого 2023 року.

«Найбільш широко вживане слово президента – прикметник «наш». У своїх зверненнях до народу президент використав словосполучення «наш» + іменник понад 4400 разів. Для порівняння слово «Україна» та відповідний прикметник звучали 956 разів. Вислів

«наша держава» звучав найчастіше серед словосполучень із «наш». Також у топі слів для української аудиторії: «окупант» (831 раз), «день» (821), «життя» (589), «підтримка» (560) [1].

Таке найчастіше використання прикметника «наш» є виправданим та доцільним з позицій масовокомунікаційного впливу та лінгвістичного дискурсу. Це пряме попадання у свідомість громадян України щодо потреби єднання, згуртованості, консолідації, захисту суверенітету, територій, демократичних цінностей, свободи, національної ідентичності.

Важливим моментом є адаптація промов очільника держави до іноземних партнерів, до світової спільноти до глибинних смислових інстинктів відповідної національності.

«Від падіння Берлінської стіни до терактів 11 вересня у Нью-Йорку й Вашингтоні – Зеленський згадує про епічні події і травми інших народів. У Парижі він виголосив національний девіз «свобода, рівність, братерство». У Японії згадав про ядерну катастрофу... За хвилину чи дві після початку свого виступу в Лондоні він порівняв 13 днів війни в Україні з битвою за Англію – найбільшою авіаційною битвою британців у Другій світовій війні. Почавши з Шекспіра («Бути чи не бути»), він перейшов до Черчилля. Зеленський не назвав ім'я британського лідера, але тонко адаптував культову промову Черчилля від 4 червня 1940 року так, щоб вона відповідала географії України» [2].

Політична реклама є і залишається інструментом маніпулятивного впливу, особливо під час повномасштабної інформаційної війни. Після звільнення з посади головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного у мережі з'явилася реклама низки фейкових новостворений сайтів, які виглядали як політична реклама генерала [3].

Тенденцією, що має місце у сучасному рекламно-політичному дискурсі, це зміщення акцентів політиків на благодійно-волонтерську діяльність та розміщення політичної реклами у соціальних мережах.

«З початком повномасштабного вторгнення політики стали скромнішими в просуванні політичної реклами, що відобразилося на кількості оголошень і витратах. Левову частку політичної реклами публікують «інші» сторінки, найактивнішими серед яких стали благодійні фонди. Деякі політики також рекламують свої іменні благодійні фонди – це роблять, наприклад, Вадим Столар, Олександр Трухін,

Віолета і Сергій Лабазюки. Водночас фейсбук лишається майданчиком для політиків, що стали маргіналізованими чи то через належність до заборонених проросійських партій, чи то через скандали. Через політичну рекламу вони прагнуть лишитися в полі зору свого потенційного електорату» [4]. Лінгвістичний аналіз сучасної політичної реклами у соціальних мережах свідчить про традиційне використання метафоризації, евфемізації, гаслів та слоганів.

Політична реклама є одним із важливих об'єктів дослідження сучасної лінгвістики, оскільки вона використовує різноманітні мовні засоби для впливу на суспільну свідомість. Вона поєднує комунікативні стратегії, маніпулятивні техніки та лінгвістичні прийоми, які формують уявлення виборців про політичні ідеї, політичних лідерів, об'єднання тощо.

Список використаних джерел

1. Давиденко Б., Надельнюк О. Сила слова. Зеленський виступав з початку війни понад 560 разів. Як його промови вплинули на Україну та світ. *Forbes*. URL: <https://forbes.ua/war-in-ukraine/sila-slova-zelenskiy-vistupav-z-pochatku-viyni-ponad-560-raziv-yak-yogo-promovi-vplinuuli-ukrainu-ta-svit-24022023-11965>

2. Адамс П. «Сором вам і ганьба». Як промови Зеленського дають йому підтримку Заходу. *BBC News. Ukraine*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-60858148>

3. Скаврон Б. У Мережі з'явилась «політична реклама» Залужного: що насправді відбувається – ЦПД. *TCH*. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/u-merezhi-z-yavilas-politichna-reklama-zaluzhnogo-scho-naspravdi-vidbuvayetsya-cpd-2511370.html>

4. Хомовська Є. Постати з попелу війни. Моніторинг політичної реклами у фейсбуці за 24 травня – 21 серпня 2023 року. *Опора*. URL: https://www.oporaua.org/polit_ad/postati-z-popelu-viyni-monitoring-politichnoyi-reklami-u-feysbuci-za-24-travnnya-21-serpnya-2023-roku-24881

ТРАНСФОРМАЦІЯ МОВИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА МОВЛЕННЄВУ КУЛЬТУРУ

Гологудіна Є. О.,

викладач кафедри сучасних європейських мов, Державний торговельно-економічний університет

У цифрову еру соціальні мережі стали домінуючим фактором комунікації, що зумовило значні зміни в мовленнєвій культурі. Facebook, Twitter, Instagram та інші вебсайти сформували глобальний комунікаційний простір, де мільйони людей обмінюються інформацією, ідеями та емоціями. Цей процес супроводжується глибинними змінами в мовному вимірі, що потребує комплексного наукового осмислення.

Обмежений символічний простір, характерний для соціальних мереж, сприяв виникненню нових форм комунікації, які відрізняються від традиційних. Інтернет-меми, візуальні одиниці інформації з текстом або комбінацією візуальних та текстових елементів, виконують функцію передачі емоцій, ідей, соціальних аспектів дійсності та характеризуються вірусністю і швидким поширенням в Інтернеті. Меми часто базуються на культурних кодах та стереотипах, що робить їх зрозумілими для широкої аудиторії. Емодзі та інші графічні символи, використовуються для відображення емоцій, почуттів та інших аспектів комунікації, збагачуючи текстове спілкування та дозволяючи передавати емоційний контекст повідомлень. Вони можуть використовуватися як самостійно, так і в поєднанні з текстом, створюючи нові форми експресії. Хештеги, ключові слова, позначені символом "#", використовуються для класифікації та систематизації інформації в соціальних мережах, сприяючи формуванню тематичних спільнот та поширенню інформації. Вони також можуть використовуватися для вираження емоційного забарвлення повідомлення або для залучення уваги до певної проблеми [1].

Під впливом цифрових технологій мова в соціальних мережах зазнає значних змін на рівні граматики та лексики. Аббревіація та скорочення, з метою оптимізації часу та збільшення швидкості комунікації в мережі, широко використовуються різноманітні скорочення та аббревіатури, наприклад, "lol" – "laugh out loud", "omg" – "oh my god". Цей процес є проявом тенденції до економії мовних засобів та адаптації мови до потреб швидкого спілкування. Неологізми, в соціальних мережах постійно генеруються нові лексичні одиниці – неологізми, що відображають нові явища та тенденції цифрової епохи, наприклад, "fake", "troll", "hype". Неологізми часто виникають спонтанно та швидко поширюються в мережі, стаючи частиною загальноновживаної лексики. Спрощення синтаксичних конструкцій, у мережі спостерігається

тенденція до спрощення граматичних конструкцій та звертань, що свідчить про перехід до більш неформального стилю спілкування. Це може проявлятися у використанні коротких речень, опущенні другорядних членів речення та використанні розмовних зворотів [2].

Трансформація мови в соціальних мережах має значні соціолінгвістичні наслідки: формування нових соціальних діалектів (у мережі виникають нові соціальні діалекти, що характеризуються специфічною лексикою, граматикою та стилем спілкування), розмивання меж між формальним та неформальним дискурсом (у соціальних мережах відбувається розмивання меж між формальним та неформальним спілкуванням, що може призвести до зниження рівня загальної мовної культури), вплив на ідентичність (мова, якою особа користується в соціальних мережах, впливає на формування її ідентичності та соціального статусу) [3].

Соціальні мережі відіграють важливу роль у формуванні ідентичності, особливо серед молоді. Мова, яку людина використовує в мережі, стає частиною її цифрового портрету та впливає на те, як її сприймають інші користувачі. Люди можуть конструювати свою ідентичність, використовуючи різноманітні мовні стратегії, адаптуючись до різних онлайн-спільнот та груп. Важливо зазначити, що ідентичність в соціальних мережах може бути більш флюїдною та мінливою, ніж в традиційних формах спілкування. Людина може експериментувати з різними ролями та образами, використовуючи різні мовні стилі в залежності від контексту.

Трансформація мови в цифрову епоху є складним та динамічним процесом, що потребує подальших досліджень. Соціальні мережі відіграють ключову роль у цій трансформації, сприяючи виникненню нових форм комунікації, змінам в граматиці та лексиці, а також серйозним соціолінгвістичним наслідкам.

Список використаних джерел

1. Crystal D. Language and the Internet. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 304 с. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Language_and_the_Internet.html?id=cnhnO0AO45AC&redir_esc=y (дата звернення: 10.02.2025).

2. Susan C. Computer-mediated communication. Amsterdam: John Benjamins Publishing, 1996. 324 с. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Computer_mediated_Communication.html?id=NMZE8H4rX7gC&redir_esc=y (дата звернення: 10.02.2025).

3. McWhorter J. Words on the Move. New York: Henry Holt and Company, 2016. 288 с. URL: https://books.google.com.ua/books?id=vKqTCwAAQBAJ&pg=PA1&source=gbs_toc_r&cad=1#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 11.02.2025).

РОБОТА З ТЕКСТОМ ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Гребінник Л. В.,

*доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Коваленко Л. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Робота з текстом є однією з центральних тем у навчанні іноземної мови, а особливий статус тексту в мовленнєвій діяльності цілком виправданий і беззаперечний. Текст є відправною точкою, об'єктом і метою вивчення мови, адже у ньому поєднуються всі рівні мовної та позамовної реальності. Переваги текстової роботи не викликають сумнівів: комунікативна діяльність на основі тексту не лише формує професійно-мовленнєві компетентності, а й сприяє вдосконаленню соціокультурних вмінь, таких як аналіз отриманої інформації з метою подальшого самостійного використання, обмін знаннями й досвідом, емоціями й цінностями, ідеалами й нормами, вміння відстоювати свою точку зору, толерантно ставитись до опонентів, розвивати навички креативного та критичного мислення.

Реалізація даного виду мовленнєвої діяльності як змістового компонента навчання вимагає фундаментальних методичних розробок, які б враховували, зокрема, низку критеріїв відбору текстового матеріалу. Тому перед авторами таких методичних розробок стоїть складне завдання, адже вдало підібраний текст повинен відповідати цілям навчання, рівню володіння мовою, бути чітко структурованим з одного боку, з іншого – враховувати принципи автентичності, інформативності, актуальності та пізнавальної цінності. Лише тоді робота з текстом забезпечить інтелектуальний, мовний, емоційний та естетичний розвиток особистості.

У цій публікації пропонується на прикладі нової дидактичної розробки, а саме навчального посібника з німецької мови «Hauslektüre B2 = Німецька мова B2. Практикум для домашнього читання» (автор Л. Гребінник, 2023) [1] ознайомитися з сучасними підходами до роботи з текстом з точки зору їх доцільності та ефективності.

Навчальний посібник містить десять текстів, при відборі яких авторка керувалася насамперед принципом автентичності. Саме автентичний текст створює необхідне мовне середовище, є свого роду посередником між читачем та новою для нього мовою, відображаючи повсякденну дійсність і допомагаючи руйнувати стереотипні уявлення,

узагальнення та упередження. Сьогодні автентичність також розуміється як характеристика контексту викладання, який має бути реалістичним а, отже, автентичним з огляду на потреби здобувачів освіти [2, 81].

Традиційно робота з текстом передбачає три етапи: дотекстовий, притекстовий та післятекстовий [3]. Інтегруючи великі за обсягом тексти рівня B2 у навчальний план, необхідно визначити, які етапи доцільніше реалізувати на аудиторних заняттях, а які варто виділити на самостійне опрацювання. Вважаємо, що на дотекстовому етапі необхідна аудиторна робота під керівництвом викладача, оскільки на цьому етапі формується комунікативна установка, відбувається зняття смислових труднощів та актуалізація опорних знань. У пропонованому навчальному посібнику у якості дотекстової роботи передбачено активний вокабуляр (*Wortschatz zum Aktivieren*), який розміщено перед текстом та згруповано у відповідності до структурних одиниць німецької мови: *Nomen, Verben, Adjektive/Adverbien, Ausdrücke*. Після ознайомлення з лексикою пропонується робота з асоціограмою: у формі слів-їжаків підбираються асоціації до центральних понять тексту. Наприклад, до тексту «*Wie viel Heimat braucht der Mensch? (Скільки батьківщини потрібно людині?)*» створюються асоціограми до понять *Heimat* (батьківщина) та *Ausland* (закордон); до тексту «*Fremdsprachen lernen – eine Frage des Talents? (Вчити іноземні мови – питання таланту?)*» створюються асоціограми до виразів *Fremdsprache lernen* (вчити іноземну мову) та *Fremdsprache können* (володіти іноземною мовою). Робота зі словами-їжаками, з одного боку, не вимагає додаткових зусиль, оскільки асоціативна лексика може вибиратися з активного вокабуляру, з іншого боку – це хороший стимул для дискусії.

Притекстовий етап на рівні B2 реалізується шляхом самостійної позааудиторної роботи, що вважаємо доцільним з огляду на обсяг текстів та необхідність використання словників чи інших довідкових джерел. Післятекстовий етап розкриває найбільший спектр можливостей дидактизації, тому може реалізуватися як в аудиторній так і в позааудиторній роботі. У нашій методичній розробці найбільше уваги приділяється саме післятекстовому етапу, на якому систему вправ до кожного тексту уніфіковано за трьома блоками завдань, а саме: 1. «*Aufgaben zum Inhalt des Textes (Завдання до змісту тексту)*» – вправи, зорієнтовані на контроль розуміння прочитаного (відповіді на питання, визначення вірності/хибності судження, множинний вибір та ін.); 2. «*Wortschatz und Strukturen (Словниковий запас та граматичні структури)*» – лексико-граматичні вправи (підбір дефініцій до понять, підстановка потрібних термінів у речення, підбір синонімів і антонімів, різні способи словотвору (утворення іменників шляхом складання основ (*Komposition*), утворення дієслів шляхом префіксації),

будова речення, вживання часових форм, перефразування речень з використанням певних граматичних структур (*Passiv, Konjunktiv, Nebensatz*), вживання прийменників, керування дієслів та ін.); 3. «*Aufgaben zur Textproduktion (Завдання на продукування тексту)*» – вправи на розвиток навичок усного мовлення та навичок письма. Цей блок вправ є завершальною ланкою формування цілісної текстової компетентності, оскільки робота з текстом включає не лише рецептивні, а й продуктивні навички, а отже перехід від розуміння до створення власного тексту. Щоб робота на цьому етапі була цікавою і змістовною, завдання мають стимулювати до продуктивної діяльності. У нашій методичній розробці пропонуються два типи завдань: *Stellungnahme (висловлення думки)*, при цьому сама проблема формулюється з урахуванням необхідності мислити критично або креативно. Наприклад, після опрацювання тексту «*Arbeiten – um zu leben? (Працювати – щоб жити?)*» пропонується (письмово або усно) висловити думку щодо виразу «*aus dem Hamsterrad aussteigen*»: описати ситуацію, яка б ілюструвала «*Hamsterrad*», навести приклади з власного досвіду та поміркувати над можливими шляхами виходу з «*Hamsterrad*». Не менш цікавим є і другий тип завдань: відповідно до тематики тексту підбрано цитати (німецькі прислів'я, крилаті вирази, вислови відомих людей) і пропонується інтерпретувати їх зміст.

Як показує практика, текстова компетентність у її широкому розумінні є центральною передумовою успішного формування іншомовної комунікативної компетентності, адже передбачає розумову діяльність читця з огляду на зміст тексту (формування світогляду, збагачення країнознавчими знаннями, стимулювання пізнавальної активності) та з огляду на мовленнєві вміння (мовна здогадка, самостійність у подоланні смислових труднощів, використання мовних засобів для певного комунікативного наміру).

Список використаних джерел

1. Гребінник Л. В. Hauslektüre B2 = Німецька мова B2. Практикум для домашнього читання.: навч. посібник / Л. В. Гребінник. – Київ, Держ. торг-екон. ун-т, 2023. – 148 с. ISBN 978-966-918-046-9
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. українського видання С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Чернишова С. О. Методи роботи з тематичним текстом на заняттях з англійської мови гуманітарних факультетів. Science and Education a New Dimension. Philology, VI (54), Issue: 183, 2018 Nov. Електронний ресурс. URL: www.seanewdim.com

СУГЕСТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОМАНДНОЇ РОБОТИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Денисюк М. С.,

*аспірантка, освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки»,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Дослідження у галузі сугестивної лінгвістики можуть збагатити арсенал наявних психолого-педагогічних технологій. Зокрема, результати досліджень науковців у цій сфері можуть бути використані під час командної роботи на заняттях з іноземної мови, адже такий вид навчальної діяльності передбачає взаємний вплив членів команди один на одного. Основними характеристиками є зосередженість на спільній меті та скоординоване, сплановане та ефективне виконання діяльності з розподілу роботи. У той час як перевагу мають функціональні аспекти дії, визначення іноді також включають соціально-емоційні аспекти для визначення командної роботи, такі як робоча атмосфера, довіра, прийняття та задоволеність роботою.

Суттєве значення у роботі команди відіграє комунікація. Як зазначає В. Аккурт, кожне висловлювання виконує комунікативну функцію, одним з видів якої є навіювання. Вивчення сугестивної функції дискурсу входить в область дослідження мовного впливу, яке як наука сформувалася завдяки динамічному розвитку психолінгвістики, прагматичної лінгвістики, теорії комунікації, риторики, логіки, психології мови, соціальної психології та інших наукових напрямків [1, с. 5].

Поняття «командна робота» розглядається як цілеспрямована спільна діяльність групи людей на основі чітко визначених правил, які зорієнтовані на досягнення конкретної мети. Іншими словами, командна робота і комунікація є основою будь-якої команди. На думку М. Gellert і С. Nowak, командна робота є спільною, цілеспрямованою роботою 2–8 фахівців, які працюють разом над певним комплексним завданням, проєктом або проблемою, інтегруючи різні спеціальні знання та відповідно до певних, спільно визначених правил [1]. Перспективною є проєктна робота команд щодо вивчення іноземних мов, зокрема, під час опрацювання матеріалів лінгвокраїнознавчого змісту.

Успішна командна робота в освітній діяльності, на думку Е. Philipp, може здійснюватись за наявності певних умов. Відносини окремого члена команди з командою та міжособистісні взаємини в межах команди утворюють стабільну основу для успішної взаємодії роботи в команді. Для цього потрібні особисті, соціальні та профе-

сійні компетенції індивіда, а також надійна та вдячна співпраця всередині команди. Усвідомлена взаємозалежність часткового завдання як кожного члена команди, так і команди в цілому. Команди можуть успішно працювати лише в довгостроковій перспективі, якщо вони відчують підтримку з боку керівництва, оточення й відповідних людей та установ. Для підтримання ефективної структури відносин під час командної роботи важливими є: чіткий розподіл завдань і ролей; комунікація та зворотній зв'язок; наявність лідера; рамки та часткова автономія; чіткі домовленості щодо зустрічей і планування; матеріальна і нематеріальна підтримка; досвід успіху; планування і результати дій; баланс між завданням і орієнтацією на відносини; систематичне обмірковування командної роботи [3].

Кожен член команди має працювати та сприяти якомога найкращим чином для досягнення спільної попередньо визначеної мети. Індивідуальні результати в команді не зараховуються, і найбільше значення має колективна продуктивність командних працівників. Командна робота є основою будь-якої успішної компанії чи організації. Коли люди об'єднуються з мотивацією та спільною метою, вона можуть багато досягти. Незалежно від того, чи йдеться про розробку нових ідей, вирішення складних проблем чи реалізацію стратегічного плану, командна робота має вирішальне значення для успіху організації. У середовищі співпраці, де різноманітні навички та погляди використовуються для стимулювання інновацій, підвищення продуктивності та створення позитивної культури на робочому місці, вдається отримати значні здобутки.

Висвітлені погляди науковців на сутність командної роботи у освітньому процесі, зокрема, й під час вивчення іноземних мов, можуть стати основою для подальших досліджень щодо використання мовної сугестії у підготовці фахівців.

Список використаних джерел

1. Аккурт В. Є. Теоретичні аспекти поняття сугестивності в лінгвістиці. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. 2019. № 28. С. 5–17.
2. Gellert, M. & Nowak, C. (2010). Teamarbeit – Teamentwicklung – Teamberatung. Ein Praxisbuch für die Arbeit in und mit Teams (4., erweiterte Auflage), Meezen: Limmer. 448 S.
3. Philipp, E. (2014). Multiprofessionelle Teamentwicklung. Erfolgsfaktoren für die Zusammenarbeit in der Schule. Weinheim und Basel: Beltz-Verlag.

КОНФЛІКТНИЙ ДИСКУРС У КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОСТОРИ

Дроздова Ю. В.,

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сучасні психологічні дослідження у галузі конфліктології доводять, що міжособистісна взаємодія створює широкий простір для мовленнєвих конфліктів, під якими розуміється мовленнєве зіткнення учасників комунікативного процесу, яке характеризується специфічною мовленнєвою поведінкою учасників взаємодії.

Термін дискурс у сучасній лінгвістиці та соціальних науках розуміється як структурована форма мовлення, що визначає спосіб мислення і взаємодії між людьми. Конфліктний дискурс, відповідно, є одним із видів дискурсу, який включає мовленнєві стратегії та тактики, спрямовані на реалізацію суперечливих або протилежних комунікативних намірів. Конфліктному дискурсу, як різновиду інтерактивного дискурсу, властива реалізація антиетикетних цілей, які суперечать позитивній спрямованості спілкування, та які ведуть до дестабілізації стосунків учасників спілкування [1, 2].

Конфліктний дискурс породжується комунікативною мовленнєвою конфліктною поведінкою і функціонує в межах комунікативного акту. На думку [6] комунікація в конфлікті має особливу структуру, оскільки націлена не лише на передачу інформації, а й на зміну поведінки або переконань опонента. Вона може включати такі механізми, як переконання, тиск, маніпуляція або аргументація.

Питання конфліктної комунікативної взаємодії широко висвітлювалося у працях з когнітивної лінгвістики, семіотики, теорії комунікації, аналізу дискурсу. Комунікативні стратегії розглядаються як центральна ланка комунікації за допомоги якої реалізуються наміри у будь якому дискурсі. Дискурсивна (комунікативна) стратегія як продумана спланована дія здійснюється за допомогою конкретних комунікативних тактик, під якими розуміють сукупність конкретних прийомів дискурсивної поведінки людини

на певному етапі мовленнєвої взаємодії, яка спрямована на одержання бажаного ефекту або запобігання небажаного [3]. Вибір певних комунікативних стратегій суттєво впливає на динаміку конфлікту як комунікативного процесу і може сприяти його розвитку або, навпаки, допомагати у вирішенні.

На думку [5] успішне врегулювання конфлікту залежить від того, які комунікативні стратегії обирають сторони: конфронтаційні (інвективна, стратегія агресії, насильства, дискредитації, підпорядкування, примусу, викриття та ін.) чи кооперативні (стратегії ввічливості, щирості й довіри, стратегії близького співробітництва, компромісу).

Реалізація певного типу комунікативних стратегій безпосередньо пов'язана з емоційним станом адресата [4]. Так, у відповідь на позитивний стан адресата мовець застосовує такі стратегії:

- стратегія солідаризації з адресатом;
- стратегія збереження позитивного фокусу інформації;
- стратегія самопрезентації мовця;
- стратегія моральної підтримки;
- стратегія інтерпретації негативної ситуації;
- стратегія зміни фокусу інформації з негативного на позитивний.

Однак у випадку конфліктного дискурсу часто спостерігається застосування стратегій, які спрямовані на ескалацію конфлікту або підсилення негативного впливу на співрозмовника. До них можна віднести:

- стратегію звинувачення;
- стратегію емоційного тиску;
- стратегію сарказму та іронії;
- стратегію знецінення думки опонента;
- стратегію провокації.

Вибір стратегії залежить не лише від емоційної напруги та міжособистісних відносин учасників конфлікту, а й від ситуативного контексту та рівня мовленнєвої компетентності опонентів. Використання конфронтаційних стратегій може призвести до ескалації конфлікту та загострення соціальної напруги, тоді як застосування кооперативних стратегій сприяє конструктивному вирішенню конфліктних ситуацій. Ефективне управління

конфліктним дискурсом потребує усвідомленого підходу до вибору мовленнєвих тактик, що забезпечить гармонізацію комунікації та зниження рівня напруги між учасниками спілкування.

Список використаних джерел

1. Форманова, С. (2011). Конфліктний дискурс у комунікативно-прагматичному просторі. Вісник Львівського університету. Серія філологічна, (52), 224–229.
2. Войцехівська, Н. К. (2018). Конфліктний дискурс: структурно-семантичний і комунікативно-прагматичний аспекти. Мовознавство, (6), 70–73.
3. Селіванова, О. А. (2002). Основи лінгвістичної теорії тексту та комунікації. Київ: Фітоцентр.
4. Козяревич, Л. В. (2006). Вербальні й невербальні засоби емпатизації діало-гічного дискурсу (на матеріалі англomовної прози ХХ століття) : дис. канд.філол. наук: 10.02.04 – германські мови. Київський національний лінгвістичний ун-т. Київ.
5. Fairclough, N. (1995). Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language. Longman.
6. van Dijk, T. A. (2006). Discourse and manipulation. Discourse & Society, 17(3), 359–383.

СПЕЦИФІКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В ПЕРЕКЛАДІ

Євченко Р. І.,

*здобувач ОС «магістр», I курс, група ФілН-24001м,
спеціальність 035.043 Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька), гуманітарно-педагогічний
факультет, Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Переклад військової термінології з однієї мови на іншу передбачає подолання низки проблем, зокрема відмінностей у граматичній структурі, культурних аспектах країн, а також особливостей військових доктрин і технологічних реалій. Важливість точного перекладу у військовому контексті неможливо переоцінити. Складність цього дискурсу полягає в тому, що він потребує точності, ясності та однозначної інтерпретації, оскільки непорозуміння може мати серйозні наслідки. Неправильне тлумачення може призвести до оперативних невдач або навіть стратегічних прорахунків. Тому робота з військовими термінами вимагає високого рівня точності, послідовності та контекстуальної обізнаності.

У сучасному світі військовий дискурс стикається зі значними викликами, пов'язаними зі зміною характеру бойових дій, інформаційною війною та появою гібридних конфліктів. Існує низка труднощів, з якими перекладач може зіткнутися під час роботи з військовою термінологією. Часто це випадки, пов'язані з відмінностями в доктринальних підходах між державами. Наприклад, у країнах НАТО використовується термін AirLand Battle для позначення інтегрованої повітряно-наземної операції, який не має прямого еквівалента в пострадянській військовій доктрині. Фразеологічні вирази, що не мають аналогів у мові-реципієнті, такі як boots on the ground, буквально перекладаються як «чоботи на землі», але насправді означають «присутність наземних військ у зоні бойових дій». Дослівний переклад у такому випадку може ввести в оману, тому виникає необхідність шукати відповідний еквівалент або додавати пояснення. Важливу роль у військовому перекладі відіграє омонімія та специфічне вживання термінів. Наприклад, німецьке слово das Gefecht

може означати як «бій», так і «сутичку» або навіть «тактичну операцію» залежно від контексту. У таких випадках перекладачеві необхідно враховувати рівень військового планування, до якого належить термін, щоб уникнути неправильного тлумачення [1].

Переклад військової термінології вимагає застосування різних стратегій, які дозволяють точно передати значення термінів, враховуючи мовні особливості та контекст. Калькування – дослівний переклад терміна зі збереженням його структури. Цей підхід часто застосовується для нових понять, що ще не мають усталених аналогів у цільовій мові. Однак іноді кальковані терміни потребують додаткових пояснень. Еквівалентний переклад – використання вже існуючих слів або словосполучень, які найточніше відповідають значенню оригіналу. Наприклад, *Panzerdivision* перекладається як «танкова дивізія», а *Luftwaffe* – як «повітряні сили». Культурна заміна – адаптація термінів до культурного контексту цільової мови. Цей метод використовується рідше, але буває корисним у випадках, коли дослівний переклад не передає суті терміна або його сприйняття в цільовій культурі. Вибір відповідної стратегії залежить від конкретного терміна, контексту та аудиторії, для якої призначений переклад [2].

Сьогодні військовий дискурс виходить за межі традиційного військового середовища і все частіше перетинається з політичними, економічними та соціальними наративами. Цей зсув вимагає від аналітиків і перекладачів не лише розуміння технічної термінології, а й усвідомлення ширшого геополітичного та ідеологічного контексту, в якому функціонує військовий дискурс. Військова термінологія, як і сама військова справа, постійно розвивається у відповідь на зміни у веденні бойових дій та технологіях. Категорії та поняття, що використовуються у військовому дискурсі, не є статичними: вони відображають еволюцію військової справи, методів і форм збройної боротьби. З появою нових об'єктів, явищ і зв'язків формуються нові терміни, тоді як деякі застарівають. Розвиток військової термінології тісно пов'язаний із впровадженням новітніх технологій, змінами у військовій доктрині та трансформацією глобальних збройних конфліктів [3].

Висновки. Таким чином, військова термінологія є вузькоспеціалізованою та динамічною мовною системою, що відображає унікальні

особливості військових операцій. Переклад військових термінів потребує лінгвістичної компетенції, глибокого розуміння культурного, історичного та технічного контекстів, у яких вони функціонують. Військовий дискурс слугує важливим інструментом комунікації в збройних силах, політичних інституціях та міжнародних організаціях. Ефективний переклад у цій сфері є ключовим для точної передачі змісту, уникнення комунікативних помилок і забезпечення належного рівня міжнародного військового співробітництва.

Список використаних джерел

1. Балабін, В. Теоретико-концептуальні основи військового перекладу. Філологічні трактати. Мовознавство. 2018. С. 7–18.
2. Зайцева, М. Особливості перекладу термінів на військову тематику. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Вип. 10. Київ. 2013. С. 96–102.
3. Балабін, В. Теоретичні засади військового перекладу в Україні: монографія. Київ: Логос. 2018. С. 492.
4. NATO glossary of terms and definitions. Словник термінів і визначень НАТО. URL:<https://english-military-dictionary.org.ua/nato-glossary-of-terms-and-definitions>
5. The A to Z military terms. The Economist. 2019. URL: <https://www.economist.com/military-terms-a-to-z>

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОСУГЕСТИВНИХ ЗАСОБІВ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ

Зайцева І. В.,

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Висотченко С. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

На сучасному етапі розвитку технологій та наукової думки інтернет дискурс є одним із провідних напрямків світових лінгвістичних студій, який має вплив на людину за допомогою лінгвосугестивних засобів з метою отримання бажаного результату.

Дослідження особливостей лінгвосугестивних засобів завжди було у центрі уваги науковців: комунікативна діяльність мовного впливу (W. Turnbull P. Freeth), нейролінгвістичне програмування (R. Grinder, R. Bandler); вербальний сугестивний вплив у юридичній практиці (С. Майстренко); навіювання в релігійних текстах (А. Тарасюк); сугестивні технології маніпулятивного впливу (В. Петрик, М. Присяжнюк, Н. Кутуза, Д. Тельпіс) та інші. Проте особливості лінгвосугестивних засобів Інтернет дискурсу, розгляд поняття та сутність сугестії, аналіз технологій сугестивного впливу в соціальних мережах Інтернету залишається недостатньо вивченою.

Розглянемо поняття «сугестія», або «навіювання» – вплив на психіку людини, пов'язаний зі зниженням свідомості й критичності у процесі сприйняття навіяного змісту, яка є однією з найефективніших маніпулятивних технологій [1; 4]. Навіювання може бути реалізоване на всіх мовних рівнях, проте найбільшої ефективності сугестивна стратегія набуває, якщо відбувається на лексичному та синтаксичному рівнях мови. При цьому важливим чинником ефективності її реалізації в інтернет дискурсі є ступінь довіри адресата до джерела повідомлення [7]. У випадку, коли рівень такої довіри достатньо високий, критичність сприйняття інформації значно знижено і відповідно збільшено її маніпулятивний потенціал [2].

До того ж, формування довіри до інформації відбувається:

- шляхом апеляції до проблем, що близькі користувачам;
- за умови наявності спільних цінностей, традицій, знань;
- на основі посилення на авторитетні джерела (іноземний досвід, думку «незалежних експертів»);
- за допомогою вживання розмовної лексики, що створює атмосферу невимушеної розмови з близькою людиною, другом.

Слід зазначити, що інтернет-дискурс має свої особливості в контексті сугестивного впливу, які відрізняють його від традиційних форм комунікації. Основною характеристикою цього виду впливу є використання технологій, що дозволяють діяти на емоційному та когнітивному рівні адресата, викликаючи в нього певні реакції без критичного осмислення поданого матеріалу. Завдяки швидкості поширення інформації та можливості одночасного досягнення величезної аудиторії, сугестивний ефект в інтернеті набуває особливого значення [3].

Важливою рисою є те, що інтернет-простір надає значно більшу свободу у виборі засобів сугестивного впливу, таких як відео, аудіо, меми, візуальні образи та текстові повідомлення. Ці інструменти можуть бути ефективно поєднані для створення певних ефектів, що дозволяють маніпулювати настроями, переконаннями і навіть поведінкою користувачів. Зокрема, на рівні тексту активно застосовуються різні прийоми: метафори, емоційно насичена лексика, спрощення складних понять для того, щоб створити ілюзію простоти й зрозумілості для маніпуляції сприйняттям інформації [5].

До того ж, психологічно ефективним інструментом в інтернет-дискурсі є так звані «кнопки емоційного натиску», що дозволяють спровокувати певні емоції (страх, радість, здивування) в отримувача інформації, що в свою чергу може значно знизити його критичне сприйняття. Наприклад, спекуляція на темах, що викликають соціальний резонанс (пандемії, екологічні катастрофи, політичні кризи), служить потужним інструментом сугестії, оскільки користувачі часто перебувають у стані емоційної напруги і на них легше впливати [1].

Важливим фактором ефективності сугестивного впливу є наявність репутації або «довірчого капіталу» джерела інформації [7]. Високий рівень довіри до певних блогерів чи платформ дозволяє таким джерелам ефективно маніпулювати масовою свідомістю, пере-

конуючи аудиторію в певних ідеях, навіть якщо вони не завжди обґрунтовані фактами. Враховуючи соціальні та психологічні аспекти інтернет-комунікації, такі маніпуляції стають набагато більш популярними, адже можуть бути адаптовані під інтереси та емоційний стан конкретних груп користувачів.

Таким чином, сугестія в інтернет-дискурсі є складним і багатогранним феноменом, що вимагає комплексного підходу до дослідження. І хоча її маніпулятивний потенціал очевидний, основним завданням є пошук шляхів підвищення критичного мислення користувачів та розвитку медіаграмотності для зменшення її негативних наслідків.

Список використаних джерел

1. Кирилук О. Л. Дискурс інформаційної війни: лінгвокогнітивний та психолінгвістичний аспекти: дис. ... д. філол. н.: 10.02.01. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023. 483 с.
2. Кутуза Н. В., Тельпіс Д. М. Дезінформація як складник ІІСО в медіадискурсі: маніпулятивний аспект (на прикладі російсько-української війни періоду повномасштабного вторгнення). Записки з українського мовознавства, 2023. № 30. С. 282–292. DOI: <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2023.30.283887>.
3. Петрик В. М., Присяжнюк М. М., Компанцева Л. Ф. та ін. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навчальний посібник. Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. 248 с.
4. Baron N. S. Language of the Internet / N. S. Baron // [Електронний ресурс]. URL: <http://www.american.edu/cas/lfs/faculty-docs/upload/N-BaronLanguage-Internet.pdf> (дата звернення 19.01.25).
5. Herring S. S. Computer-Mediated Discourse // S. S. Herring // [Електронний ресурс]. URL: <http://www.let.rug.nl/redeker/herring.pdf> (дата звернення 12.01.25).
6. Shkola G. et al. Dispute on the Internet: the format of discourse, linguistic technologies, modern language tactics. Amazonia Investiga. 2022. Vol. 11, No 49. P. 69–756.
7. Turnbull W. Language in Action. Psychological Models of Conversation. Hove; New York: Taylor&Francis Group, 2023. 249 p.

РЕАЛІЇ ТА ПРОБЛЕМИ МОВИ ГЛОБАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ

Зварич І. М.,

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Магден О. Г.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Історичні фактори відіграли ключову роль у тому, щоб англійська мова стала основним засобом спілкування на різних континентах. Розуміння цього контексту є важливим для студентів, оскільки це підкреслює, що поширення англійської мови було не випадковим, а результатом стратегічних геополітичних подій. Ця історична основа продовжує впливати на сучасні глобальні взаємодії.

Викладання англійської мови як глобальної мови краще підготує студентів до спілкування з людьми, для яких англійська мова не є рідною, і мають різні акценти, діалекти та культурні норми. Таким чином, *lingua franca* [1] є важливою мірою для викладачів, які навчають студентів ділової англійської, і вважають, що майбутня перспектива змінила б потреби студентів щодо опанування рівня якості їхніх знань. Натомість, викладання англійської мови, як *lingua franca* у нашому університеті значною мірою підвищить перспективи студентів, які розкриють їхній потенціал не лише у спілкуванні з носіями мови, але із тими у кого англійська є не рідною, оскільки вміння говорити іноземною надасть перспективу слухати і бути почутим, тобто висловлювати свою власну думку і підкреслювати стиль спілкування.

Розглянемо реалії та проблеми мови глобального спілкування студентів у вивченні англійської мови.

Виокремимо деякі з них: *осмислення студентами рідною мовою висловлення іноземною та культуру його використання; студенти повинні знати норми та звичаї спілкування країни, мову яку вивчають; студенти мають бути гнучкими у професійному спілкуванні*

Осмислення студентами рідною мовою висловлення іноземною та культуру його використання. У цьому випадку студенти ведуть бесіду з носіями англійської мови, враховуючи аспекти рідної мови та культуру спілкування. Студенти, які вивчають ділову англійську, часто використовують свої знання, щоб спілкуватися з колегами, викладачами та клієнтами, які можуть бути як носіями мови, так і не її

носіями. Вони можуть мати різні акценти, використовувати різні лексичні одиниці та культуру спілкування. Ті, хто вивчає ділову англійську мову, як *lingua franca*, мають оволодіти нею, щоб взаємодіяти в реальних життєвих ситуаціях, які включатимуть різні носії англійської мови, тому навички спілкування з особистостями, які мають різні акценти та версії англійської, як іноземної покращать їхні комунікативні здібності. Люди, для яких англійська мова не є рідною, розмовлятимуть на цій мові, під впливом рідної мови та культури спілкування, враховуючи власні здобутки та досвід. Деякі загальні відмінності включають: вимову, словниковий запас, граматику, ідіоми, просторіччя, культуру висловлення, норми спілкування та звичаї, зокрема ввічливість, стиль розмови і прямоту співбесіди.

Викладачі ділової англійської можуть інтегрувати у свої заняття такі заходи щодо опанування мовою, які вивчають ідіоми та розмовні слова, а також культурні норми і звичаї. Вони також можуть надавати студентам онлайн-ресурси, такі як YouTube, чат-боти, мовні програми для навчання.

Студенти повинні знати норми та звичаї спілкування країни, мову яку вивчають, бо у спілкуванні часто відображаються посилення саме на мову цієї країни. Під час спілкування з носіями іншої культури, студентам ділової англійської буде важливо зрозуміти, як саме норми та звичаї впливають на спілкування. Мова є основним засобом культурного вираження, і багато чого можна запозичити з культури, розуміючи її лінгвістичні особливості. Деякі приклади культурних норм і звичаїв, які можуть відображатися у взаємодії з людьми, для яких англійська мова не є рідною, можуть включати: ввічливість і формальність, ієрархію та авторитет, фразеологізми та ідіоми. Наприклад, японське суспільство надає високу цінність повазі та соціальній гармонії, наголошуючи на офіційному етикеті, що базується на манерах і належній поведінці в різних соціальних ситуаціях. Відповідно Південна Корея є прикладом країни, де ієрархія та авторитет відіграють важливу роль у спілкуванні, оскільки важливе значення надається повазі до віку, статусу та стажу. Натомість у США значну роль у спілкуванні відіграють ідіоми та фразеологічні вирази. Саме тому, студентам для яких англійська мова є іноземною важко зрозуміти вирази фразеології та ідіоми носіїв мови, зокрема ті, які вкорінені в англійській культурі. Наприклад, «Іде дощ, коти та собаки», «It is raining cats and dogs» поширена ідіома в США, яку слід розуміти, що йде проливний дощ і він ллється як із відра.

Важливо, щоб студенти у процесі спілкування звертали увагу на жести, міміку, сигнали очей, поставу і позу, бо невербальне спілку-

вання може сильно відрізнятись у різних країнах світу. Наприклад, у деяких культурах Близького Сходу демонстрація підшви вашого взуття може сприйматися як неповага до співбесідника. Проте у США багато жителів люблять покласти ноги на стіл і це є однією з культурних відмінностей американців від європейців та азіатів. Така поведінка у США не вважається некультурною і неетичною, проте із-за неї часто виникають скандали. На Сході жест «ноги на столі» в присутності іншої особи означає «цілуй мої черевики», що засвідчує залежність однієї особи від іншої. У Європі звичка «класти ноги на стіл» – вказує на невихованість і неповагу людини до оточуючих, оскільки цей жест можна зрозуміти, що той, хто «поклав ноги на стіл» – не поважає результат праці тих, хто робить продукти харчування та готує їжу на цьому столі.

У певних культурах є табуйовані і делікатні теми для спілкування, які не прийнято висвітлювати в присутності інших, бо це вважається неввічливим і неетичним спілкуватися саме на такі теми, однак у західних культурах обговорювати особисті фінанси є нормою спілкування. Саме тому педагоги іноземної мови надають перевагу багатомовним класам, що надає студентам і викладачам можливість обговорити та дослідити відмінності в культурних нормах і звичаях, де вони можуть порушити табуйовані теми для спілкування.

Для викладачів ділової англійської мови, і для їхніх студентів цю концепцію важливо визнати як можливість розвиватися та краще готуватися до міжкультурної взаємодії. У класах багатомовного спілкування студенти глибше вивчають культуру народів, які спілкуються англійською мовою і краще розуміються на звичаях культури цих народів і темах спілкування, зокрема і табуйованих розмовних темах [2].

Студентам мають і бути гнучкими у професійному спілкуванні. Англійська мова постійно розвивається і це розширює можливості лінгвістичного розмаїття до різних культур спілкування. Викладачі англійської мови усвідомлюють, що англійська є динамічною мовою, тому вони готують студентів до гнучкості у професійному спілкуванні.

Наведемо деякі приклади розвитку англійської мови, які є розширенням сьогодні словникового запасу, зокрема такі: «суші – sushi» (японська), «піца – pizza» (італійська), «тако – tacos» (іспанська) вживання таких слів стали звичними у спілкуванні. Під впливом різних мов та культур англійська успадковує численні різновиди спілкування та діалекти, зокрема і спрощення у граматичних структурах. Наприклад широко використовуються в усному спілкуванні «gotta» (have got to), що означає «мушу», «gonna» (going to) – «збираюся», «wanna» (want to) – «хочу». Ці поширені неформальні скорочення утворилися

в англійській мові в результаті спрощення вимови окремих слів у потоці усного мовлення або під час швидкого темпу у спілкуванні. У процесі спілкування англійською мовою відбувається змішування слів та розмовних граматичних структур із різних мов та культур. Саме тому, варто ознайомити студентів з різними акцентами та діалектами англійської мови, що допоможе їм почуватися комфортно з динамічною природою розвитку англійської мови та більш сприйнятливими до стилів спілкування, потреб та висловлення різних думок молоді.

Підсумовуючи зазначене вище, можна сказати, що вплив англійської мови на глобальну комунікацію є глибоким і багатограним. Його історичне коріння, освітнє значення, роль у міжнародному бізнесі, вплив на технології та інновації, а також внесок у культурний обмін і соціальні зв'язки підкреслюють його важливість у сучасному світі. Як *lingua franca*, англійська дозволяє людям з різним мовним походженням брати участь у змістовних розмовах, співпрацювати в міжнародних проектах і ділитися культурним досвідом.

Для тих, для кого мова не є рідною, вивчення англійської означає не лише оволодіння новою мовою, а й отримання цінних навичок, які відкривають двері до нескінченних можливостей. Це подорож, яка пропонує особистий і професійний ріст, збагачуючи їхнє життя та розширюючи можливості її використання. Для освітян і політиків сприяння вивченню англійської мови, забезпечить багатомовність та захист мовного розмаїття, що може призвести до більш інклюзивного та взаємопов'язаного глобального суспільства.

Зрештою, англійська мова є потужним інструментом для глобального спілкування, подолання розривів, побудови стосунків і стимулювання прогресу. Розуміючи її вплив і використовуючи її можливості, ми можемо використати потенціал цієї мови для створення більш об'єднаного, поінформованого та динамічного світу. Незалежно від того, чи ви студент, викладач чи громадянин діяч, усвідомлення ролі англійської мови в глобальній комунікації має важливе значення для орієнтування в складнощах і можливостях співпраці.

Список використаних джерел

1. Лінгва франка <https://uk.wikipedia.org/wiki/%>
2. The Impact of English on Global Communication <https://5minuteenglish.com/the-impact-of-english-on-global-communication/>
Communication [електронний ресурс] business/<https://bridge.edu/tefl/blog/english-lingua-franca-for-business/>

FRAMING THE WORLD: THE ROLE OF DISCOURSE IN SHAPING GLOBAL NARRATIVES

Kushmar L. V.,

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Philology
and Translation, State University of Trade and Economics*

Kolot L. A.,

*Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology
and Translation, State University of Trade and Economics*

Discourse plays a pivotal role in constructing and framing global narratives, influencing public perception, policymaking, and cultural understanding. The way information is presented, the language used, and the emphasis on particular aspects of events all contribute to shaping collective consciousness. Media outlets, political leaders, and institutions employ discourse strategies to frame issues in ways that align with specific ideological, economic, or geopolitical interests. By controlling the narrative, they can shape public opinion and establish dominant perspectives that guide international relations, economic policies, and even social movements.

The power of discourse is evident in historical events, where the framing of conflicts, crises, and diplomatic negotiations has determined public response and policy directions. The manipulation of language and symbols can thus serve to legitimize certain actions while delegitimizing others, reinforcing particular worldviews and marginalizing alternative perspectives. Additionally, discourse operates within broader sociocultural frameworks, interacting with historical contexts and prevailing power structures, further solidifying certain interpretations over others.

The framing of global events is deeply embedded in the media landscape, where news agencies and digital platforms act as primary conveyors of discourse. The choice of words, images, and framing techniques used in reporting can either amplify or downplay the significance of an event. For example, the portrayal of conflicts in mainstream media often reflects the interests of powerful nations, influencing public perception of justice, aggression, and victimhood. The same event can be presented as a «liberation effort» by one media

source and as an «invasion» by another, demonstrating how discourse shapes ideological divides. Furthermore, social media has introduced a new dimension to discourse formation, allowing individuals and grassroots movements to challenge dominant narratives. However, this democratization of discourse is double-edged, as misinformation and propaganda also proliferate in digital spaces. The interplay between traditional media, digital platforms, and political institutions creates a dynamic battleground for narrative control, where discourse can be used as both a tool for empowerment and a mechanism of manipulation. The rise of alternative media sources and independent journalism also plays a critical role in diversifying global narratives, though they often face challenges such as censorship, financial constraints, and credibility concerns.

Here's an illustration (made by Kushmar L. and Kolot L.) representing the power of discourse in shaping global narratives

Ultimately, discourse is not merely a passive reflection of reality but an active force that constructs it. The narratives that dominate global discussions influence international policies, economic strategies, and social movements, reinforcing power structures or challenging them. Critical

engagement with discourse is essential for fostering a more nuanced and balanced understanding of global affairs. Scholars, journalists, and policymakers must remain vigilant against one-sided or misleading narratives, advocating for more inclusive and diverse perspectives.

By analyzing the role of discourse in shaping global narratives, we can better understand the forces that drive international relations, social justice movements, and cultural perceptions. In an increasingly interconnected world, the ability to critically assess and deconstruct discourse is vital for promoting transparency, accountability, and a more equitable representation of global realities. Examining discourse through interdisciplinary approaches – drawing from linguistics, political science, media studies, and sociology – can enhance our comprehension of its implications. Through such critical analyses, societies can work towards creating more inclusive and truthful representations of global affairs, ensuring that discourse serves as a tool for knowledge and progress rather than manipulation and control.

List of sources used

1. Acosta, M., M. van Wessel, S. van Bommel, E. L. Ampaire, L. Jassogne, & P. H. Feindt (2020). The Power of Narratives. *Development Policy Review*, vol. 38 (5), 555–574. <https://doi.org/10.1111/dpr.12458>
2. de Freitas Boullosa, R., R. Paul, & T. Smith-Carrier. (2023). Democratizing Science is an Urgent, Collective, and Continuous Project: Expanding the Boundaries of Critical Policy Studies. *Critical Policy Studies*, vol. 17 (1), 1–3.
3. Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity.
4. Gee, J. P., & Handford, M. (2013). The Routledge Handbook of Discourse Analysis. In Routledge eBooks. <https://doi.org/10.4324/9780203809068>
5. Griggs, S., & D. Howarth. (2019). Discourse, Policy and the Environment. *Journal of Environmental Policy & Planning*, vol. 21 (5), 464–478.
6. Keller, R. (2012). *Doing Discourse Research: An Introduction for Social Scientists*. London: Sage.

ПОНЯТТЯ ДИСКУРСУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Клименко Т. І.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Розвиток засобів масової інформації, демократизація суспільства, яка відтворилася в мовних процесах, а саме: велика кількість англomовних запозичень, сленгових виразів, тощо, стали причиною переломного етапу для лінгвістики. На сучасному етапі дослідження набувають інших пріоритетів.

Теоретична семантика, що вивчає мову як набір абстрактних знаків, не може відповісти на поставлені суспільством питання: чому різні автори, відправники інформації, по-різному, з точки зору підбору мовних засобів і способів їх подачі, оформлюють своє повідомлення, чому одні висловлювання переконливі, а інші – ні. Так, французький філософ і історик М. Фуко зазначав: «Дві людини одночасно можуть висловити свої думки щодо однакового явища, але, оскільки їх двоє, буде два різних акти висловлювання». Отже, «динамізм соціальних процесів» відтворився в мові, що зумовило виникнення нових лінгвістичних напрямів дослідження, зокрема прагматики.

Прагматика – галузь досліджень у семіотиці й мовознавстві, в якій вивчається функціонування мовних знаків у мовлення.

Упродовж прагматичних досліджень велика увага приділялась процесу впливу знаків на реципієнта. Вчені почали звертатись при характеристиці, аналізі текстів до позатекстових реалій екстра-лінгвістичних факторів, щоб пояснити механізми мовного впливу на одержувача інформації, що призвело до необхідності пошуку заміни або корегування терміну «текст». Таким чином, у прагматиці виник термін «дискурс», що походить від французького слова «discours» і означає промову, розмову на якусь тему.

Видатний французький лінгвіст ХХ століття Еміль Бенвеніст, досліджуючи поняття «дискурс» надає цьому французькому слову термінологічного значення, позначивши ним «... мову,

яка присвоюється мовцем». «Мову слід розуміти при цьому в самому широкому сенсі, як будь-яке висловлювання, що передбачає мовця й слухача, а також намір першого, певним чином, впливати на іншого». Вчений відмежовує об'єктивний план розповіді від суб'єктивного плану дискурсу. Про це висловлювався французький учений Ш. Баллі: «...навіть абстрактні речі постають у промові крізь призму наших потреб та бажань у світлі суб'єктивного сприйняття».

У висловлюваннях обох лінгвістів звертається увага на те, що мова в першу чергу існує для спілкування мовців, для здійснення комунікативного процесу.

Відомий дослідник дискурсу Ван Дейк виокремлює типові розуміння поняття. Дискурс, у широкому смислі, це комунікативна подія, що відбувається між мовцем і слухачем у процесі комунікативної дії в певному тимчасовому, просторовому та іншому контексті. Ця дія може бути мовною, письмовою, мати вербальні і невербальні складові. До типових прикладів можна віднести повсякденну розмову з другом, діалог між лікарем і пацієнтом, читання газети. Також можна виділити дискурс у вузькому смислі. Як правило, виділяють тільки вербальну складову комунікативного дискурсу і говорять про неї далі як про текст або розмову. У цьому сенсі термін позначає завершений або триваючий «продукт», його письмовий або мовний результат, який інтерпретується реципієнтами.

В психології дискурс в загальному значенні позначає мовленнєвий простір, який включає в себе більше одного речення: розповідь, опис, аргумент, мовленнєве висловлювання тощо.

Соціологія визначає дискурс як вид мовленнєвої комунікації, яка оснований на регіональному, неупередженому обговоренні, на спробі дистанціюватися від соціальної реальності.

Педагогічний дискурс – це спеціально клішований різновид спілкування. Його характерними рисами можна назвати фіксованість складу й рольової приналежності учасників, чітку структурованість мовної взаємодії, опосередкованість конкретним виховним змістом тощо.

Політичний дискурс являє собою знакове утворення, що має два виміри – реальний й віртуальний, при цьому в реальному вимірі він розуміється як текст у конкретній ситуації політичного спілкування,

а його віртуальний вимір включає вербальні й невербальні знаки, орієнтовані на обслуговування сфери політичної комунікації, а також моделі типових мовних дій і уявлення про типові жанри спілкування в даній сфері.

Релігійний дискурс представляє собою дискурс віри, розуміється як релігійний текст в умовах реального спілкування.

Можна сказати, що чіткого й загальновизнаного визначення дискурсу, такого яке охоплювало б всі випадки вживання в сучасному науковому полі, не існує. Зв'язані нетривіальними відношеннями, різні понятійні необхідності модифікують традиційні уявлення про текст, діалог, стиль, мову.

Таким чином, окреслення поняття дискурсу як складного комунікативного явища має широку перспективу досліджень та є неодмінною умовою лінгвоісторіографічного аспекту дослідження дискурсу в сучасному мовознавстві як одного з центральних і найбільш суперечливих понять у сучасній лінгвістиці.

Список використаних джерел

1. Липко І. П., Артеменко Т. М., Зайцева М. О., Міщенко В. Я. Нариси з лінгвістичного аналізу дискурсу: до проблеми типології та характеристики. Харків, 2014.
2. Мультиверсум. Філософський альманах, 2010, №8(96).
3. Dijk N. Ideology: A Multidisciplinary Approach/T/Van Dijk. London: Sage Publications Ltd; 1998.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТА ВЖИВАННЯ СИНОНІМІЇ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Коваль А. І.,

*здобувачка ОС «магістр», І курс, група ФілН-24001м,
спеціальність 035.043 Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька), гуманітарно-педагогічний
факультет, Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Синонімія – це мовне явище, за якого різні слова, фразеологізми або мовні конструкції мають схоже або однакове значення, але різняться формою, стилем чи конотаціями. Синоніміка – це сукупність синонімів у певній мові, а також розділ лексикології, що займається їхнім вивченням і класифікацією. У лексикології синоніміка є важливим розділом, що займається аналізом та класифікацією синонімів. Синоніми відіграють важливу роль у мові, оскільки вони: збагачують мовлення, дозволяючи уникати повторень; допомагають точніше передавати думки; надають можливість варіювати стилістичне забарвлення висловлення; сприяють розвитку мовної системи та збагаченню словникового запасу. Синоніми мають системний характер, що підтверджується працями Дж. Лайонза. Синонімія є складним феноменом, який виходить за межі простого збігу значень слів і включає соціокультурні аспекти сприйняття мови, що доведено в роботах Ч. Огдена та А. Річардса. Окрім суто лексичних особливостей, синонімія відіграє важливу роль у дискурсі. У різних видах дискурсу (науковому, публіцистичному, політичному, художньому) синоніми використовуються для досягнення певного комунікативного ефекту. Наприклад, у політичному дискурсі часто використовуються евфемістичні синоніми для пом'якшення змісту (наприклад, оптимізація витрат замість скорочення фінансування). У художньому дискурсі синонімія сприяє створенню стилістичної виразності та глибини тексту. Лексичні синоніми – близькі за значенням, але різні за нюансами: *sehen* (бачити), *blicken* (кинути погляд), *betrachten* (розглядати), *starren* (витріщатися). Стилістичні синоніми – відрізняються рівнем офіційності: *sprechen* (говорити), *kommunizieren* (спілкуватися, офіційне), *quatschen* (базікати, розмовне). Емоційні синоніми –

мають позитивне або негативне забарвлення: klug (розумний), weise (мудрий), gerissen (підступний). Джерелами виникнення синонімів у німецькій мові є запозичення з інших мов: downloaden (від англ. to download) – «завантажувати», arbeiten – jobben (від англ. job) – «працювати», cool (від англ. cool) – «крутий», Piano (від італ. piano) – «фортепіано». Діалектизми, що увійшли в літературну мову: Junge – Bub (південний варіант), Kartoffel – Erdapfel (південнонімецький, австрійський варіант), Tomate – Paradeiser (австрійський варіант). Синоніми виконують кілька важливих функцій: збагачують мовлення, уникаючи повторень (sagen – erzählen – äußern); дозволяють точніше виражати думки, вибираючи слова за їхніми відтінками значення; відображають стилістичну диференціацію мови (офіційна, розмовна, нейтральна лексика); впливають на сприйняття тексту, підкреслюючи емоційне або експресивне забарвлення. Синоніми не завжди можна взаємозамінити без зміни змісту висловлення. Наприклад: «Дитина намалювала (зобразила) сонце.» – можливий варіант. «Художник намалював картину.» ≠ «Художник зобразив картину.» – значення змінюється. Синонімія відіграє ключову роль у розвитку мови, збагачуючи словниковий запас та сприяючи точнішому вираженню думок. Основні аспекти впливу синонімії на мову: збагачення мовного запасу – дає можливість уникати повторень і робити мовлення багатшим. Поети й письменники використовують синонімію для створення виразних образів. Синонімія сприяє оновленню лексики та її адаптації до змін у суспільстві. Синонімія є глибоко національним явищем, яке утворюється в різних мовах різними шляхами. Це вимагає від перекладача глибокого розуміння контексту та культурних особливостей обох мов для точного передання значення. Синонімія має значення не лише для лексикології, а й для дискурсивного аналізу. Вона дозволяє виявити особливості мовної картини світу певної спільноти. Наприклад, у політичному та мас-медійному дискурсі використовуються синонімічні ряди для створення потрібного емоційного впливу. У рекламі синонімія допомагає формувати позитивний імідж продукту, використовуючи синоніми з позитивною конотацією.

Висновок. Синонімія відіграє важливу роль не лише у збагаченні мовлення та точнішому вираженні думок, а й у формуванні стилістичних і комунікативних особливостей різних видів дискурсу. У науковому дискурсі вона сприяє чіткості й точності формулювань, у політичному – дозволяє коригувати сприйняття інформації,

а в художньому – створює експресивність і емоційне забарвлення тексту. Завдяки використанню синонімів можна не лише урізноманітнити мовлення, а й впливати на аудиторію, формуючи певний змістовий і емоційний контекст.

Список використаних джерел

1. Синоніми. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/Синоніми> Синонім //
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <https://vtssum.wdbk.org/c/синонім>
3. Порівняльна лексикологія німецької та української мов. URL: <https://vergleichendexikologie.blogspot.com/2012/11/blog-post.html>
4. Duden: Rechtschreibung, Bedeutung, Definition, Herkunft. URL: <https://www.duden.de/rechtschreibung/herunterladen#synonym>
5. Служинська, Л. Синонімія в сучасній німецькій мові. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19496/1/sluzhynska_kafnim\(1\)%20st.PDF](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19496/1/sluzhynska_kafnim(1)%20st.PDF)
6. Lyons, J. Linguistic Semantics – An Introduction. Cambridge University Press, 1996. URL: <https://surl.li/asp/lym>
7. Ogden, C., Richards, I. The Meaning of Meaning. Internet Archive. URL: https://archive.org/details/meaningofmeaning0000unse_k8y32/2
8. Fairclough, N. (1995). Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language.
9. URL: <https://www.felsemiotica.com/descargas/Fairclough-Norman-Critical-Discourse-Analysis.-The-Critical-Study-of-Language.pdf>
10. Lyons, J. (1995). Linguistic Semantics: An Introduction. Cambridge University Press. URL: https://books.google.com.ua/books?id=Na2g1ltaKuAC&pg=PR5&hl=uk&source=gbs_selected_pages&cad=1#v=onepage&q&f=false
11. Ullmann, S. (1962). Semantics: An Introduction to the Science of Meaning.
12. URL: https://archive.org/details/semanticsintrodu0000ullm_h8z6

ТИПИ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ТЕОРІЇ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Кравченко Н. К.,

*доктор філологічних наук, професор кафедри іноземної
філології і перекладу, Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Юденко О. І.,

*доцент, завідувач кафедри іноземних мов,
Національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури*

Однією з актуальних і нових проблем Теорії Концептуальної Інтеграції є визначення типів концептуальних мереж, що зумовлюють відмінності у процесі когнітивної обробки метафор. Зважаючи на недостатню вивченість цього питання, метою тез є висвітлення типів мереж і критеріїв їх відмежування.

Типологія мереж запропонована у працях Фоконьє і Тернера [1], що розрізняють чотири типи концептуальних змішувань або мереж зростаючої складності: симплексна мережа (Simplex Network), дзеркальна мережа (Mirror Network), однопросторова мережа (Single-Score Network) та двопросторова мережа або мережа подвійного масштабу (Double-Score Network).

В основі класифікації покладені критерії специфіки ментальних просторів, зв'язків поміж ними, особливостей проєкцій між вхідними просторами і їх мапувань у бленді метафори, а також можливості для метонімічного стиснення та декомпресії.

Симплексна мережа включає ментальні простори, де один простір містить рольову структуру, а інший простір заповнює ролі цієї структури конкретними елементами, як у фреймі «X є Y від Z» (Fauconnier & Turner, 2002, с. 120–122). Як правило, когнітивними лінгвістами аналізується, у цьому зв'язку, структура людської спорідненості, включаючи такі ролі, як батько, мати, дитина тощо. Відповідно, значення (values), що заповнюють ролі, стосуються певних сутностей (індивідів, персонажів тощо), що відповідають ролям у фреймі. По суті, симплексна концептуальна мережа передбачає варіант когнітивної обробки зверху вниз – з проєкцією фрейму спорідненості, що впроваджує ролі, на значення в суміші. Певні обмеження такого підходу полягають у тому, що він не завжди

враховує ситуаційний контекст, коли спорідненість не є очевидною і може встановлюватися лише у ситуації спілкування. Інший варіант моделі аналізу, а саме «знизу вверху» (bottom-up) запропонована, зокрема, у працях Папішти [4]. Відповідно до цього підходу, когнітивна обробка здійснюється у зворотному напрямку – від конкретних контекстуально обумовлених номінацій до фрейму спорідненості, тобто від значень до ролей.

Дзеркальна мережа [2, с. 122–126; 3, с. 430–431] характеризується спільною організуючою структурою, присутньою в кожному з ментальних просторів, наприклад, просторах, пов'язаних із поділом однієї ідентичності на дві її маніфестації. Ключові концептуальні зв'язки між елементами ментальних просторів, відтворені у бленді та у вхідних просторах, базуються на вітальних відношеннях водночас Ідентичності та Унікальності.

Однопросторова мережа [2, с. 126–131; 3, с. 431–433] представляє тип концептуальної мережі, де один вхідний простір є домінантним, оскільки встановлює основну структуру для інтеграції, тоді як інший простір або простори надає / надають елементи для заповнення цієї структури.

Двопросторова мережа [1; 2, с. 131–135] є складною подвійною концептуальною мережею, де два або більше вхідних простори мають різні фрейми, а комбінація цих фреймів стає організуючою структурою для інтеграції. Деякі елементи із двох вхідних просторів відображаються у змішаного просторі, тоді як інші елементи і асоційовані з ними мапування можуть надходити лише з одного вхідного простору. На відміну від однопросторової мережі, де один з вхідних просторів залишається домінантним, подвійна мережа фокусується насамперед на проекціях у бленді, спираючись на додаткові концептуальні структури з вхідних даних. Подвійне змішування може вирішити конфлікти між вхідними просторами, які принципово відрізняються за змістом і топологією даних. Зокрема, елементи вхідних просторів можуть конфліктувати за відношеннями причинності, інтенційності, ролей учасників, темпоральної послідовності, ідентичності, внутрішньої подієвої структури або інших параметрів та зв'язків.

Двопросторова мережа може трансформуватися у концептуальну мережу з кількома просторами (Multiple-Scope Network).

Така мережа включає кілька рівнів вхідних просторів, а змішаний простір містить елементи із структури кожного фрейму з усіх вхідних просторів.

Отже, виявлення типу концептуальної мережі під час аналізу метафори у ракурсу Теорії Концептуальної Інтеграції є важливим для усвідомлення того, які саме структурні елементи, відношення та властивості вхідних просторів активізуються у процесі створення метафоричного значення і як ці значення пов'язані одне з одним. Такий підхід допомагає виявити, які частини концептуальної мережі особливо активні у метафорі і як вони взаємодіють для створення конкретного сенсу у просторі змішування.

Список використаних джерел

1. Feyaerts K., Brône G. Expressivity and Metonymic Inferencing: Stylistic Variation in Nonliterary Language Use. *Style*, 2005. Vol. 39. Issue 1. P. 12–36.
2. Fauconnier G., Turner M. *The Way We Think. Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. N. Y.: Basic Books, 2002. 464 p.
3. Oakley T., Pascual E. Conceptual Blending Theory. In B. Dancygier (ed.). *The Cambridge Handbook of Cognitive Linguistics* (pp. 423–448). Cambridge: Cambridge University Press, 2017.
4. Papiřta Ž. Two Ways to Blend: The Hidden Complexities of Simplex Networks. *Cognitive Semantics*, 2022, Vol. 8. Issue 1. P. 21–48.

ПРОБЛЕМИ ДИСКУРСУ В ЛІНГВІСТИЦІ

Корсун С. В.,

*викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У лінгвістиці дискурс є складним та багатограним явищем. Дослідження та вивчення цього поняття допомагає зрозуміти, як функціонує мова у суспільстві, її вплив на міжособистісні стосунки та як формуються соціальні структури. Значення слова *discours* виникло у французькій мові і вказувало на процес комунікації, що включало два елементи: зміст та спосіб, за допомогою якого передавалася головна інформація. Вже у XIX столітті можна було знайти у словнику Якоба Вільгельма Грімма «*Deutsches Wörterbuch*» семантичні параметри цього терміну: діалог, бесіда; мова, лекція. Видатний французький лінгвіст Еміль Бенвеніст надав йому термінологічне значення. З появою теорії дискурсу, науковці отримали складне завдання: дати лінгвістичний опис дискурсу. Доктор філологічних наук В. Г. Борботько, даючи визначення, акцентував увагу на сприйняття його як цілісного утворення.

Сучасна лінгвістика виділяє декілька підходів до визначення дискурсу: комунікативний: дискурс як вербальне спілкування; структурно-синтаксичний: дискурс як фрагмент тексту; структурно-стилістичний: дискурс як нетекстова організація розмовної мови; соціально-прагматичний: дискурс як текст, занурений у ситуацію спілкування.

До основних сучасних проблем дискурсу належать: офіційні академічні дискурси, які вимагають високого рівня точності, логіки та доказів, але у неформальних розмовних дискурсах навпаки прослідковується природній тон та вживання загальнозрозумілих виразів. Динаміка влади, ідеологія, культурні норми впливають на характер дискурсу, саме вони визначають, що є належним або ефективним спілкуванням у різних умовах. Проводяться численні дослідження, але залишається питання щодо сутності академічного дискурсу та підходів до вивчення його лінгвістичних виразів [2].

Дискурс є складним явищем, який у свою чергу тісно взаємопов'язаний мовними, соціальними, психологічними та культурними вимірами. Лінгвістичний аспект: структура та функція мови в комунікації. Психологічний: вплив дискурсу на людські думки, сприйняття та пам'ять. Соціальний: вплив соціокультурних норм та стереотипів на формування дискурсу. Культурний: мова як ключовий інструмент у збереженні та трансформації культурної спадщини.

Технологічний прогрес вплинув на мовні дискурси. Соціальні мережі, інтернет та мобільний зв'язок створили нові простори для використання мови, що призвело до появи нових стилів, жанрів та певних особливостей. Зростає інтерес до інтернет-сленгів, смайликів та інших форм цифрового спілкування, які не відповідають традиційним граматичним нормам. З'являються нові форми дискурсу: меми та скорочення, що у майбутньому викликатимуть непорозуміння між поколіннями. Виникає потреба в адаптації традиційних мовних норм до нових медіа. Технології машинного перекладу та обробки природної мови ставлять питання про майбутнє мови та перекладачів-людей.

На сьогоднішній час важливою проблемою є політичний дискурс. У політиці використовується мова, яка слугує для маніпуляції свідомості людей та дезінформації. Французький філософ та історик XX століття Мішель Фуко досліджував зв'язок між дискурсом і владою, як мова формує соціальні норми та знання. Норман Ферлі, один з провідних теоретиків критичного дискурс-аналізу, у своїй роботі «Дискурс і соціальна зміна» дослідив зв'язок між дискурсом і соціальними змінами, а також роль мови в політичних контекстах.

Сучасні технології, особливо штучний інтелект, відкриває нові можливості для дослідження дискурсу. З'являються нові виклики, а саме питання про етику, приватність та точність аналізу. Як можна зберегти людський контекст в автоматизованих аналізах?

Політичний дискурс сучасної України для його вербального втілення, згідно аналізу газетних матеріалів української преси, є характерним: використання розмовної та просторічної лексики, жаргону, сленгу; змістова невизначеність та неоднозначність; екзотеричність політичного мовлення; запозичення (найчастіше з англійської мови); формування нової стилістичної форми; динамічне оновлення політичного словника. Прослідковуючи інтереси дослідницьких робіт учених, які займаються політичною лінгвістикою. Представники англomовного дискурсу вивчають англomовний політичний дискурс. Дослідники акцентують свою увагу на характеристиці політичного дискурсу тільки окремих особистостей. Таким чином, поза межами дослідження опинилися такі питання: неанглomовний політичний дискурс різних країн, виявлення їх загальних та різних рис [1].

Академічний дискурс пов'язаний з освітою та науковими дослідженнями. Лінгвіст Кен Хайленд описує академічний дискурс, як вирішальний каркас, що формує наше розуміння світу та місця у ньому. Він також стверджує, що жоден науковий текст не може вважатися цілком неупередженим відображенням реальності. Аргументи, які наведені в наукових текстах, залежать від інтерпретації автора та

його точки зору. Наприклад, особливий жанр науково-дослідницької статті, у якому процес дослідження та мислення перетворюється на дискур. Мова у цьому контексті стає технічним засобом інтерпретації нових знань і позиціонуванням учасників у межах дискурсу.

Мова Інтернету постійно відступає від норм літературної мови, що призводить до її спрощення; підпадає під вплив англійської мови, результатом є поява запозичень та використання англійських слів. Мова чатів суттєво відрізняється від форумів, а особливо мови електронних повідомлень. Користувачі миттєво реагують на чати, тому орфографічні, граматичні та пунктуаційні норми в дискурсі чатів відходять на другий план. Учасники форумів та електронного листування мають можливість більш вдумливо вибудовувати свою відповідь, не зважаючи на час, тому мова тут більш нормативна.

Дискурс є результатом процесу людського спілкування. Він властивий певній ситуації у певному середовищі, містить у собі матеріальні та нематеріальні складники і має ознаки, які можуть бути сформовані ситуацією, середовищем або шляхом передачі інформації у цьому середовищі. Для розуміння сучасного лінгвістичного дискурсу необхідно, щоб був тісний зв'язок з соціологами, психологами, комп'ютерними вченими та іншими фахівцями. Лінгвістика постійно звертає увагу на нові форми мовної діяльності, які тісно пов'язані з цифровими технологіями та розробляє нові методи та інструменти, за допомогою яких можна дослідити великі обсяги текстових даних, мультимодальних матеріалів та даних соціальних мереж. Дискурс є важливим об'єктом вивчення: відображає реальність, впливає на соціальні зміни та сприяє розумінню та комунікації.

Список використаних джерел

1. Зайцева М. О. Засоби маніпулятивного впливу в сучасному політичному дискурсі (лінгвістичний аспект) / М. О. Зайцева // Лінгвістичні дослідження. – 2012. – Вип. 34. – С. 101–104. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znphnpu_lingv_2012_34_21
2. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивнодискурсивної лінгвістики. Харків: ХНУ ім. Каразіна, 2011. 145 с.
3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. С. 567–602.
4. Серажим К. С. Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону // Наукові записки інституту журналістики / гол. ред. В. Різун. – К., 2002. – Т. 8 (липень-вересень). – С. 88–94.

ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВОСУГЕСТИВНИХ ЗАСОБІВ У СУДОВОМУ ДИСКУРСІ

Наталушко А. І.,

*здобувачка ОС «магістр», спеціальність «Філологія»,
ОП «Прикладна лінгвістика (лінгводидактика, англійська мова)»,
I курс, 1мз група, факультет торгівлі та маркетингу,
Державний торговельно-економічний університет*

На сьогодні недостатньо вивченими серед української наукової спільноти залишаються питання таких нових галузей мовознавства, як сугестивна лінгвістика та юридична лінгвістика, особливо використання лінгвосугестивних засобів у судовому дискурсі. Дослідження даної теми є наразі особливо актуальним із огляду на закріплення в кримінальному процесуальному законодавстві України суду присяжних та усвідомлення критичності ролі сугестії у впливі представниками сторін обвинувачення та захисту на підсвідомість інших учасників процесу завдяки використанню таких засобів.

Проаналізувавши різні тлумачення сугестії [1; 3], надамо визначення лінгвосугестивним засобам слідом за науковцями. Лінгвосугестивні засоби – це мовні засоби, за допомогою яких адресант мовлення здійснює прихований непрямий вплив на підсвідомість, поведінку, почуття, емоції адресата, щоб досягти від останнього конкретної комунікативної мети. Іншими словами, це спосіб вираження вербальної сугестії, що реалізується завдяки використанню широкого спектру мовних засобів, таких, як лексичні, синтаксичні, морфологічні, фонетичні та стилістичні. Будучи класичним компонентом повсякденного спілкування, сугестія може виступати і як спеціально організований тип комунікації [3, 212].

Однією із професійних сфер, в якій активно використовують мовні засоби сугестивного впливу, є юриспруденція. Практичне застосування сугестії можна простежити в межах судового дискурсу – різновиду юридичного дискурсу, що реалізовується в межах судового процесу та ціллю якого є вирішення правового конфлікту та зміна правової ситуації. Він характеризується інституційним типом спілкування, якому притаманні клішованість, логічна завершеність, персуазивність та термінологічність. Особливістю судового дискурсу

є також його комплексність, адже в його межах прийнято виділяти інші підвиди дискурсів, що відрізняються емотивованістю, функціями, комунікативними стратегіями та тактиками й статусно-рольовими стосунками учасників. Ці підвиди дискурсів формують судову комунікацію [4, 88]. При цьому комунікативна мета кожного учасника судового процесу є різною, прагматичний аспект судового публічного мовлення спрямований на переконання аудиторії у вчиненні таких дій або у прийнятті таких рішень, що є вигідними оратору [6, 164]. Однак, механізми сугестивного впливу використовуються в таких фрагментах судового дискурсу, де виступають зацікавлені учасники процесу, наприклад, промова прокурора у кримінальному процесі чи промова позивача в цивільному, тобто там де наявні інформативний та оцінний компоненти, адже саме даним суб'єктам законодавством надане право давати оцінку фактам, а не лише інформувати про них (як це можна простежити у випадку свідків), отже, особи, що мають власний інтерес у вирішенні справи, мають безпосередній вплив на думку суду [2, 4].

Найбільш репрезентативними підвидами судового дискурсу вважаються дискурси адвоката та прокурора. Використання даними суб'єктами тих чи інших лінгвосугестивних засобів може відрізнятися залежно від стадій судового процесу, яким притаманні свої особливості, а також від комунікативної мети сторін. Наприклад, оскільки прокурор підтримує державне обвинувачення в судовому провадженні, його комунікативна стратегія спрямована на доведення саме вини підсудного, тому його виступам переважно характерні емоційно забарвлені слова негативного значення, спрямовані на дискредитацію особи обвинуваченого, тоді як промовам адвоката для виправдання підзахисного – позитивні. Теж саме стосується оцінної лексики, що наявна в обох підвидах дискурсів. Мовними засобами, за допомогою яких сторони одночасно виражають своє ставлення до предмета обговорення та впливають на сприйняття інформації аудиторією, аналогічно є емоційно забарвлені слова та вирази: епітети, порівняння, метафори, гіперболи, евфемізми й інші експресивні образні засоби. Попри те, що конотативні слова завдяки своєму позитивному чи негативному забарвленню можуть посилювати довіру чи навпаки сумніви в реципієнта інформації до сказаного, їхнє надмірне та необґрунтоване використання може призвести до

протилежного результату, тому ораторам варто ретельно й збалансовано підбирати слова, щоб уникнути емоційного перевантаження їхнього мовлення.

З метою об'єктивізації мовлення, щоб надана інформація сприймалася свідомістю адресата як цілком вірогідна, використовуються також власні назви, числа, терміни та інша конкретна лексика. Мовними засобами, що посилюють істинність мовленнєвого повідомлення, є також юридичні кліше та загальновідомі та суспільно закріпленні поняття. Додаткового ефекту задля сприяння виникненню в аудиторії відчуття реальності подій можна досягти також за допомогою використання сенсорної, дескриптивної та перцептивної лексики [5, 13]. Саме завдяки таким словам найкращим чином здійснюється вплив на когнітивну систему людини, у результаті якого формуються когнітивні упередження.

Характерним для даних підвидів судового дискурсу є також використання модальних слів, які викликають у реципієнтів відчуття безсумнівності твердження, інверсій і вставних слів та конструкцій, за допомогою яких вдається виділити ключові слова чи фрази та складних синтаксичних конструкцій, що формують логічний ланцюжок і справляють ефект компетентності та псевдонауковості.

Іншими поширеними лінгвосугестивними засобами є риторичні питання та повторення слів. Перші використовуються сторонами судового процесу для направлення думки адресатів до потрібних оратору умовиводів, а другі – для закріплення необхідної інформації у свідомості слухача [4, 89].

Незважаючи на наявність вербальної сугестії на всіх мовних рівнях, найбільший сугестивний вплив на присяжних здійснюють саме лексико-семантичні засоби, тоді як інші виконують здебільшого допоміжну функцію, підсилюючи сугестивний ефект тропів та експресивно-емотивної лексики [1, 18].

Отже, використання лінгвосугестивних засобів у судовому дискурсі сприяє формуванню у присяжних сумнівів, які, згідно з принципом *in dubio pro reo*, тлумачиться на користь підсудного. Так, володіння такими засобами дозволяє сторонам обвинувачення та захисту бути не лише гарними ораторами, а й здобувати суттєву перевагу у впливі на інших під час обстоювання своєї правової позиції. На підставі наявних тенденцій та зважаючи на культурні

й історичні відмінності країн у судовій комунікації, питання особливостей використання лінгвосугестивних засобів у вітчизняному судовому дискурсі набуває дедалі більшої актуальності для дослідження.

Список використаних джерел

1. Гарбар І. О. Вербальні маркери сугестії в сучасному американському юридичному трилері : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2019. 24 с.
2. Доценко О. Л. Жанрова специфіка українського судового дискурсу. *Мовні і концептуальні картини світу* : зб. наук. праць. Київ, 2008. Вип. 24, ч. 1. С. 269–280. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19667252.pdf> (дата звернення: 14.02.2025).
3. Мудраченко Т. Б. Сугестія як засіб мовленнєвого впливу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Філологічна*. 2015. № 56. С. 211–214.
4. Назаренко О. І., Нестеренко О. Є. Особливості лінгвальної маніпуляції у судовому дискурсі. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Філологія*. 2022. № 13(81). С. 87–91.
5. Хабарова Н. А. Особливості впливу та аргументування в судовому дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2021. № 52, т. 2. С. 11–14.
6. Швецова В. Є. Комунікативні стратегії та тактики в судовому дискурсі. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Сер.: Лінгвістичні науки*. 2014. № 18. С. 159–164.

АНГЛОМОВНИЙ ДИСКУРС У КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПОЛІ СУЧАСНОЇ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

*Недашківська Т. Є.,
професор, завідувач кафедри слов'янської і германської
філології та перекладу, Житомирський державний
університет імені Івана Франка*

У сучасній польськомовній комунікації питома вага англіцизмів настільки значуща, що можна говорити про існування англомовного дискурсу як відносно самостійного фрагмента, щільно пов'язаного практично з усіма смисловими складниками. Вплив запозичень з англійської простежується в різних сферах життя – від професійної лексики до повсякденного спілкування [1].

Активізація англіцизмів у польській мові зумовлена такими екстралінгвальними процесами:

- технічний прогрес та інновації. Розвиток технологій та науки призводить до появи нових термінів, які часто запозичуються без перекладу;
- глобалізація та масова культура. Поширення англомовної музики, кіно, літератури та інтернет-культури сприяє проникненню англійських слів у повсякденне життя;
- економічні та політичні зв'язки. Міжнародна торгівля, бізнес та політичні відносини з англомовними країнами впливають на запозичення спеціалізованої лексики.

Точну кількість англіцизмів у польській мові встановити практично майже неможливо, оскільки вона постійно змінюється через динамічний характер мовних процесів. Дослідження показують, що значна частина нових запозичень у польській мові походить саме з англійської, особливо в галузях інформаційних технологій, бізнесу та масової культури [3]. Наприклад, у сфері економіки та професійної діяльності активно використовуються такі англіцизми, як «manager», «marketing», «startup» та інші.

Англіцизми спричиняють різнобічний вплив на комунікаційне поле [2].

З одного боку, відбуваються зміни на рівні мовної системи. Так, формують нові фрагменти вокабуляру з відповідним освоєнням на рівні фонетики, орфоепії, морфології:

– зміни в лексичному складі. Запозичення дозволяють називати нові поняття та явища, для яких раніше не існувало відповідних слів у польській мові;

– семантичні зсуви. Окремі польські слова набувають нових значень під впливом англійських відповідників.

– морфологічна адаптація. Мовці пристосовують англіцизми до відповідних парадигм польської мови з категоріями роду, відміни, дієвідміни, виду тощо за допомогою відповідних формантів.

З іншого боку, проникнення англіцизмів впливає на культуру спілкування в Польщі:

– молодіжний сленг. Молодь активно використовує англійські запозичення, підкреслюючи свою приналежність до глобальної культури.

– професійна комунікація. У багатьох професійних сферах використання англіцизмів є нормою, що полегшує міжнародну співпрацю та обмін інформацією.

– пуристичний рух. Існують дискусії щодо надмірного використання англіцизмів, що спонукає до пошуку польських відповідників та збереження мовної автентичності.

Англіцизми широко представлені в різних фрагментах комунікаційного поля. Наприклад:

– загальноновживані *cool* – «класний», «чудовий»; *sorry* – «вибач»; *ok* – «гаразд»; *super* – «відмінно», «чудово»;

– у сфері технологій та Інтернету *lajkować* – від *like* (ставити лайк); *scrollować* – від *scroll* (гортати сторінку); *hashtag* – від *hashtag* (хештег); *selfie* – від *selfie* (селфі); *streaming* – від *streaming* (онлайн-трансляція);

– у бізнесі та економіці *brief* – короткий звіт або інструкція; *meeting* – ділова зустріч; *deadline* – кінцевий термін виконання; *start-up* – стартап, новий бізнес; *target* – ціль;

– у молодіжному сленгу *chillować* – від *chill* (відпочивати, розслаблятися); *crush* – людина, яка дуже подобається; *random* – щось випадкове; *fejm* – від *fame* (популярність);

– у спорті та моді *fit* – спортивний, у гарній формі; *trainerki* – від *trainers* (кросівки); *outfit* – комплект одягу; *team* – команда.

Ці слова настільки поширені, що багато з них уже адаптовані до польської граматики (наприклад, «*lajkować*» → «*lajkuje*, *lajkujesz*»).

Ставлення до англіцизмів у Польщі в ХХІ столітті неоднозначне: з одного боку, вони широко використовуються у повсякденній мові, а з іншого – викликають дискусії серед мовознавців та суспільства.

Мовознавці пропонують оперативно адаптувати англіцизми (наприклад, *lajkować*, *czatować*, *hejter*). Державні установи уникають зайвих англіцизмів і закликають використовувати польські відповідники. Молодь і бізнес-сектор активно використовують англіцизми, особливо в цифровому середовищі.

Загалом англіцизми міцно закріпилися в польській мові, але суспільство шукає баланс між збереженням мовної ідентичності та відкритістю до глобальних тенденцій.

Список використаних джерел

1. Круглій О. Р., Черняк О. П. Англомовні запозичення у сучасних польській та українській мовах. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Т. 2, вип. 22. С. 227–231.
2. Manczak-Wohlfeld E. Tendencje rozwojowe wspolczesnych zapozyczen angielskich w jezyku polskim. URL.: <https://filg.uj.edu.pl/documents/41616/4333145/12508-Manczak-Wohlfeld.pdf> (дата звернення: 06.02.2025).
3. Słownik języka polskiego PWN. URL.: <https://sjp.pwn.pl/> (дата звернення: 06.02.2025).

ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА МОВНІ ДИСКУРСИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Михайлова Н. О.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Лінгвістичний дискурс, як ключова категорія сучасної лінгвістики, охоплює не лише мовні форми, а й соціальні, культурні, політичні та історичні чинники, які впливають на функціонування мови в суспільстві. Це поняття включає сукупність мовних актів, їх застосування у певних соціальних контекстах для досягнення комунікативних цілей. В умовах технологічного розвитку та глобалізації лінгвістичний дискурс набуває нового значення, оскільки глобальні мовні тренди, зокрема вплив англійської мови, формують не лише мовні практики, але й впливають на соціальні, культурні та політичні процеси в різних країнах. В Україні англійська мова, як інструмент міжнародної комунікації, грає важливу роль у трансформації мовного середовища і створенні нових мовних реалій. Її вплив стає очевидним в багатьох сферах життя, сприяючи формуванню нових лінгвістичних практик та змінам в національному дискурсі.

Англійська мова, як основна мова міжнародного спілкування, активно застосовується в таких сферах, як наука, технології, бізнес та медіапростір. Приріст англійських термінів у мовах національних спільнот є закономірним, оскільки глобалізація вимагає адаптації до міжнародних стандартів, використовуючи англійську як лінгва франка. Україна також відчуває цей вплив, зокрема через активне використання англійської мови в інтернет-просторі, міжнародних організаціях та бізнесі. Процеси «англіцизації» української мови стають важливими в контексті інтеграції країни в європейський та глобальний простір.

В сучасному мовному ландшафті України англійська мова займає значну позицію поряд з українською, функціонуючи в наукових дослідженнях, діловому спілкуванні, культурних проектах, рекламі та повсякденному мовленні, особливо серед молоді. Вплив англійської мови проявляється у зростанні кількості англіцизмів, які стають частиною медіа і побутової мови. Англійські терміни активно інтегруються в професійну лексику, особливо в ІТ, бізнесі та науці, що сприяє підвищенню міжнародної конкурентоспроможності фахівців.

Однак поширення англійської мови породжує деякі виклики, зокрема ризик ослаблення національної мовної ідентичності. Використання англіцизмів характерне не тільки для молодіжного середовища, а й для середнього та вищого класів, що може призвести до витіснення української мови з певних сфер публічного простору. Це створює парадокс: англійська мова є інструментом професійного успіху, але разом з тим загрожує домінуванню національної мовної традиції.

Явищем, яке яскраво демонструє змішування мов у глобалізованому світі, є кодсвічинг – перехід між мовами в межах одного комунікативного акту. В Україні, де одночасно використовуються кілька мов, кодсвічинг поширений, зокрема серед молоді та в діловому середовищі. Це явище є наслідком мовного контакту між українською та англійською мовами, що з одного боку збагачує мовний ландшафт, а з іншого – викликає занепокоєння щодо збереження автентичності мовної системи.

Кодсвічинг, особливо у медіапросторі, нових технологіях, соціальних мережах та маркетингових кампаніях, стає важливим елементом соціальної комунікації, де англійська мова виступає як інструмент залучення аудиторії, орієнтованої на міжнародні тренди. Водночас цей процес може призвести до втрати точності вираження думок на рідній мові та зниження рівня мовної культури.

Кодсвічинг у різних контекстах, зокрема в молодіжному середовищі, соціальних мережах, бізнесі та професійних колах, активно демонструє використання англійських термінів поряд із українськими словами. Наприклад:

1. **Молодіжне середовище:** «Це просто must-have річ цього сезону!»
2. **Соціальні мережі:** «Я так люблю цей new look, він просто шикарний!»
3. **Інтернет-комунікація:** «Ти бачив цей post на Facebook? Я не можу повірити!»
4. **Бізнес-середовище:** «Нам потрібно покращити customer service і збільшити conversion rate на нашому сайті.»
5. **Професійні дискурси:** «Для цього проекту нам необхідно провести deer analysis.»
6. **Рекламні матеріали:** «З нами ви отримуєте high quality сервіс!».

З одного боку, кодсвічинг сприяє міжкультурному обміну та розвитку мовних навичок, з іншого – може викликати занепокоєння щодо збереження мовної ідентичності, оскільки часте використання іноземних слів і фраз може ослабити рідну мову.

Збереження національної мовної ідентичності в умовах глобалізації є важливим завданням для України. Вплив англійської мови, попри її позитивну роль у міжнародній комунікації, може призвести до зниження потужності української мови в окремих сферах. Особливо це стосується молоді, для якої англійська мова стає символом успіху, прогресу та престижу. Водночас, інтеграція англійських термінів в національну лексику сприяє комунікативній гнучкості в глобальному контексті. Проте збереження української мови як основи національної ідентичності вимагає розробки підходів та рішень, що забезпечить підтримку мовних норм і популяризацію української на всіх рівнях суспільства.

Отже, в умовах глобалізації вплив англійської мови на мовні реалії України є значним і багатоаспектним. Англійська мова проникає у всі сфери суспільного життя, змінюючи мовні практики і формуючи нові реалії. Проте цей процес супроводжується певними ризиками для збереження національної мовної ідентичності, що є важливою складовою культурної самобутності. Для ефективної інтеграції в міжнародну мовну спільноту і підтримки національної мовної спадщини необхідно розробити стратегії, які забезпечать баланс між глобальними і національними мовними тенденціями.

Список використаних джерел

1. Дмитренко О., Кохан С. Вплив англіцизмів на сучасний український молодіжний сленг // Лінгвістичні студії: зб. наук. пр. 2020. Вип. 40, т. 2. С. 49–56. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса. DOI: <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2020.40.2.6> (дата звернення: 20.05.2023).
2. Марченко А. М. Англіцизми в українській мові // Національна ідентичність в мові і культурі: зб. наук. пр. Київ: Талком, 2021. С. 177–180.
3. Прийма Л. Граматичне освоєння англіцизмів у сучасній українській мові // Лінгвістичні студії: зб. наук. пр. 2020. Вип. 40, т. 2. С. 71–80. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса.
4. Шинкар Т. С., Левченко Т. М., Чубань Т. В. Функціонування англіцизмів у мові сучасних українських масмедіа: лінгвоекоекологічний аспект // Закарпатські філологічні студії. 2022. Вип. 25, т. 1. С. 66–71. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.25.1.12> (дата звернення: 18.05.2023).

СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В ПУБЛІЧНОМУ ДИСКУРСІ

*Мірочник В. В.,
викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Історична пам'ять – це динамічна конструкція, що формується через суспільний дискурс і змінюється під впливом соціокультурних факторів. Сучасний інформаційний простір є майданчиком для перегляду історичних подій, створення нових наративів та їхньої політичної інструменталізації. Відмінності в інтерпретації історичних подій можуть залежати від поставленої мети, що підкреслює стратегічний характер дискурсу.

Дискурс як інструмент формування історичної пам'яті

Дискурс впливає на колективну пам'ять через мовні механізми, які використовуються політичними елітами, медіа та освітніми установами. Наприклад, різні країни можуть по-різному трактувати одну й ту ж історичну подію, що демонструє залежність пам'яті від ідеологічних установок.

Лінгвістичні засоби репрезентації історичних подій

Основні методи маніпуляції історичним дискурсом:

- **Метафори** («Золотий вік» – позитивна оцінка, «Темні часи» – негативна);
- **Евфемізми** («захист» замість «окупація», «спеціальна операція» замість «війна»);
- **Гіперболізація** («героїчна боротьба» vs. «загарбницький режим»).

Політичні й медійні маніпуляції

У медіа історичні події можуть подаватися з метою:

- Реконструкції національних міфів;
- Селективного висвітлення фактів;
- Формування образу ворога через історичні паралелі.

Вплив ментальних і соціальних факторів

Культурний контекст визначає сприйняття історичних подій. Наприклад, трактування Другої світової війни відрізняється в пост-радянському просторі, Західній Європі та країнах Східної Європи.

Історична пам'ять є динамічним елементом суспільного дискурсу, що використовується для формування суспільної свідомості. Політичні й медійні маніпуляції дозволяють змінювати акценти в трактуванні історичних подій, що робить дискурс потужним інструментом впливу.

Список використаних джерел

1. Барт Р. Міфології / Р. Барт. – Київ: Основи, 2008. – 256 с.
2. Фуко М. Археологія знання / М. Фуко. – Львів: Літопис, 2019. – 312 с.
3. Лотман Ю. М. Культура і вибух / Ю. Лотман. – Київ: Дух і Літера, 2007. – 248 с.
4. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері публічності / Ю. Габермас. – Київ: Всесвіт, 2018. – 400 с.
5. Ван Дейк Т. Аналіз дискурсу як ідеологічна критика // Соціальні комунікації. – 2015. – № 4. – С. 23–35.

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Oleshko N.,

*Senior lecturer of the Department of Modern European Languages,
State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine*

Introduction. The integration of Artificial Intelligence (AI) into the field of language learning is transforming the way people acquire new languages. In particular, the use of AI in learning English as a foreign language is becoming more widespread due to its ability to offer personalized, efficient, and accessible learning experiences. AI tools, such as language learning apps, virtual assistants, chatbots and automatic translation systems, are reshaping the traditional methods of language acquisition. With the rapid advancement of AI technologies, understanding how these tools can enhance or hinder the learning process is essential for both educators and students.

Aim. The objective of this work is to assess the benefits and challenges of using artificial intelligence in the process of learning English, and to evaluate its effectiveness in improving language proficiency.

Materials and methods. This work details the materials (tools, software, or resources) and methods (research design, data collection, and analysis techniques) used in the study. The study was conducted using AI-powered language learning applications, including Duolingo and Babbel. A mixed-methods approach was employed, involving both qualitative interviews with learners and quantitative surveys to gather data on their experiences with these platforms. Statistical analysis was performed to identify trends in language improvement and user satisfaction.

Personalized Learning Experience. One of the most significant advantages of AI in language learning is its ability to personalize the learning experience. Unlike traditional classrooms where students follow the same curriculum regardless of their individual needs, AI-powered platforms can adapt to each learner's proficiency level. These systems can track progress, identify areas of weakness, and suggest tailored exercises that target specific challenges. For example, AI-driven apps like Duolingo or Babbel adjust the difficulty of tasks based on the learner's previous answers, ensuring that students are consistently engaged and challenged without feeling overwhelmed.

By continuously assessing a learner's progress, AI allows for a more fluid learning process. As the learner improves, the system adjusts the material accordingly, ensuring that practice remains relevant and meaningful. This individualized approach enhances the overall effectiveness of language learning by allowing students to focus on their specific areas for improvement.

Instant Feedback and Error Correction. AI can also provide instant feedback on learners' mistakes, a feature that is crucial for language acquisition. Whether it's grammar, pronunciation or vocabulary, AI tools can quickly highlight errors and offer immediate corrections, helping learners understand their mistakes and learn from them in real-time. For example, speech recognition systems in language apps can analyze pronunciation and offer suggestions for improvement. This kind of feedback is often unavailable in traditional learning environments, where a teacher may not always have the time or resources to provide immediate corrections for every student.

The ability to receive immediate feedback not only accelerates learning but also helps build confidence in learners, as they can see their improvements more clearly and make adjustments on the fly.

Immersive Learning and Conversational Practice. AI-driven language learning tools are becoming increasingly sophisticated in providing immersive experiences. Virtual assistants, like Siri or Google Assistant, or chatbots embedded in language-learning apps, offer students the opportunity to practice conversational English in a simulated environment. These tools allow learners to engage in dialogues, ask questions, and receive responses, which closely mimics real-life interactions. Through natural language processing (NLP), AI can understand and respond to learners in a manner that reflects human conversation. This level of interactivity is invaluable in honing speaking and listening skills, as it gives learners a chance to practice English in a safe, non-judgmental setting. It is important to note that while these tools are useful, they may not always be able to capture the full complexity of human communication, such as tone, cultural context, or emotional nuances.

Gamification and Motivation. AI-powered language learning platforms often incorporate elements of gamification to make the process more engaging. Features like point systems, achievement badges, leaderboards, and level-ups keep learners motivated and invested in their studies. These gamified elements mimic the rewards system that is inherent in gaming, making language learning feel like an enjoyable and rewarding activity rather than a tedious task.

Gamification can also foster a sense of progress and accomplishment, which is crucial for long-term motivation. As learners see their scores improve and unlock new challenges, they are more likely to stay engaged and committed to their learning goals.

Accessibility and Flexibility. AI tools have made language learning more accessible and flexible than ever before. With the rise of mobile applications, learners can study English anytime, anywhere. This eliminates the need for fixed schedules or physical attendance in a classroom, making it easier for people from different backgrounds and with varying time constraints to engage in language learning. Moreover, AI can provide support in multiple languages, making it possible for non-English speakers to use these tools in their native languages. This can help bridge the gap for learners who may not have access to English-speaking environments or native speakers, making English learning more universally available.

Challenges and Limitations. Despite its many benefits, the use of AI in language learning is not without its challenges. One of the most notable limitations is the lack of emotional connection that AI systems can offer. While AI can mimic conversation and provide feedback, it cannot replicate the emotional support and nuanced understanding that a human teacher or language partner can provide. Learners may miss out on the social and emotional aspects of learning, such as building confidence through human interaction or receiving encouragement from an empathetic teacher. Additionally, while AI tools can offer personalized learning, they may not always account for the cultural or contextual differences in language use. For example, idiomatic expressions, slang, or region-specific vocabulary might be misunderstood or misrepresented by AI systems. AI also struggles with understanding and responding to complex or ambiguous language, which can hinder learning when dealing with more advanced language concepts. Furthermore, the dependency on technology might limit learners' ability to engage in real-life communication with native speakers. Although AI tools can simulate conversations, real-life interactions require additional social and cultural cues that AI might not be able to fully replicate.

Using artificial intelligence (AI) in the process of learning a foreign language, especially English, offers several advantages and disadvantages.

Advantages: Personalized Learning, Accessibility, Interactivity, Instant Error Correction, Gamification.

Disadvantages: Lack of Emotional Interaction, Language Nuances, Dependency on Technology, Contextual Errors, Motivation Issues.

Overall, AI can be a great complement to traditional learning methods, but it is most effective when combined with other approaches to achieve the best results.

Results and discussion. Results indicate that learners using AI applications showed significant improvements in vocabulary acquisition and grammar comprehension.

Conclusion. So, Artificial Intelligence is revolutionizing the way we learn languages and its impact on learning English as a foreign language is profound. AI tools provide personalized learning experiences, instant feedback, and opportunities for immersion, making language acquisition more efficient, accessible, and engaging. However, while AI offers great potential, it is important to recognize its limitations, particularly in providing emotional engagement and handling the complexity of real-world language use. As AI continues to evolve, it will likely play an increasingly central role in language learning, but it will be most effective when combined with traditional teaching methods and human interaction.

References

1. Anderson, C. A., & Dill, K. E. (2000). Video games and aggressive thoughts, feelings, and behavior in the laboratory and in life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(4), 772–790. URL: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.78.4.772> (дата звернення 01.01.2025).
2. Pomares, O., & Ramond, O. (2019). Artificial intelligence in education: A systematic review. *Computers & Education*, 138, 36–48. URL: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2019.05.003> (дата звернення 01.01.2025).

ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРС ЯК НОВА ФОРМА МОВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ВІД ФОРУМІВ ДО МЕМІВ

Панасюк Н. В.,

*викладач кафедри сучасних європейських мов,
Державний торговельно-економічний університет*

Інтернет-дискурс став важливою складовою сучасної комунікації. З розвитком цифрових технологій виникли нові форми мовної взаємодії, серед яких особливе місце займають форуми та меми. Ці форми комунікації впливають не лише на спосіб, яким ми обмінюємося інформацією, але й на структуру і зміст мови. Вони демонструють перехід від традиційних форм комунікації до інтерактивного, швидкого й динамічного обміну повідомленнями, що характеризуються новими мовними конвенціями і нормами [4].

Інтернет-форуми, що стали популярними на початку 2000-х, кардинально змінили підхід до обміну інформацією. Це стало можливим завдяки анонімності, яку надають такі платформи. Вони дозволяють користувачам обговорювати різноманітні теми, починаючи від хобі і закінчуючи політичними питаннями. Характерною рисою форумного дискурсу є використання сленгу, аббревіатур та специфічних термінів. Це створює своєрідну «мову форумів», яку розуміють лише учасники спільнот, об'єднаних спільними інтересами. У таких умовах швидкість і лаконічність комунікації стають важливими аспектами, що стимулює появу нових мовних форм, таких як аббревіатури ("lol", "brb") або скорочення ("np" – по problem) [1].

Меми стали невід'ємною частиною Інтернет-культури. Вони представляють собою комбінацію тексту та візуальних елементів, що допомагає передавати емоції та соціальні послання. Відповідно, меми стають новими мовними одиницями, які важко перевести або пояснити без знання культурних контекстів. Вони часто містять гумор, сарказм чи іронію, стаючи популярними завдяки своїй здатності швидко поширюватися в мережі. Важливою особливістю мемів є їхній контекстуальний характер: одне й те саме зображення чи фраза можуть мати різні значення в залежності від платформи або часу. Це створює певну багатозначність, яку інтерпретує аудиторія на основі своїх знань та досвіду [3].

Інтернет-дискурс активно формує нові мовні практики. Це стосується не тільки появи нових слів та виразів, а й змін у граматичних конструкціях та стилістичних особливостях. В Інтернеті стали популярними такі явища, як використання великої кількості емоційних

виразів, скорочення слів або змішування мов (кодинг). Наприклад, акроніми, такі як "omg" (oh my god) або "brb" (be right back), здобули популярність не тільки серед молоді, але й серед більш старших поколінь, що свідчить про зростання впливу Інтернету на повсякденну мову. Крім того, особливості комунікації в Інтернеті, зокрема, емодзі та гіфки, значно змінюють традиційні мовні правила і додають нові форми виразу [5].

Сучасний Інтернет-дискурс вже не обмежується лише текстом. Він все більше орієнтований на мультимедійні елементи — відео, зображення, GIF-файли, меми. Такі форми комунікації розширюють межі мовної взаємодії, дозволяючи виражати емоції та послання не тільки через слова, але й через візуальні матеріали. Це сприяє більш швидкому сприйняттю інформації, але водночас може створювати складнощі в комунікації для тих, хто не володіє певними культурними кодами або не знайомий із сучасними Інтернет-тенденціями [2].

Незважаючи на численні переваги, Інтернет-дискурс також має певні проблеми. Оскільки мова в Інтернеті часто спрощена, можуть виникати труднощі в її розумінні, що може призводити до непорозумінь. Окрім того, меми та інші форми комунікації можуть бути використані для поширення дезінформації або маніпуляцій. Інтернет-дискурс також може викликати соціальні розмежування: деякі люди можуть не зрозуміти жарти або сленг, використовуваний в мемах, що призводить до виникнення «мовних бар'єрів» між різними соціальними групами [1].

З розвитком нових технологій, таких як штучний інтелект, віртуальна реальність та розширена реальність, Інтернет-дискурс продовжить змінюватися. Можна передбачити, що мультимедійні елементи ставатимуть ще більш інтегрованими в повсякденну комунікацію, а нові технології сприятимуть зростанню інтерактивності в мовних практиках. Однак важливо не забувати про етичні та соціальні аспекти цієї трансформації, зокрема, як буде виглядати баланс між творчістю та маніпуляцією в цифровому просторі.

Мовні особливості можуть суттєво впливати на те, як сприймаються повідомлення в Інтернеті, впливаючи на кілька ключових аспектів комунікації.

Лінгвістичні відмінності між мовами можуть призвести до непорозумінь. Наприклад, слово "love" в англійській мові може мати різні значення в залежності від контексту: воно може позначати романтичні почуття або просто дружнє ставлення. Такі варіації можуть ускладнювати точне розуміння повідомлення, якщо не враховувати культурні та мовні контексти [2].

Виявлення емоцій за допомогою мови може сильно відрізнятись в різних культурах. У деяких культурах існує традиція уникати вираження негативних емоцій в комунікації, оскільки це може вважатись неприязним чи непристойним. В інших культурах, навпаки, вважається важливим відкрито виражати свої емоції, навіть якщо вони негативні. Тому неправильне розуміння емоцій може призвести до непорозумінь у спілкуванні [4].

Відчуття довіри є критичним для ефективної комунікації в Інтернеті. Лінгвістичні особливості можуть значно впливати на формування цієї довіри. Наприклад, використання жаргону чи сленгу може бути сприйнято як неформальне або навіть нещире спілкування, що може негативно позначитись на відносинах між співрозмовниками [2].

Мова здатна впливати на поведінку людей. Використання певних слів або виразів може викликати як позитивну, так і негативну реакцію. Наприклад, у соціальних мережах часто спостерігається, що позитивні коментарі та ввічливі вирази сприяють кращому сприйняттю користувача, в той час як агресивний чи негативний стиль може викликати відчуження [1].

Дослідження впливу мовних особливостей на сприйняття повідомлень в Інтернеті охоплюють кілька важливих сфер:

1. Міжкультурна комунікація. Вивчається, як різні мовні особливості можуть впливати на взаємодію людей з різних культур в Інтернеті.

2. Соціальні мережі. Вчені аналізують, як мовні риси і специфічні вирази впливають на комунікацію в соціальних мережах.

3. Маркетинг. Вивчається вплив мовних характеристик на успіх рекламних кампаній в Інтернеті, де важливу роль відіграє здатність правильно інтерпретувати повідомлення цільовою аудиторією [2].

Мовні особливості мають значний вплив на сприйняття повідомлень в Інтернеті. Освіченість про ці впливи може допомогти покращити ефективність комунікації, особливо при спілкуванні з людьми з різних культур.

Жаргон, сленг та мовні елементи є невід'ємною частиною будь-якої мови, і вони широко використовуються в Інтернеті. Жаргон – це неофіційна, часто інтимна лексика, характерна для певних соціальних чи професійних груп, і вона сприяє створенню відчуття єдності серед учасників цих спільнот. Сленг, в свою чергу, є характерним для молодіжного середовища і часто використовується для вираження емоцій або створення гумору та іронії.

Мовні елементи, такі як неологізми, аббревіатури, скорочення та інші конструкції, з'являються і набувають популярності в певний період часу, часто через технологічні чи культурні зміни. В Інтернеті ці елементи використовуються для швидкої комунікації, що є важливим аспектом для збереження швидкості обміну інформацією [1].

Жаргон, сленг та інші мовні елементи сприяють не тільки створенню єдності у спільнотах, але й дозволяють швидко виражати емоції та реакції в онлайн-спілкуванні. Наприклад, аббревіатури типу "lol" чи "brb" допомагають зробити комунікацію більш лаконічною і швидкою. Таким чином, мовні елементи в Інтернеті сприяють ефективнішому та динамічному обміну інформацією в неформальних умовах [2].

Таким чином, Інтернет-дискурс є новим етапом в розвитку мовної взаємодії, який демонструє важливі зміни у способах комунікації. Від форумів до мемів, Інтернет відкриває нові можливості для вираження думок і емоцій, але також ставить низку нових викликів для мовознавців та користувачів Інтернету.

Список використаних джерел

1. Гудзь Н. О. *Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати*. Іп: Сучасні лінгвістичні студії: Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. pp. 61–87.
2. Жулінська М., Смоляр Н. Інтернет-меми як одиниці інформації у кіберпросторі. *Актуальні питання іноземної філології*. 2015. № 2. С. 66–71.
3. Загнітко А. П. *Основи дискурсології*. Донецьк: ДонНУ, 2008. 194 с.
4. Кокнова Т. А. «Інтернет-дискурс» визначення поняття та загальні характеристики. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2022 № 57. С. 53–55.
5. Шкворченко Н. Інтернет-дискурс як лінгвістична категорія. *Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 23, том 3*, 2019. С. 62–67.

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЕРГОНІМІВ У КОНТЕКСТІ МОВНОГО ПРОСТОРУ УКРАЇНИ

*Позніхіренко Ю. І.,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
кандидат філологічних наук,
Державний торговельно-економічний університет*

Ергоніми – це важливий елемент мовного та культурного простору, який відображає цінності, традиції та ідентичність суспільства. Назви підприємств, організацій та установ є не лише засобом ідентифікації, але й інструментом, який формує культурний імідж [1; 8].

У назвах ергонімів часто відображаються національні та історичні особливості. Наприклад, українські компанії нерідко використовують слова, пов'язані з традиційними символами («Калина», «Дніпро»), історичними подіями («Козацька спадщина») чи міфологією («Мавка») [3; 5].

Сучасний період глобалізації спричинив інтеграцію міжнародних назв, однак багато компаній адаптують їх до локального контексту, створюючи цікаві мовні гібриди [4; 7]. Вивчення ергонімів дозволяє не лише зрозуміти культурні процеси, але й аналізувати динаміку мовного розвитку суспільства [6; 8]. Таким чином, ергоніми є культурним дзеркалом суспільства, яке відображає історію, сучасність і прагнення до майбутнього [9].

Ергонім як культурний маркер

Ергоніми виконують роль культурних маркерів, оскільки вони відображають соціальні, історичні, економічні та культурні особливості певного часу і простору [1; 2]. Кожна назва підприємства чи організації створюється в конкретному соціокультурному контексті, що робить її символом відповідної епохи та суспільства.

1. Історичний контекст. Ергоніми відображають історичні події та трансформації. Наприклад, у радянський період переважали назви, що мали ідеологічне забарвлення («Комунар», «Індустрія», «Перемога»). Після здобуття незалежності в Україні з'явилися ергоніми, що апелюють до національної спадщини («Козацька Рада», «Чумак», «Софія Київська») [3; 5].

2. Національна символіка. Назви підприємств часто включають елементи національної культури, зокрема слова, пов'язані з фольклором, традиціями чи природою. Наприклад, назви типу «Калина», «Вербиченька», «Левада» підкреслюють етнічну ідентичність та апелюють до глибоких культурних асоціацій [3; 6].

3. Економічні зміни. Еволюція ергонімів також відображає економічний розвиток суспільства. У періоди індустріалізації поширювалися назви, пов'язані з виробництвом і прогресом («Електрон», «Металург»), тоді як у постіндустріальний період популярними стали назви, пов'язані зі сферою послуг та інновацій («ITGalaxy», «Фітнес Простір») [4].

4. Регіональна ідентичність. Ергоніми можуть підкреслювати локальні особливості, наголошуючи на приналежності до певного регіону. Наприклад, назви «Карпатський мед», «Дніпровський хліб» чи «Львівська пивоварня» відображають географічний контекст і сприяють формуванню регіонального бренду [7; 8].

5. Культурна дифузія. У назвах підприємств простежується вплив глобалізації, коли локальні елементи поєднуються з міжнародними. Наприклад, «ЕкоLand» чи «КаваTime» поєднують українські та іноземні слова, створюючи унікальні гібриди [4; 7].

6. Зміна цінностей. Ергоніми є відображенням домінуючих цінностей суспільства. Сучасні назви часто підкреслюють екологічність («Зелена Крамниця», «Чиста Енергія»), інновації («Techno Vision», «Інновація+»), або орієнтацію на комфорт і якість життя («Домашній Рай», «Смачна Зупинка») [4; 9].

7. Мовні особливості як маркер культури. Використання української мови в назвах підприємств стало важливим елементом формування національної ідентичності [1; 5].

Національна ідентичність у назвах

Ергоніми є потужним засобом формування та підкреслення національної ідентичності, оскільки вони часто відображають особливості мови, культури та історії народу [3; 5]. У назвах підприємств і організацій використовується національна символіка, яка допомагає створити позитивний асоціативний ряд у свідомості споживачів.

Список використаних джерел

1. Баранник, Д. А. «Ергоніми як соціолінгвістичний феномен» // *Науковий вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Серія: Філологія*, 2018. – № 25. – С. 45–50.
2. Гаврилюк, О. М. «Культурологічний аспект аналізу сучасних ергонімів в українському медіапросторі» // *Культура і сучасність*, 2020. – № 1. – С. 67–72.
3. Корольова, Т. І. «Національні особливості ергонімів у сучасному українському урбаноніміці» // *Мовознавство*, 2019. – № 5. – С. 112–120.
4. Левченко, С. П. «Глобалізація та локалізація в сучасних українських ергонімах» // *Філологічний часопис*, 2021. – № 3. – С. 55–61.
5. Москаленко, В. О. «Ергоніми як відображення національної ідентичності» // *Культурологічний альманах*, 2022. – № 10. – С. 73–79.
6. Паламарчук, О. А. «Динаміка розвитку українських ергонімів у контексті соціокультурних змін» // *Соціолінгвістичні студії*, 2020. – № 2. – С. 94–100.
7. Семенюк, Н. М. «Вплив глобалізації на формування ергонімів в Україні» // *Культура слова*, 2019. – № 91. – С. 24–29.
8. Філіпенко, І. Г. «Ергоніми в системі української культури: мовний та культурологічний аспекти» // *Мовна політика та культура*, 2021. – № 7. – С. 38–43.
9. Шумська, Л. В. «Стилістичні особливості ергонімів у сучасному медіапросторі» // *Сучасна українська культура*, 2018. – № 4. – С. 102–108.

ТУРИСТИЧНИЙ ДИСКУРС У ГЛОБАЛЬНОМУ СВІТІ

Прима В. В.,

*кандидат філологічних наук (германські мови), доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Глобалізаційні процеси впливають на кожну країну разом із економічною системою, адже зростає попит на створення міжнародних філій, компаній, збільшення робочої сили, а відповідно виникає потреба у спільному розумінні різних народів світу, тим самим загострює необхідність у знанні однієї мови задля успішної комунікації, особливо на діловому рівні. Глобалізація може проявлятися як у можливостях розвитку та змін, так і у створенні загрози для інших країн, особливо на рівні ринку праці та змін на мовному рівні. Тому, важливо дослідити особливості і тенденції глобалізації та прослідкувати як цей процес впливає на розвиток ділової англійської мови та політичного дискурсу. Особливо актуальним є аналіз процесу стандартизації ділової англійської мови, особливо поширення міжнародних стандартів та термінології англійською мовою. Глобалізація призводить до розвитку нових стилів ділового спілкування на міжнародному рівні, наприклад, все більш популярними є використання осучаснених засобів комунікації під час ділових переговорів чи проведенні ефективного політичного діалогу [1].

Важливим завданням під час дослідження туристичного дискурсу є визначення його типологічного статусу. Відносно цього питання існують різні точки зору. Зокрема, висловлюється думка про те, що даний вид дискурсу являє собою підвид рекламного дискурсу [2]. Інший погляд визначає туризм як самостійний тип дискурсу, який має здатність до взаємодії з іншими типами дискурсу: культурним, науковим, агітаційним. Туристичний дискурс не зовсім коректно розглядати як підвид рекламного дискурсу, оскільки це значно звужує саме його поняття. Ми в свою чергу сприймаємо рекламу як одну із жанрових різновидностей туристичного дискурсу, і звідси випливає, що вона просто так не може представляти все розмаїття його аспектів [3]. Більш зваженою видається думка, відповідно до якої, розглядати його як самостійний тип дискурсу, що характеризується особливою тематичною спрямованістю, орієнтацією на строго конкретного отримувача, унікальністю мети, специфічністю набору мовних засобів, власною жанровою парадигмою [2].

Як можемо спостерігати, головною особливістю туристичного дискурсу на просторах інтернету є переважне використання яскравих образних значень, прикметників та імперативу. Останній, певним чином, прихований у формі намагань переконати, порекомендувати, викликати непереборне бажання у потенційного користувача відгукнутися на запропоновану йому пропозицію. Завдяки використанню комп'ютеризованої програми, можна посортувати окремі лексеми за частотністю їхнього вживання. Так можна виокремити епітети і прикметники, серед них: *incredible* (неймовірний), *discerning* (проникливий), *perfect* (відмінний), *unique* (унікальний), *ancient* (античний, стародавній), *spectacular* (феєричний), *unforgettable* (незабутній), *magnificent* (величний), *vibrant* (яскравий), *great* (прекрасний, чудовий), *impressive* (вражаючий), *traditional* (традиційний), *famous* (відомий, знаменитий), *historic(al)* (історичний), *iconic* (культовий), *modern* (сучасний), *elegant* (елегантний). Частотність вживання інших лексем нижча, тому вони не увійшли в цей список. Необхідно наголосити, що кількість і регулярність вживання тих чи інших епітетів та прикметників варіюється в залежності від тематики вкладки сайтів. Переважна більшість рекламних текстів, що містять інформацію про основні визначні пам'ятки архітектури тої чи іншої місцевості [2].

Отже, глобалізацію розуміємо як процес фундаментальної перебудови країни, зміни людської діяльності, цінностей, орієнтирів, співіснування із іншими країнами із метою формування єдиного світового фінансово-економічного простору, який буде базуватись на сучасних комп'ютерних технологіях.

Список використаних джерел

1. Бикова, Т. Вплив глобалізації на ділову англійську мову та політичний дискурс. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія*, 2023. (5 (10), 5–11. <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.5.1>
2. Романишин, Н., & Бій, О. Туристичний дискурс як прагма-комунікативний феномен. *Молодий вчений*, 2021.11 (99), 228–231. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-11-99-51>
3. Pryma, V., Shkorubskaya, Y., Soshko, O., Khlystun, I., & Hertsovska, N. Linguistic means of identity construction in media texts (comparative analysis of political interviews). *Cadernos De Educação Tecnologia E Sociedade*, 2024. 17 (se2), C. 195–207. <https://doi.org/10.14571/brajets.v17.nse2.195-207>

MULTILINGUALISM IN THE GLOBALIZED WORLD

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Бондаренко І.,

*студент 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

In an increasingly interconnected world, multilingualism has become a valuable asset, enabling individuals and societies to navigate cultural, economic, and political landscapes. The ability to speak multiple languages fosters communication, enhances cognitive abilities, and promotes cultural understanding. However, the rise of globalization also poses challenges to linguistic diversity.

One of the primary benefits of multilingualism is its economic advantage. In a globalized economy, businesses seek employees who can communicate with international clients and partners. Multilingual individuals often have access to better job opportunities and higher salaries. For example, companies in sectors like tourism, diplomacy, and trade highly value language skills.

Multilingualism also has cognitive benefits. Research shows that speaking multiple languages improves memory, problem-solving skills, and mental flexibility. Bilingual individuals, for instance, are better at switching between tasks and are less likely to develop age-related cognitive decline. These advantages highlight the importance of promoting language learning from an early age.

Despite these benefits, globalization has led to the dominance of a few major languages, such as English, Mandarin, and Spanish, at the expense of smaller languages. This linguistic homogenization threatens cultural heritage and identity. Efforts to preserve minority languages, such as revitalization programs and digital archiving, are essential in maintaining global linguistic diversity.

Educational systems play a crucial role in promoting multilingualism. Schools that offer bilingual or multilingual programs help students develop language skills while fostering cultural awareness. Governments and policymakers must also support language preservation initiatives to ensure that linguistic diversity thrives in the globalized world.

In summary, multilingualism is a key asset in the globalized world, offering economic, cognitive, and cultural benefits. However, the challenges posed by linguistic homogenization must be addressed to preserve the richness of the world's languages.

Список використаних джерел

1. García, O. (2009). *Bilingual education in the 21st century: A global perspective*. Wiley-Blackwell.
2. Cenoz, J. (2013). Defining multilingualism. *Annual Review of Applied Linguistics*, 33, 3–18. <https://doi.org/10.1017/S026719051300007X>
3. This article examines various definitions and dimensions of multilingualism, exploring its prevalence and significance in contemporary society.
4. Ayres-Bennett, W., & Fisher, L. (Eds.). (2022). *Multilingualism and identity: Interdisciplinary perspectives*. Cambridge University Press.
5. Bhatia, T. K., & Ritchie, W. C. (Eds.). (2013). *The handbook of bilingualism and multilingualism* (2nd ed.). Wiley-Blackwell.
6. García, O., & Baker, C. (Eds.). (2007). *Bilingual education: An introductory reader*. Multilingual Matters.
7. Marx, N., Lyngbäck, L. A., Crowe, K., & Holmström, I. (2025). Multilingualism in education: Benefits and challenges. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 46(2), 125–140.
8. García, O. (2008). Spanish as a global language. *International Multilingual Research Journal*, 2(1), 48–66.
9. Balula, A., Caliman, L., Costa, C., Fiorini, S., Jarmelo, S., Leão, D., ... & Withanage, D. (2021). *Multilingualism*. OPERAS.

LINGUISTIC LANDSCAPE IN URBAN ENVIRONMENTS: A CASE STUDY APPROACH

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Гончаренко С.,

*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

The linguistic landscape of urban environments reflects the cultural, social, and political dynamics of a city. From street signs and advertisements to public announcements, language in urban spaces communicates identity, power, and belonging. A case study approach allows researchers to analyze these linguistic elements in specific contexts, revealing insights about urban life.

One example is the multilingual signage in cities like New York or London, where diverse communities coexist. These signs not only serve practical purposes but also symbolize the city's multicultural identity. For instance, a neighborhood with signs in Chinese, Spanish, and English reflects the linguistic diversity of its residents, fostering a sense of inclusion.

However, the linguistic landscape can also reveal power dynamics. In some cities, the dominance of a particular language in official signage may marginalize minority languages. For example, in post-colonial contexts, the continued use of colonial languages in government and education can perpetuate inequality. Analyzing these patterns helps researchers understand the socio-political implications of language use.

Urban environments also serve as sites of linguistic innovation. Graffiti, for instance, often incorporates slang, codes, and symbols that reflect local subcultures. These creative expressions challenge traditional notions of language and provide a voice for marginalized groups.

In conclusion, the linguistic landscape of urban environments is a rich area of study that reveals the interplay between language, culture, and power. By examining specific cases, researchers can gain a deeper understanding of how language shapes urban life and identity.

Список використаних джерел

1. Shohamy, E., Ben-Rafael, E., & Barni, M. (Eds.). (2010). *Linguistic Landscape in the City*. Bristol, UK: Multilingual Matters.
2. Mamadouh, V. (2020). *The City and its Languages: Taking Linguistic Diversity Seriously*. *International Journal of Urban and Regional Research*. Retrieved from <https://www.ijurr.org/spotlight-on/language-and-the-city/taking-linguistic-diversity-seriously/>
3. Pietikäinen, S., & Kelly-Holmes, H. (2011). *Multilingualism and the Periphery*. Oxford, UK: Oxford University Press.
4. Backhaus, P. (2007). *Linguistic Landscapes: A Comparative Study of Urban Multilingualism in Tokyo*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
5. Gorter, D. (Ed.). (2006). *Linguistic Landscape: A New Approach to Multilingualism*. Clevedon, UK: Multilingual Matters.
6. Ben-Rafael, E., Shohamy, E., Amara, M. H., & Trumper-Hecht, N. (2006). Linguistic Landscape as Symbolic Construction of the Public Space: The Case of Israel. *International Journal of Multilingualism*, 3(1), 7–30.
7. Cenoz, J., & Gorter, D. (2009). Language Economy and Linguistic Landscape. In E. Shohamy & D. Gorter (Eds.), *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery* (pp. 55–69). New York, NY: Routledge.
8. Puzey, G. (2012). Two-Way Traffic: How Linguistic Landscapes Reflect and Influence the Politics of Language. *Applied Linguistics Review*, 3(1), 151–172.
9. Coupland, N. (2012). Bilingualism on Display: The Framing of Welsh and English in Welsh Public Spaces. *Language in Society*, 41(1), 1–27.
10. Huebner, T. (2006). Bangkok's Linguistic Landscapes: Environmental Print, Codemixing and Language Change. *International Journal of Multilingualism*, 3(1), 31–51.

DIGITAL COMMUNICATION AND LANGUAGE CHANGE: NEW CHALLENGES

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Гонкало Ю.,

*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

The advent of digital communication has revolutionized the way we interact, leading to significant changes in language use and structure. Platforms like social media, messaging apps, and email have introduced new linguistic norms, such as abbreviations, emojis, and memes, which are now integral to modern communication. These changes present both opportunities and challenges for linguists, educators, and society at large.

One of the most notable effects of digital communication is the acceleration of language evolution. Words and phrases can now spread globally within seconds, leading to the rapid adoption of new terms. For example, words like "selfie," "vlog," and "FOMO" (fear of missing out) have entered mainstream dictionaries due to their widespread use online. This phenomenon highlights how digital platforms serve as incubators for linguistic innovation.

However, the informal nature of digital communication has raised concerns about language standardization. Critics argue that the prevalence of shorthand, slang, and grammatical errors in online interactions may erode language proficiency, particularly among younger generations. For instance, the use of "u" instead of "you" or "gr8" instead of "great" is common in text messages, which some fear could spill over into formal writing.

Another challenge is the impact of digital communication on linguistic diversity. While the internet has enabled people from different linguistic backgrounds to connect, it has also reinforced the dominance of English as a global lingua franca. This has led to the marginalization of minority languages, as users often prioritize English to reach a wider audience. Efforts to preserve linguistic diversity in the digital age are therefore crucial.

In conclusion, digital communication has transformed language in unprecedented ways, offering new avenues for creativity and connection while posing challenges to standardization and diversity. As technology continues to evolve, it is essential to strike a balance between embracing innovation and preserving linguistic integrity.

Список використаних джерел

1. Bachhav, P. J. (2022). Investigating the impact of digital communication platforms on language evolution and change. *Business, Management and Economics Engineering*, 22(1), 18–28.
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
3. David Crystal explores how the internet influences language, discussing the emergence of new linguistic forms and the evolution of language in digital contexts.
4. Dovchin, S. (Ed.). (2020). *Digital communication, linguistic diversity and education*. Berlin, Germany: Peter Lang.
5. Herring, S. C. (n.d.). Grammar and electronic communication. In *The International Encyclopedia of Communication*. Retrieved from <https://homes.luddy.indiana.edu/herring/CEAL.pdf>
6. Patria, A. N. (2023). The impact of digital communication on language change. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*, 6(1), 45–56.
7. Romaine, S. (2007). Linguistic diversity and language standardization. In M. Hellinger & A. Pauwels (Eds.), *Handbook of Language and Communication: Diversity and Change* (pp. 685–714). Berlin, Germany: De Gruyter Mouton.
8. Sangeetha, D. (2024). Evolution of digital communication on language and literature. *Language in India*, 24(7), 123–135.
9. Sender, D. (2020). *Digital communication, linguistic diversity and education*. Berlin, Germany: Peter Lang.
10. Vidhya, S. (2021). Impact of digital communication on written English language. *Vidhyayana e-Journal*, 6(1), 78–89.
11. Warschauer, M., & De Florio-Hansen, I. (2003). *Electronic literacies: Language, culture, and power in online education*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

LINGUISTIC MANIPULATION IN MEDIA DISCOURSE

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Коваленко О.,

*студентка 3 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Media discourse plays a powerful role in shaping public opinion, and linguistic manipulation is a key tool used to influence audiences. Through carefully chosen words, framing, and rhetoric, media outlets can sway perceptions, reinforce ideologies, and even manipulate facts. This phenomenon raises important questions about media ethics and the responsibility of journalists.

One common technique of linguistic manipulation is the use of loaded language. Words with strong emotional connotations can evoke specific reactions from audiences. For example, describing a protest as a "riot" versus a "demonstration" can drastically alter public perception of the event. Similarly, labeling individuals as "freedom fighters" or "terrorists" depends on the narrative being promoted.

Another strategy is framing, which involves presenting information in a way that emphasizes certain aspects while downplaying others. For instance, a news report on climate change might focus on economic costs rather than environmental impacts, shaping how viewers understand the issue. Framing is particularly effective because it operates subtly, often without the audience's awareness.

The rise of social media has further complicated the landscape of linguistic manipulation. Algorithms prioritize sensational content, leading to the spread of clickbait headlines and misinformation. This creates echo chambers where users are exposed only to information that aligns with their beliefs, reinforcing biases and polarizing societies.

To combat linguistic manipulation, media literacy is essential. Educating the public to critically analyze language and recognize manipulative techniques can empower individuals to make informed decisions. Additionally, holding media outlets accountable for ethical reporting is crucial in maintaining trust and transparency.

In summary, linguistic manipulation in media discourse is a powerful tool that can shape perceptions and influence behavior. By understanding its mechanisms and promoting media literacy, society can better navigate the complex interplay between language and power.

Список використаних джерел

1. Baker, P., Gabrielatos, C., Khosravinik, M., Krzyżanowski, M., McEnery, T., & Wodak, R. (2008). A linguistic analysis of the media coverage of the European Union and the United States invasion of Iraq. *Discourse & Society*, 19(3), 267–280.
2. Chilton, P., & Schaffner, C. (1997). Discourse and Politics. In T. A. van Dijk (Ed.), *Discourse as Social Interaction* (pp. 206–230). London: Sage Publications.
3. Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: Longman.
4. Fowler, R., Hodge, B., Kress, G., & Trew, T. (1979). *Language and Control*. London: Routledge.
5. Herman, E. S., & Chomsky, N. (1988). *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. New York: Pantheon Books.
6. Kress, G., & van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.
7. Lippmann, W. (1922). *Public Opinion*. New York: Harcourt, Brace and Company.
8. van Dijk, T. A. (1998). *Ideology: A Multidisciplinary Approach*. London: Sage Publications.
9. Wodak, R., & Meyer, M. (2009). *Methods for Critical Discourse Analysis*. London: Sage Publications.
10. Zelizer, B. (2004). *Taking Journalism Seriously: News and the Academy*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

GENDER AND LANGUAGE: THE EVOLUTION OF INCLUSIVE SPEECH

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Кравченко Д.,

*студент 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

The relationship between gender and language has long been a topic of linguistic and social inquiry. As societies become more aware of gender diversity and equality, language is evolving to reflect these changes. The rise of inclusive speech, including gender-neutral pronouns and non-binary terminology, highlights the dynamic interplay between language and identity.

Traditionally, many languages have been structured around binary gender distinctions, with masculine and feminine forms dominating grammar and vocabulary. For example, in Spanish, nouns are gendered, and job titles often default to the masculine form. This linguistic bias has been criticized for reinforcing gender stereotypes and excluding non-binary individuals.

In response, there has been a growing movement to adopt gender-neutral language. In English, the use of "they" as a singular pronoun has gained widespread acceptance, providing a more inclusive alternative to "he" or "she." Similarly, terms like "firefighter" instead of "fireman" and "chairperson" instead of "chairman" are becoming more common, reflecting a shift toward gender neutrality.

The adoption of inclusive language is not without controversy. Critics argue that it disrupts linguistic traditions and complicates communication. However, proponents emphasize that language is a living entity that must adapt to societal changes. Inclusive speech not only validates the identities of marginalized groups but also promotes equality and respect.

Educational institutions and workplaces play a crucial role in promoting inclusive language. By incorporating gender-neutral terminology into curricula and policies, they can create environments that celebrate diversity and challenge outdated norms.

In conclusion, the evolution of gender and language reflects broader societal shifts toward inclusivity and equality. While challenges remain, the adoption of inclusive speech is a vital step in fostering a more equitable world.

Список використаних джерел

1. Arnold, J. E., et al. (2024). New study examines the increased adoption of they/them pronouns. *Phys.org*.
2. Baker, P., et al. (2008). A linguistic analysis of the media coverage of the European Union and the United States invasion of Iraq. *Discourse & Society*, 19(3), 267–280.
3. Chilton, P., & Schaffner, C. (1997). Discourse and Politics. In T. A. van Dijk (Ed.), *Discourse as Social Interaction* (pp. 206–230). London: Sage Publications.
4. Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: Longman.
5. Herman, E. S., & Chomsky, N. (1988). *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. New York: Pantheon Books.
6. Kress, G., & van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.
7. Lippmann, W. (1922). *Public Opinion*. New York: Harcourt, Brace and Company.
8. Parks, L., & Straka, G. (2018). Attitudes Toward Gender-Neutral Spanish: Acceptability and Usage. *Frontiers in Sociology*.
9. van Dijk, T. A. (1998). *Ideology: A Multidisciplinary Approach*. London: Sage Publications.
10. Wodak, R., & Meyer, M. (2009). *Methods for Critical Discourse Analysis*. London: Sage Publications.

THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON LANGUAGE STANDARDIZATION

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Лисенко А.,

*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Social media has become a powerful force in shaping language, influencing how we communicate, and challenging traditional notions of standardization. Platforms like Twitter, Instagram, and TikTok have introduced new linguistic norms, from hashtags and memes to viral slang. While these innovations enrich language, they also raise concerns about the erosion of grammatical rules and linguistic diversity.

One of the most significant impacts of social media is the democratization of language. Users from diverse backgrounds can create and share content, leading to the rapid spread of new words and phrases. For example, terms like "ghosting," "cancel culture," and "vibe check" originated on social media and have since entered mainstream vocabulary. This dynamic process reflects the fluidity and adaptability of language.

However, the informal nature of social media communication has led to concerns about language degradation. Abbreviations, emojis, and grammatical errors are common in online interactions, which some fear could undermine language proficiency. For instance, the use of "LOL" instead of "laugh out loud" or "BRB" instead of "be right back" is prevalent, potentially affecting formal writing skills.

Social media also reinforces the dominance of certain languages, particularly English, at the expense of others. While this facilitates global communication, it can marginalize minority languages and dialects. Efforts to promote linguistic diversity on social media, such as multilingual content and language preservation campaigns, are essential in addressing this imbalance.

In conclusion, social media has profoundly influenced language, fostering creativity and connection while challenging traditional standards. Balancing innovation with preservation is key to ensuring that language remains a vibrant and inclusive tool for communication.

Список використаних джерел

1. Barton, D., & Lee, C. (2013). *Language Online: Investigating Digital Texts and Practices*. Routledge.
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
3. Herring, S. C., Stein, D., & Virtanen, T. (Eds.). (2013). *Pragmatics of Computer-Mediated Communication*. Mouton de Gruyter.
4. Tagliamonte, S. A., & Denis, D. (2008). Linguistic Ruin? LOL! Instant Messaging and Teen Language. *American Speech*, 83(1), 3–34.
5. Thurlow, C., Lengel, L., & Tomic, A. (2004). *Computer Mediated Communication: Social Interaction and the Internet*. Sage Publications.
6. Zappavigna, M. (2012). *Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web*. Continuum.
7. *The Impact of Social Media on Language Evolution*. (2023). ResearchGate.
8. *The Impact of Social Media on the Evolution of Language and Communication Trends*. (2022). ResearchGate.
9. *Language and Social Media*. (2023). Fiveable.
10. *Language Diversity and the Internet*. (2019). WACC Global.

TRANSLATION IN THE ERA OF MACHINE LEARNING: THE FUTURE OF HUMAN TRANSLATORS

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Мельник Н.,

*студентка 3 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Machine learning has revolutionized the field of translation, enabling the development of sophisticated tools like Google Translate and DeepL. These technologies have made translation faster, more accessible, and cost-effective, raising questions about the future role of human translators. While machine translation offers numerous advantages, it also has limitations that underscore the continued importance of human expertise.

One of the primary benefits of machine translation is its speed and scalability. AI-powered systems can process vast amounts of text in seconds, making them ideal for tasks like translating websites, documents, and social media posts. This efficiency is particularly valuable in industries like e-commerce and journalism, where timely communication is essential.

However, machine translation struggles with nuances, context, and cultural subtleties. For example, idiomatic expressions, humor, and wordplay often get lost or mistranslated by AI systems. Human translators, with their deep understanding of language and culture, are better equipped to handle these complexities. Additionally, literary and legal translations require a level of precision and creativity that machines cannot yet replicate.

The rise of machine translation has also sparked debates about job displacement. While some fear that AI will render human translators obsolete, others argue that it will complement their work. For instance, translators can use machine translation as a starting point, refining

and editing the output to ensure accuracy and quality. This hybrid approach combines the efficiency of AI with the expertise of humans.

In conclusion, machine learning has transformed translation, offering unprecedented speed and accessibility. However, the unique skills of human translators remain indispensable, particularly for tasks requiring cultural sensitivity and creativity. The future of translation lies in the collaboration between humans and machines, leveraging the strengths of both.

Список використаних джерел

1. Barton, D., & Lee, C. (2013). *Language Online: Investigating Digital Texts and Practices*. Routledge.
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
3. Herring, S. C., Stein, D., & Virtanen, T. (Eds.). (2013). *Pragmatics of Computer-Mediated Communication*. Mouton de Gruyter.
4. Tagliamonte, S. A., & Denis, D. (2008). Linguistic Ruin? LOL! Instant Messaging and Teen Language. *American Speech*, 83(1), 3–34.
5. Thurlow, C., Lengel, L., & Tomic, A. (2004). *Computer Mediated Communication: Social Interaction and the Internet*. Sage Publications.
6. Zappavigna, M. (2012). *Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web*. Continuum.
7. *The Impact of Social Media on Language Evolution*. (2023). ResearchGate.
8. *The Impact of Social Media on the Evolution of Language and Communication Trends*. (2022). ResearchGate.
9. *Language and Social Media*. (2023). Fiveable.
10. *Language Diversity and the Internet*. (2019). WACC Global.

LANGUAGE POLICIES IN THE 21ST CENTURY: BETWEEN PRESERVATION AND INNOVATION

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Петренко А.,

*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Language policies in the 21st century face the dual challenge of preserving linguistic heritage while embracing innovation. As globalization and technological advancements reshape communication, policymakers must balance the need for linguistic diversity with the demands of a rapidly changing world.

One key aspect of language policy is the preservation of minority languages. Many indigenous and regional languages are at risk of extinction due to the dominance of global languages like English. Governments and organizations are implementing revitalization programs, such as language immersion schools and digital archives, to protect these linguistic treasures. For example, the Maori language in New Zealand has seen a resurgence thanks to community-led initiatives.

At the same time, language policies must adapt to technological advancements. The rise of AI and machine learning has created new opportunities for language preservation and education. For instance, AI-powered tools can document endangered languages and provide accessible learning resources. However, these technologies also raise ethical concerns, such as data privacy and the potential for linguistic homogenization.

Another challenge is the role of English as a global lingua franca. While English facilitates international communication, its dominance can marginalize other languages. Policymakers must promote multilingualism to ensure that linguistic diversity thrives in the globalized world.

In conclusion, language policies in the 21st century must navigate the tension between preservation and innovation. By embracing technology and promoting multilingualism, we can create a future where linguistic diversity is celebrated and sustained.

Список використаних джерел

1. Barton, D., & Lee, C. (2013). *Language Online: Investigating Digital Texts and Practices*. Routledge.
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
3. Herring, S. C., Stein, D., & Virtanen, T. (Eds.). (2013). *Pragmatics of Computer-Mediated Communication*. Mouton de Gruyter.
4. Tagliamonte, S. A., & Denis, D. (2008). Linguistic Ruin? LOL! Instant Messaging and Teen Language. *American Speech*, 83(1), 3–34.
5. Thurlow, C., Lengel, L., & Tomic, A. (2004). *Computer Mediated Communication: Social Interaction and the Internet*. Sage Publications.
6. Zappavigna, M. (2012). *Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web*. Continuum.
7. *The Impact of Social Media on Language Evolution*. (2023). ResearchGate.
8. *The Impact of Social Media on the Evolution of Language and Communication Trends*. (2022). ResearchGate.
9. *Language and Social Media*. (2023). Fiveable.
10. *Language Diversity and the Internet*. (2019). WACC Global.

INTERCULTURAL COMMUNICATION AND MISCOMMUNICATION: HOW LANGUAGE SHAPES PERCEPTION

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Сидоренко В.,

*студент 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Intercultural communication involves interactions between people from different cultural backgrounds, where language plays a central role in shaping perceptions and understanding. Miscommunication often arises due to linguistic and cultural differences, highlighting the importance of cultural competence in effective communication.

One common source of miscommunication is the use of idioms and expressions that do not translate well across cultures. For example, the English phrase "break a leg" may confuse non-native speakers unfamiliar with its meaning as a wish for good luck. Similarly, humor and sarcasm can be misinterpreted, leading to unintended offense.

Cultural norms also influence communication styles. In high-context cultures, such as Japan, communication relies heavily on implicit cues and nonverbal signals. In contrast, low-context cultures, like the United States, prioritize direct and explicit communication. These differences can lead to misunderstandings if not navigated carefully.

Language barriers further complicate intercultural communication. While translation tools can help, they often fail to capture cultural nuances. For instance, a word in one language may have multiple meanings or connotations in another, leading to confusion or misinterpretation.

To improve intercultural communication, individuals must develop cultural awareness and sensitivity. Learning about different communication styles, practicing active listening, and being open to feedback

are essential skills. Additionally, fostering empathy and respect for diverse perspectives can bridge cultural divides.

In conclusion, language is a powerful tool that shapes perceptions in intercultural communication. By addressing linguistic and cultural differences, we can reduce miscommunication and build stronger connections across cultures.

Список використаних джерел

1. Al-Kharabsheh, A. (2008). Unintentional humour in the translation of Jordanian shop signs. *Journal of Intercultural Communication*, 17. Retrieved from <http://www.immi.se/intercultural/nr17/kharabsheh.htm>

2. Byuipt.net. (n.d.). Intercultural communication: Barriers – Cultural competencies. Retrieved from <https://byuipt.net/PGVT/index.php?path=%2Flessons%2F10%2F10.php>

3. Dashnaw, D. (2023). Understanding the deeper dynamics of language barriers in international relationships. Daniel Dashnaw Couples Therapy. Retrieved from <https://danieldashnawcouplestherapy.com/blog/language-barriers-in-international-relationships>

4. Redalyc.org. (n.d.). Non-verbal barriers to effective intercultural communication. Redalyc. Retrieved from <https://www.redalyc.org/journal/279/27962050034/html/>

5. Samovar, L. A., Porter, R. E., & McDaniel, E. R. (2010). *Intercultural communication: A reader* (12th ed.). Wadsworth Cengage Learning.

6. Xin, K. (2007). Intercultural communication: A new approach. *Journal of International and Intercultural Communication*, 1(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/17513050701792256>

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND NATURAL LANGUAGE PROCESSING: THREATS AND OPPORTUNITIES

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Ткаченко О.,

*студентка 1 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Artificial Intelligence (AI) and Natural Language Processing (NLP) are revolutionizing how we interact with technology, enabling machines to understand, interpret, and generate human language. From virtual assistants like Siri and Alexa to language translation tools, NLP has become an integral part of our daily lives. However, this technological advancement also raises ethical and societal concerns.

One of the most significant opportunities offered by NLP is its ability to break down language barriers. Translation tools like Google Translate allow people to communicate across languages, fostering global collaboration and understanding. Similarly, NLP-powered chatbots provide customer support in multiple languages, enhancing user experience and accessibility.

NLP also has transformative potential in fields like healthcare and education. For example, AI-powered systems can analyze medical records to identify patterns and assist in diagnosis, while language learning apps use NLP to provide personalized lessons. These applications demonstrate how NLP can improve efficiency and outcomes in various sectors.

However, the rise of NLP also poses threats, particularly in terms of privacy and bias. NLP systems rely on vast amounts of data, often collected without users' explicit consent. This raises concerns about data security and the potential misuse of personal information. Additionally, NLP algorithms can perpetuate biases present in their training data, leading to discriminatory outcomes. For instance, biased language models may reinforce stereotypes or exclude certain dialects and languages.

Another concern is the potential for job displacement. As NLP systems become more advanced, they may replace human roles in translation, content creation, and customer service. This could lead to economic inequality and social disruption if not managed responsibly.

In conclusion, AI and NLP offer immense opportunities to enhance communication and innovation. However, addressing the ethical and societal challenges they pose is crucial to ensuring that these technologies benefit all of humanity.

Список використаних джерел

1. Al-Kharabsheh, A. (2008). Unintentional humour in the translation of Jordanian shop signs. *Journal of Intercultural Communication*, 17. Retrieved from <http://www.immi.se/intercultural/nr17/kharabsheh.htm>
2. Byuipt.net. (n.d.). Intercultural communication: Barriers – Cultural competencies. Retrieved from <https://byuipt.net/PGVT/index.php?path=%2Flessons%2F10%2F10.php>
3. Dashnaw, D. (2023). Understanding the deeper dynamics of language barriers in international relationships. Daniel Dashnaw Couples Therapy. Retrieved from <https://danieldashnawcouplestherapy.com/blog/language-barriers-in-international-relationships>
4. Redalyc.org. (n.d.). Non-verbal barriers to effective intercultural communication. Redalyc. Retrieved from <https://www.redalyc.org/journal/279/27962050034/html/>
5. Samovar, L. A., Porter, R. E., & McDaniel, E. R. (2010). *Intercultural communication: A reader* (12th ed.). Wadsworth Cengage Learning.
6. Xin, K. (2007). Intercultural communication: A new approach. *Journal of International and Intercultural Communication*, 1(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/17513050701792256>

THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LANGUAGE LEARNING

Рожков Ю. Г.,

*доцент кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Шевченко М.,

*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Artificial Intelligence (AI) is transforming language learning, offering personalized, efficient, and accessible solutions for learners worldwide. From AI-powered language apps to virtual tutors, technology is reshaping how languages are taught and acquired. However, this shift also raises questions about the role of human teachers and the potential limitations of AI.

One of the most significant contributions of AI to language learning is personalization. AI algorithms analyze learners' strengths, weaknesses, and progress to tailor lessons to their individual needs. For example, apps like Duolingo and Babbel use AI to adapt exercises based on user performance, ensuring that learners focus on areas requiring improvement. This level of customization was previously unattainable in traditional classroom settings.

Another advantage of AI is its ability to provide instant feedback. Language learners often struggle with pronunciation and grammar, but AI-powered tools like speech recognition software can offer real-time corrections. This immediate feedback accelerates the learning process and builds learners' confidence.

Despite these benefits, AI cannot fully replicate the nuances of human interaction. Language learning is not just about mastering vocabulary and grammar; it also involves cultural understanding and emotional connection. Human teachers bring empathy, creativity, and cultural insights that AI lacks. Moreover, AI systems may struggle with dialects, slang, and context-specific language use, limiting their effectiveness.

Ethical concerns also arise with the use of AI in language learning. Data privacy is a major issue, as AI systems collect vast amounts of user data to function effectively. Ensuring that this data is used responsibly and securely is paramount.

In conclusion, AI has revolutionized language learning by making it more personalized and accessible. However, it is not a substitute for human teachers, and its limitations must be addressed. By integrating AI with traditional teaching methods, we can create a balanced and effective approach to language education.

Список використаних джерел

1. Barton, D., & Lee, C. (2013). *Language Online: Investigating Digital Texts and Practices*. Routledge.
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
3. Herring, S. C., Stein, D., & Virtanen, T. (Eds.). (2013). *Pragmatics of Computer-Mediated Communication*. Mouton de Gruyter.
4. Tagliamonte, S. A., & Denis, D. (2008). Linguistic Ruin? LOL! Instant Messaging and Teen Language. *American Speech*, 83(1), 3–34.
5. Thurlow, C., Lengel, L., & Tomic, A. (2004). *Computer Mediated Communication: Social Interaction and the Internet*. Sage Publications.
6. Zappavigna, M. (2012). *Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web*. Continuum.
7. *The Impact of Social Media on Language Evolution*. (2023). ResearchGate.
8. *The Impact of Social Media on the Evolution of Language and Communication Trends*. (2022). ResearchGate.
9. *Language and Social Media*. (2023). Fiveable.
10. *Language Diversity and the Internet*. (2019). WACC Global.

КОМУНІКАТИВНИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ

Сідельников Д. С.,

*доктор філософії з маркетингу, здобувач ОС «магістр»,
спеціальність «Філологія», ОП «Прикладна лінгвістика
(лінгводидактика, англійська мова)», I курс, 1мз група,
факультет торгівлі та маркетингу,
Державний торговельно-економічний університет*

Соціальна реклама є інструментом масової комунікації, метою якої є формування суспільних цінностей, зміна моделей поведінки та привернення уваги до актуальних соціальних проблем. У комунікативному вимірі вона виконує роль як інформаційного, так і маніпулятивного інструменту, використовуючи спеціальні мовні, візуальні та психологічні прийоми.

В умовах українсько-російської війни соціальна реклама стає важливим інструментом протидії інформаційним атакам агресора, з одного боку, засобом об'єднання та ідентичності української нації, з іншого боку. У квітні 2022 року Офіс Президента спільно з Урядом замовив соціальну рекламу «Сміливість бути Україною», яка стала і залишається потужним посилом для світової спільноти та яскравим прикладом ефективного використання комунікативних та лінгвістичних можливостей соціальної реклами.

«Коли почалася війна, світ давав нам три дні. Ми ж дали світу зрозуміти, що таке українська сміливість. Українці стали найсміливішою нацією світу. Нас цитують, рівняються, надихаються, аплодують стоячи. Не тільки політики та уряди, а й звичайні люди цих країн. Тепер все людство знає, що сміливість – це бути Україною» [1].

Метонімічність гасла «Сміливість бути Україною» якнайкраще розшифровується на сайті національного ресурсу brave.ua. Україна – це не міфологічна істота, це кожен українець, який ідентифікує себе із свободолобною, волелюбною, рішучою та сміливою нацією, для кого боронити свою територію, мову, культуру – це не подвиг, це глибинний інстинкт, що закладений в ДНК. Метонімічність гасла «Сміливість бути Україною» замінює поняття «бути українцем», «проявляти українську ідентичність» або «захищати країну» на абстрактне «бути Україною». У цьому кейсі метонімія як перенесення значення за суміжністю відбувається:

- ототожнення держави та її народу – «бути Україною» означає бути частиною української нації, діяти в її інтересах;
- перенесення якості («сміливість») на весь народ – сміливість стає національною рисою, а не лише характеристикою окремих людей.

Також дана соціальна реклама «Сміливість бути Україною» містить приховані значення гасла:

- кожен, хто проявляє сміливість, є уособленням України;
- Україна як суб'єкт має сміливість боротися за незалежність;
- бути Україною – це не лише формально належати до держави, а діяти відповідально, патріотично.

Соціальна реклама «Сміливість бути Україною» використовує метонімію, щоб не просто передати думку про патріотизм, а зробити її більш емоційно насиченою, мотивуючою та символічною.

Під час війни соціальна реклама набуває особливого значення: вона не тільки інформує, а й мобілізує, підтримує бойовий дух, формує суспільні настрої та міжнародну думку.

«Ідеї й причини поширення соціальної реклами з початком повномасштабного вторгнення не змінилися: досі важливо досягнути та популяризувати суспільно важливі цінності. Проте саме ті цінності змінилися, адже тепер по телевізору чи на білбордах ми бачимо як нас просять бути стійкими як шафка в Бородянці, або ж нагадують про новітніх героїв, які щонаочі оберігають наш сон» [2].

Основні тренди соціальної реклами під час українсько-російської війни є такими:

- патріотична мобілізація та національна єдність («Допомагай тилу – наближай перемогу»);
- військовий рекрутинг та підтримка армії («Приєднуйся до сили оборони»);
- протидія ворожій пропаганди та інформаційна війна («Не поширюю паніку»);
- психологічна підтримка та реабілітація («Ти не один»);
- волонтерство та благодійність («Донатуй на дрони – рятуй життя»);
- звернення до міжнародної спільноти у потребі об'єднання («Закрий небо»).

Соціальна реклама є складним комунікативним явищем, що призводить до мовних, візуальних та психологічних прийомів для досягнення суспільно важливих цілей. Ефективність її залежить від правильного вибору комунікативних стратегій, адаптації до цільової аудиторії та використання сучасних технологій.

Список використаних джерел

1. Сміливість бути Україною. URL: <https://www.brave.ua>.
2. Брезгунова Л. Як змінилась соціальна реклама після початку повномасштабного вторгнення? *Pressa. Ukraine*. URL: <https://pressassociation.org.ua/ua/yak-zminilas-soczialna-reklama-pislya-pochatku-povnomashtabnogo-vtorgnennya>.

АНГЛІЙСЬКА ЯК ГЛОБАЛЬНА МОВА: ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО РОЗМАЇТТЯ

Тригуб І. П.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Власенко Л. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Англійська мова стала глобальним засобом спілкування, перетворившись на важливий інструмент міжнародного діалогу в таких сферах, як бізнес, наука, освіта та культура. Її поширення сприяє зближенню народів і культур, але водночас викликає побоювання щодо загрози для мовного та культурного розмаїття.

1. Причини популярності англійської мови

Англійська мова має кілька унікальних характеристик, які сприяли її поширенню:

– Історична спадщина. Поширення англійської мови почалося з епохи британського колоніалізму. У багатьох країнах вона стала офіційною мовою або мовою освіти.

– Економічна сила. Домінування англосмовних країн, таких як США і Велика Британія, у світовій економіці, бізнесі та інноваціях сприяло зростанню значення англійської як мови міжнародної комунікації.

– Культура мас-медіа. Голлівуд, музична індустрія та глобальні технологічні компанії, такі як Google, Apple та Microsoft, популяризують англійську через медіа та технології.

– Освітні можливості. Англійська є мовою науки, тому більшість наукових статей, досліджень і навчальних матеріалів публікуються саме цією мовою.

2. Переваги англійської мови як глобальної

– Спрощення міжнародної комунікації

Англійська мова виконує роль «мови-посередника», яка допомагає людям з різних країн і культур спілкуватися. Це особливо важливо у таких сферах, як дипломатія, міжнародна торгівля та туризм.

- Доступ до знань і освіти

Англійська відкриває доступ до найкращих університетів світу, наукових журналів і онлайн-курсів. Наприклад, платформи Coursera, Khan Academy та багато інших пропонують свої матеріали переважно англійською мовою.

- Економічні можливості

Знання англійської мови значно розширює кар'єрні перспективи. Багато міжнародних компаній вимагають від працівників вільного володіння англійською, оскільки це сприяє ефективному обміну інформацією між колегами з різних країн.

- Об'єднання культур

Англійська дозволяє ділитися культурними досягненнями, такими як література, музика чи фільми. Це сприяє міжкультурному обміну та глобальному взаєморозумінню.

3. Ризики для культурного розмаїття

- Загроза для малих мов

Англійська мова часто витісняє малі мови, оскільки молодь ігнорує рідну мову на користь англійської, яка відкриває більше можливостей. Це може призвести до зникнення мов, які є носіями унікальних культурних знань.

- Стандартизація культури

Поширення англійської супроводжується домінуванням англійської мовної культури. Це може призвести до уніфікації цінностей, звичаїв та способів мислення, що загрожує унікальності локальних традицій.

- Нерівність доступу

Не всі країни мають однакові можливості для вивчення англійської мови. Наприклад, у регіонах із низьким рівнем доходів доступ до якісної мовної освіти є обмеженим, що поглиблює нерівність між країнами та соціальними групами.

- Виклик для багатомовності

Дослідники зазначають, що англійська як глобальна мова може створювати ефект «лінгвістичного лінівства», коли люди вивчають лише одну мову, нехтуючи іншими. Це обмежує багатомовність, яка є важливою для збереження культурного розмаїття.

4. Баланс між глобалізацією та локалізацією

Для мінімізації ризиків домінування англійської важливо знайти баланс між глобалізацією та збереженням локальних мов:

– Підтримка багатомовності. Важливо розвивати освітні програми, які популяризують вивчення не лише англійської, але й інших мов.

– Цифрові платформи для малих мов. Соціальні мережі та інші онлайн-платформи можуть стати місцем для збереження та популяризації локальних мов через створення контенту.

– Політика мовного різноманіття. Держави мають впроваджувати заходи для підтримки рідних мов у сферах освіти, медіа та культури.

Таким чином, англійська мова, безсумнівно, має значний вплив на сучасний світ, виступаючи як потужний інструмент глобалізації. Її використання відкриває широкі можливості для спілкування, освіти та економічного розвитку. Однак домінування англійської мови несе ризики для культурного розмаїття та збереження малих мов.

Для гармонійного розвитку суспільства важливо підтримувати багатомовність і створювати умови для збереження локальних мов. Лише так можна забезпечити культурне багатство та унікальність кожного народу в умовах глобалізації.

Список використаних джерел

1. Assembly Language URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/assembly-language.asp> (дата звернення: 09.02.2025).

2. Languages That Give You The Best Chance To Broaden Your Career URL: <https://www.investopedia.com/financial-edge/0113/languages-that-give-you-the-best-chance-to-broaden-your-career.aspx> (дата звернення: 09.02.2025).

ПЕРЕКЛАД ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Фалько Р. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології і перекладу,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Переклад як усний, так і письмовий, відіграє надзвичайно важливу роль у сучасному багатомовному світі. Це ефективний засіб міжкультурної комунікації, адже він не лише забезпечує передачу інформації, але й слугує містком між культурами, зберігаючи спільні елементи та адаптуючи або запозичуючи специфічні культурні особливості. В умовах глобалізації переклад став більше ніж просто інструментом комунікації; тепер це важливий механізм діалогу між різними культурами. Це вимагає від перекладача додаткової уваги до мовних та культурних аспектів, що значно ускладнює процес перекладу [1].

У контексті сучасних лінгвістичних дискурсів переклад – це не просто перетворення слів однієї мови на слова іншої, а передача значень, закладених у культурних кодах різних мовних систем. Для цього перекладачу важливо врахувати не лише контекст, а й адаптацію. Процес адаптації передбачає інтерпретації слів у контексті культури, до якої вони належать. Такий підхід до перекладу сприяє якіснішому сприйняттю і розумінню текстів у різних культурних реаліях [2].

Однак, за останні десятиліття цифрові технології набули величезного впливу, в тому числі на процес перекладу. Цифрова глобалізація, розвиток Інтернету та впровадження онлайн-перекладачів створили нові можливості та виклики. Онлайн-платформи, такі як Google Translate, DeepL та інші, миттєво перекладають тексти, але потребують критичного аналізу, оскільки їхні алгоритми часто ігнорують культурні та семантичні деталі. Алгоритми машинного перекладу часто стикаються з труднощами в адекватній інтерпретації багатозначних слів та ідіоматичних виразів, що може призвести до помилок і непорозумінь. І водночас ними не можна нехтувати, адже сучасні технології відкривають нові горизонти для перекладачів. Тепер автоматичні інструменти слугують помічниками. У цьому

контексті роль кваліфікованого перекладача, стає ще більш значущою, адже лише людина здатна оцінити культурні контексти та адаптувати переклад відповідно до цих реалій.

Наприклад, розглянемо основні цифрові технології перекладу.

Системи автоматизованого перекладу (CAT-tools), такі як SDL Trados, MemoQ та OmegaT, значно підвищують продуктивність роботи перекладача, забезпечуючи послідовність стилю та термінології. Завдяки пам'яті перекладів і автоматичній перевірці термінології можна уникнути випадкових помилок. Проте ці інструменти мають свої обмеження: вони не завжди можуть правильно інтерпретувати унікальні культурні явища, які не мають аналогів у цільовій мові та не враховують зміни контексту.

Машинний переклад (MT), представлений такими платформами, як Google Translate і DeepL, швидко розвивається завдяки використанню нейронних мереж. Він дозволяє миттєво перекладати прості тексти або загальновідомі фрази, що мають культурні аналоги в різних мовах. Однак навіть найсучасніші алгоритми стикаються з труднощами у перекладі ідіом або багатозначних слів, які містять культурно забарвлені значення. Це може призвести до серйозних спотворень сенсу.

Для покращення якості машинного перекладу активно застосовується постредагування (PEMT), яке залучає людину для вдосконалення автоматичних перекладів. Проте цей процес не завжди ефективний: перекладачі можуть витрачати більше часу на виправлення помилок, допущених машиною, ніж на ручний переклад з урахуванням культурних особливостей. Крім того, дрібні помилки, пов'язані з культурними значеннями, можуть залишатися непоміченими.

Мобільні додатки та онлайн-платформи для перекладу, такі як Google Translate або iTranslate, зручні у використанні в реальному часі. Вони сприяють кращому розумінні текстів. Однак ці інструменти не завжди враховують культурний контекст або специфіку тексту, що може призвести навіть до образливих перекладів [3].

Це особливо важливо у контексті російсько-української війни, оскільки процес перекладу тут має додаткові вимоги. У зв'язку з війною, яку веде Росія проти України, точний переклад стає критично важливим для забезпечення адекватного сприйняття інформації, особливо в політичному, військовому та культурному контекстах. Переклад не лише фіксує мовні елементи, а й стає інструментом боротьби за правду, адже спотворення фактів чи невірне викори-

стання термінів може призвести до маніпуляцій або навіть пропаганди. Зокрема, переклад на міжнародному рівні має велике значення для формування уявлень про події війни в різних культурах, тому дотримуватися точності та контексту необхідно для підтримки адекватної міжкультурної комунікації.

Таким чином, вивчення перекладу як культурного явища стає особливо важливим у сучасному світі. Переклад передає культурні значення, сприяє взаєморозумінню та діалогу між представниками розбіжних культур. Різні форми інтерференції впливають на процес перекладу, тож їхнє розуміння допомагає підвищити якість та адекватність перекладу. Дослідження в сфері міжкультурної комунікації та перекладу мають зосередитися на розвитку міждисциплінарних підходів до вивчення мови і культури, особливо в контексті війни та глобалізаційних процесів.

Список використаних джерел

1. Leleka, T. O. (2024). Особливості перекладу у культурологічному аспекті. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, (208), 247–252.
2. Роль перекладача в міжкультурному діалозі. (2020). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*, 9(77), 64–66.
3. Нестеров, В., Костенко, В., & Курасова, Н. (2024). *Технологічні інновації у перекладі: вплив комп'ютерних програм та штучного інтелекту*. Полтавський державний медичний університет.

THE ROLE OF IMPOLITENESS AND SOCIAL MEDIA INNOVATIONS IN MODERN MEDIA DISCOURSE

Хміль О. О.,

*викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

In contemporary media discourse, impoliteness strategies and social media innovations play a significant role in shaping public communication. The rhetorical and strategic use of impoliteness to engage audiences has been widely explored in media discourse, while challenges and transformations in social media discourse analysis have also been a subject of extensive research.

As media discourse evolves, the combination of impoliteness and algorithmic content curation raises ethical and communicative concerns. Understanding these trends is essential for evaluating the impact of digital media on social interactions and political discussions.

Impoliteness is defined as a strategic linguistic tool used to provoke, manipulate, or entertain audiences [1, pp. 45–68]. In media discourse, impoliteness manifests in various ways, including confrontational journalism, political debates, and social media interactions.

One example is the rise of aggressive political rhetoric, where journalists and commentators use direct confrontations to attract viewership [1, pp. 89–102]. Similarly, clickbait headlines often employ provocative language to drive engagement, blurring the line between informative content and sensationalism [1, pp. 120–135].

Another dimension is the use of impoliteness in online discourse. Social media discussions frequently involve verbal aggression, personal attacks, and trolling, which contribute to polarized debates [1, pp. 140–155]. Understanding these patterns is crucial for addressing ethical concerns related to media responsibility and audience manipulation.

The evolving nature of social media discourse is characterized by the use of algorithmic curation and sentiment analysis, which shape public discussions by filtering, prioritizing, and amplifying specific types of content [2, pp. 30–55]. These technologies influence user engagement by tailoring information to individual preferences, thereby reinforcing existing opinions and potentially creating echo chambers. Additionally, AI-driven

content recommendations play a crucial role in determining which narratives gain visibility, as algorithms assess user behavior, interaction patterns, and trending topics to optimize content delivery. As a result, public discourse is increasingly mediated by automated systems that not only reflect but also actively shape social and political conversations. This raises critical questions about the transparency, biases, and ethical implications of algorithmic decision-making in digital communication environments.

One key development is the use of natural language processing (NLP) to analyze public sentiment in real time [2, pp. 75–90]. By processing vast amounts of user-generated content, NLP enables platforms to detect prevailing emotions, trends, and emerging narratives. This data-driven approach allows social media algorithms to optimize engagement by prioritizing emotionally charged content, which often includes impolite or controversial statements. As a result, such content is more likely to be amplified, contributing to the intensification of online polarization. Moreover, the tendency of algorithms to favor high-engagement material can inadvertently promote misinformation, sensationalism, or emotionally manipulative narratives, further shaping public discourse.

The intersection of impoliteness strategies and social media innovations presents a new paradigm in media discourse. On the one hand, impoliteness serves as an engagement tool; on the other, AI-driven algorithms amplify its reach. Digital platforms tend to reward provocative content with higher visibility, as engagement-driven algorithms prioritize emotionally charged and controversial material [1, pp. 160–175]. At the same time, automated moderation systems face challenges in effectively filtering impolite yet engaging discussions, often struggling to distinguish between harmful discourse and legitimate debate [2, pp. 125–140]. This dynamic contributes to the amplification of polarizing narratives and raises concerns about the effectiveness of content regulation in digital spaces.

An example of this convergence is the role of Twitter (X) in political discourse. Politicians and influencers frequently use direct, impolite statements to maximize engagement. Studies show that tweets containing strong language or confrontational tones receive higher interactions, leading to a reinforcement cycle where impoliteness becomes the norm [2, pp. 145–160].

The widespread use of impoliteness in digital discourse raises ethical concerns. The question of whether media outlets should take responsibility for normalizing aggressive communication remains a subject of debate [1, pp. 180–195]. As digital and traditional media increasingly rely on sensationalism to capture audience attention, concerns arise about the potential reinforcement of hostile discourse. The widespread dissemination of confrontational rhetoric can contribute to the erosion of civil debate, making it essential to examine the ethical implications of media strategies that prioritize engagement over responsible communication.

Future research should explore methods to mitigate the negative effects of impoliteness while maintaining engagement in media discussions. Additionally, interdisciplinary approaches combining linguistics, AI ethics, and media studies can offer solutions for fostering more constructive digital interactions.

Impoliteness and social media innovations shape modern media discourse in complex ways. While impoliteness increases audience engagement, its amplification through AI-driven algorithms raises concerns about polarization and misinformation. Understanding these dynamics is crucial for developing ethical guidelines and improving the quality of digital communication.

Список використаних джерел

1. Baczkowska A. Impoliteness in Media Discourse. *Interfaces Studies in Language, Mind and Translation* (Vol. 5). New York: Peter Lang Edition, 2020.
2. Zappavigna M., Ross A. S. (Eds.). *Innovations and Challenges in Social Media Discourse Analysis*. London: Routledge, 2024.

СУГЕСТИВНІ ФУНКЦІЇ ЕМОЦІЙ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Цимбаліста О. А.,

*доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Кривенко О. В.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сучасна лінгвістика активно вивчає питання, пов'язані з вербальним впливом на встановлення особистості. Багато в чому це зумовлено прагматично: розширюються галузі діяльності фахівців у галузі PR-технологій, збільшується кількість рекламних кампаній та якість їхньої роботи, в умовах нестабільності суспільства виникає потреба у різних психологічних тренінгах.

Поняття сугестії з'явилося в англійській філології у XVIII ст. у зв'язку з дослідженнями орієнталістів, коли В. Джонс та Х. Вілсон переклали санскритський термін «в'янджана» як «сила навіювання». Його вживали Ш. Бодлер та С. Малларме, апробував О. Фет, перебуваючи під впливом філософії А. Шопенгауера. Теоретичного значення сугестії надав Д. Овсяннико-Куликовський, який поглибив учення О. Потебні про форму. Однак термін не набув чіткого понятійного наповнення [6].

Соціопсихологи тлумачать сугестію як підказування, навіювання слухачеві, програмування його настрою, літературознавці – як підтекст, другий і третій плани зображення, а О. Веселовський застосовував його в обох аспектах. Індолог Б. Ларін вбачав у сугестії прихований ефект, невід'ємний від поетичного мовлення, румунський літературознавець Л. Ягустін вказував на словесно не виражені, навіювані поетичні настрої, що відображають внутрішню сутність ліричного твору [6].

Сугестологія в цілому є прагматично орієнтованою лінгвістичною теорією (що ріднить її зі звукосимволізмом). Одна з базових, фундаментальних складових СЛ – теорія комунікації, оскільки саме мова, мовлення виступають ядром сугестії (Черепанова та ін.). «Гіпотеза лінгвістичної відносності Сепіра-Ворфа, яка полягає в тому, що мова нав'язує людині норми пізнання, мислення та соціальної поведінки, достатньо жорстко визначає сугестивну роль мови» [3, с. 112].

Однак фундаментальна теоретична база проблеми не розроблена, і тому багато питань теорії вербальної дії залишаються невирішеними. Залишається невирішеним і головне питання – що є сугестією як феномен? Це питання систематичного дослідження, оскільки від відповіді на нього залежить вирішення багатьох інших проблем: ефективної адаптації людини у соціумі, проблеми навчання індивіда, можливості корекції особистості, формування певних установок залежно від характеру діяльності індивіда.

Як і раніше, залишається незрозумілим, чим обумовлена можливість сугестивного впливу, чи є сугестія особливою функцією мови, властивістю вербального тексту (здійснюється в тексті) або пояснюється закономірностями породження сенсу.

Гіпотетично припускаємо, що сугестія – сутнісна лінгвопсихічна властивість мовної діяльності. Механізми сугестивного впливу обумовлені закономірностями породження сенсу. У зв'язку з цим доцільно розглянути деякі закономірності сприйняття мовленнєвого твору та проаналізувати компоненти тексту, що оптимізують сугестивний вплив. За допомогою мови автор впливає на моделювання читачем картини світу. У такому контексті мова постає універсальною сугестивною системою [1, с. 194].

Вперше психолінгвістично описуються механізми сугестивного впливу, аналізуються текстові фактори сугестії, представляється модель текстового сугестивного впливу. Проблемне поле статті обмежується розглядом деяких компонентів тексту (а саме – емоційних домінант мовного твору), які оптимізують сугестивну дію.

Сугестія як спосіб мовно-психологічного впливу опирається насамперед на сенсові натяки, підтексти, другий і третій плани зображення, звернені здебільшого до підсвідомості для некритичного, емоційного декодування інформації читачем [2, с. 115]. Нас цікавить питання про сугестивні функції емоції, фіксованої у художньому тексті. При цьому актуальними для нас є наступні базові положення теорії сприйняття емоційних домінант.

1. Реципієнт розуміє текст, спираючись на домінантні значення, актуалізовані автором тексту. Ці значення закріплюються емоціями, що виникають при продукуванні мовного твору, які репрезентуються в тексті і впливають на реципієнта в процесі сприйняття. Іншими словами, на перших етапах сприйняття тексту розуміння ґрунтується виключно на емоційних компонентах смислового поля.

2. «На рівні психічного відображення емоційні переживання є єдиним представником мотиваційних процесів. Так як при сприйнятті художнього твору емоційне співпереживання є основою смислового аналізу інформації, здійснюється безпосередній вплив на емоційну сферу реципієнта, який не усвідомлюється або усвідомлюється вже після прочитання тексту. На це впливає мотиваційна сфера реципієнта, відбувається зміна у системі мотивів, отже, і переструктурування програми діяльності. До того ж, під впливом емоцій відбуваються змістовні зміни в асоціаціях, причому досить чіткі.

3. Емоція по суті має усвідомлювано-неусвідомлювану природу, так як почуття не може бути повністю позбавлене усвідомлення, але в той же час воно за потребою несвідоме. У зв'язку з цим сприйняття емоційних домінант відбувається неусвідомлено, але адекватно репрезентованим у тексті емоціям автора, тобто сугестивно. Залишається незрозумілим, чим зумовлений такий шлях передачі домінантних емоцій, виражених мовними одиницями.

Про сугестивність структури домінантної емоції свідчить здатність емоції спрямовувати потік асоціацій до автора тексту, як сприймає текст і коригувати індивідуальні асоціації реципієнта, що виникають при прочитанні тексту, у відповідність до авторського задуму.

Крім того, нові дослідження в галузі когнітивної науки показують, що емоція є не реакцією на саму дійсність, а впливає зі способів сприйняття світу людьми та їх тлумачення. Іншими словами, репрезентована в мовних виразах домінантна емоція в силу своєї структурної організації задає спосіб сприйняття поданої в тексті інформації.

У свою чергу структура емоційного поля тексту також сугестивна, тобто спрямована на обов'язкову актуалізацію та підкріплення домінантної емоції. Власне експресивна мовна функція реалізується в процесі транслювання словами почуттєво-емоційного спектру, вираження переживань та оцінок мовців чи читачів. Невизначеним залишається статус категорії експресивності й емоційності. Її кваліфікують як стилістичну, функціональну, прагматичну, синтаксичну, семантичну категорію [4, с. 130].

Емоційні поля, що мають сугестивну силу, структуруються так, що кожен елемент поля спрямований на підкріплення домінантної емоції, причому не простим її повторенням, а акцентуалізацією на різні її параметри.

Таке повторення і керує процесом адекватного виявлення домінантної емоції тексту та розумінням змісту тексту загалом. Таким чином, якщо емоційне поле тексту структуроване (репрезентація емоцій у тексті підпорядкована провідній мотивації) та ієрархічна організація емоцій підпорядкована домінантній інтегративній ознаці, такі поля надають сугестивний вплив при сприйнятті та передачі емоційних домінант, через неусвідомлюваність тонкого варіювання репрезентованих відтінків емоцій та їх спрямованості на актуалізацію емоційного ядра цього поля.

4. Текст може впливати на різні рівні людської свідомості, здійснюючи різні форми перебудови свідомості.

Список використаних джерел

1. Кіреєнко К. В. Мовна сугестія як об'єкт лінгвістичного дослідження. Вісник Луганського університету ім. Тараса Шевченка. 2018. № 2. С. 194–203.

2. Ковалевська Т. Ю. Актуальні напрями дослідження вербального впливу. Одеський лінгвістичний вісник. 2014. Вип. 3. С. 110–117.

3. Мудраченко Т. Б. Сугестія як засіб мовленнєвого впливу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». 2015. Серія «Філологічна». Вип. 56. С. 211–214.

4. Помирча С. В. Експресивна лексика як особливе та специфічне явище української літературної мови. Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Філологія». Острогоз : Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7(75), жовтень. С. 129–131.

5. Холявко І. В. Засоби експресивності в українських мовознавчих наукових статтях. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». 2020. № 8. С. 185–190.

6. [https://uk.wikipedia.org/wiki/Сугестія_\(літературознавство\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Сугестія_(літературознавство)).

LINGUISTIC IDENTITY IN THE DIGITAL AGE: MULTICULTURAL DIMENSION

Chaika O.,

*DSc (Pedagogy), PhD (Linguistics), Associate Professor,
Associate Professor at Department of Foreign Philology and Translation,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

In the era of digital globalization, linguistic identity is undergoing profound transformations, shaped by the widespread use of digital communication tools, artificial intelligence, and social media. The traditional boundaries of linguistic communities are becoming increasingly fluid, leading to new forms of multilingualism and cultural hybridity. While digital platforms provide opportunities for the preservation and promotion of linguistic diversity, they also raise concerns about language dominance, the erosion of linguistic identity, and the loss of cultural specificity (Chaika, Sharmanova & Makaruk, 2024). The multicultural dimension of linguistic identity in the digital age necessitates a closer examination of how different linguistic communities navigate digital spaces, how power dynamics influence linguistic representation, and what strategies can be employed to ensure linguistic equity.

Despite growing academic interest in digital multilingualism and linguistic identity, significant research gaps remain. One major gap is the lack of comprehensive studies on the long-term cognitive and sociocultural impact of digital language use on multilingual individuals. While studies have examined how digital technologies facilitate language learning and usage, there is limited empirical research on how prolonged exposure to AI-driven translation tools and predictive text algorithms influences native and second-language proficiency, code-switching behaviors, and language retention in multicultural settings. Another critical gap concerns the representation of minority and endangered languages in digital spaces. While major world languages such as English, Mandarin, and Spanish dominate the digital sphere, many indigenous and regional languages remain underrepresented. Recent research highlights that digital platforms contribute to language shift, as younger generations, particularly in multilingual societies, tend to prioritize globally dominant languages over their heritage languages due to accessibility and economic incentives. However, studies focusing on the effectiveness of digital revitalization

efforts, such as community-led language apps, AI-driven corpus building, and social media campaigns, remain fragmented and require deeper interdisciplinary investigation.

Furthermore, the role of digital policies and governance in shaping linguistic identity is an area that demands greater attention. While some international organizations have advocated for linguistic inclusivity online, the effectiveness of such policies remains inconsistent across different sociopolitical contexts. The intersection of linguistic rights, AI ethics, and digital governance is a rapidly evolving field with significant implications for linguistic identity, yet there is a lack of coordinated research on how policy frameworks can be implemented to ensure sustainable linguistic diversity.

Therefore, the urgency of addressing linguistic identity in the digital age stems from the rapid technological advancements that are reshaping linguistic practices in real-time. As AI continues to evolve, its role in language processing, machine translation, and voice recognition is raising complex questions about linguistic agency, accuracy, and cultural bias. Large-scale AI models are predominantly trained on data from dominant languages, leading to algorithmic biases that marginalize less-resourced languages. Academic inquiry is needed to assess the extent to which AI-driven linguistic tools either reinforce or challenge existing linguistic hierarchies.

Moreover, the field of sociolinguistics is increasingly intersecting with digital humanities and computational linguistics, requiring a shift in traditional linguistic research methodologies. Digital corpora, big data analytics, and AI-based language modeling offer powerful tools for linguistic analysis, but academia has yet to fully integrate these approaches into linguistic identity research. The academic community must recognize the necessity of interdisciplinary collaboration, i.e., bringing together linguists, data scientists, policy makers, and AI ethicists, to address the complexities of linguistic identity in digital spaces. Additionally, globalization and migration trends have amplified the importance of studying digital multilingualism and linguistic identity. Many migrants, refugees, and diasporic communities rely on digital platforms as primary means of maintaining linguistic and cultural ties to their homelands. The rise of transnational digital networks has led to new forms of language contact, hybridization, and linguistic adaptation that remain understudied. Academic discourse must expand to include the lived experiences of digital multilingual speakers, particularly those from linguistically marginalized communities.

Here it is the role of translation that may also come as significant to traditional rendering of local ideas embedded in national / ethnic concepts (Kapranov, 2022). In summary and following the key concepts, several recent studies have attempted to address aspects of linguistic identity in the digital era, highlighting key challenges and trends.

Among these, it is AI and language bias. Studies on machine translation tools, such as Google Translate and DeepL, have shown systematic biases favoring dominant language structures and cultural assumptions embedded in AI models. This raises concerns about how linguistic identities are shaped or distorted by these digital tools. Another aspect of linguistic identity to be unveiled links to social media and language shift. Research has demonstrated that young speakers of minority languages often shift to dominant languages on social media platforms due to greater visibility, peer pressure, and algorithmic preferences. However, community-led language activism has shown potential in reversing language decline through digital initiatives, such as *TikTok* and *Instagram* campaigns promoting heritage languages. Relevant as it appears is the need in digital language revitalization. Case studies of digital language revitalization efforts, such as the development of Welsh and Hawaiian language learning apps, indicate that digital tools can enhance language acquisition and engagement. However, these efforts require sustained funding, institutional support, and community involvement to be truly effective. There is another area that may require a specific academic focus under the study, i.e., translanguaging in digital communication. Following the Luxembourgish multicultural experience and a growing body of research, it is observed that digital spaces encourage fluid and dynamic language practices, where users blend multiple languages in creative ways. While this reflects linguistic adaptability, it also raises concerns about the erosion of formal linguistic structures and literacy skills among younger users.

Under this circumstance, a key question arises, «What remains to be done?»

While existing research has laid the groundwork for understanding linguistic identity in the digital age, it is prompted several critical areas require further exploration. For instance, comprehensive studies on the long-term impact of AI-driven language tools on linguistic identity, literacy, and cognitive development in multilingual individuals along with policy-oriented research that examines the effectiveness of current digital governance strategies in promoting linguistic diversity and preventing

digital linguistic homogenization. Considering multiculturalism, ethnographic and participatory research will be crucial while focusing on the experiences of multilingual users navigating digital spaces, particularly in marginalized or diasporic communities. Next, more systematic evaluation of digital language revitalization efforts will do good when assessing their sustainability, scalability, and real-world impact on language retention and transmission. Last but not the least, it is greater interdisciplinary collaboration between linguists, AI researchers, and digital humanities scholars, which will develop equitable and linguistically inclusive digital technologies.

In conclusion, addressing these gaps will be essential for ensuring that linguistic diversity is preserved and empowered in the digital age. Academia must take a proactive role in shaping the discourse around linguistic identity, advocating for policies that promote multilingual equity, and fostering innovative research methodologies that bridge the gap between traditional linguistics and emerging digital technologies. The future of linguistic identity in digital spaces will be determined by the actions taken today, making this issue an urgent and necessary area of academic inquiry.

References

1. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38–61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
2. Kapranov, O. (2022). The translator's self-censorship: The Norwegian rendering. In L. Harmon (ed.) *Kosinski's Novel The Painted Bird in Thirteen Languages* (pp. 138–153). Leiden: Brill. ISBN: 978-90-04-52191-9. <https://brill.com/view/title/59242?language=en>

ДИСКУРС ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ

Малиновська І. А.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Дискурс є одним із ключових елементів соціальних комунікацій. Він не лише відображає існуючі соціальні уявлення, а й активно формує їх, впливаючи на громадську думку. Дискурс-аналіз дозволяє визначити, як саме суспільство конструює певні поняття та які механізми впливають на масову свідомість. Дискурс – це не просто мовленнєва практика, а й спосіб інтерпретації реальності. У різних соціальних сферах (політика, культура, медіа) він слугує засобом передачі цінностей, норм і ідеологій. Мішель Фуко підкреслював, що дискурси формують наше уявлення про світ, визначаючи межі дозволеного та недозволеного в комунікації [1]. Дискурс складається з рівнів, таких як лексико-семантичний, синтаксичний, прагматичний. Його аналіз включає структурний та детальний підхід. Перший допомагає визначити основні теми, авторів, цільову аудиторію, а другий вивчає мовні та риторичні засоби, що використовуються для впливу на реципієнтів. У суспільстві можна виділити різні типи дискурсів: політичний, медійний, академічний, художній тощо. Крім того, Androutsopoulos / Kuhlee (2021) розрізняють такі дискурси у громадському просторі [2]:

Тип дискурсу	Домінуючі цілі	Часті типи текстів / знаків (приклади)
Інфраструктурно мотивований	Орієнтація, встановлення порядку, визначення та регулювання просторових і часових процесів	Дорожні знаки, вивіски магазинів, позначення будівель
Регуляторно мотивований	Регулювання поведінкових і дійових норм на основі загальноприйнятих принципів і правил, встановлення порядку	Дорожні знаки, заборонні знаки, інструкції з користування, години роботи, попереджувальні та безпекові вказівки
Комерційно мотивований	Привернення уваги, заклик до (не)прямої дії	Вивіски магазинів і ресторанів, оформлення вітрин, стенди, рекламні плакати, афіші заходів, передвиборчі плакати

Тип дискурсу	Домінуючі цілі	Часті типи текстів / знаків (приклади)
Комеморативно мотивований	Пам'ять і вшанування подій, місць та осіб, спонукання до рефлексії, інформування	Меморіальні дошки, пам'ятники, «камені спотикання» (Stolpersteine), дорожні знаки, надгробки
Трансгресивно мотивований	Заявка на присутність, звернення до прихованих, пригнічених, особистих тем, вираження думок та ідентичностей	Графіті, наліпки, протестні плакати
Художньо мотивований	Виділення певних деталей, стимулювання рефлексії, привернення уваги	Мурали, пам'ятники
Символічно мотивований	Заклик до ціннісних та ідентичнісних питань	Плакати, наліпки, графіті, меморіальні дошки

Дискурс впливає на суспільство через: повторюваність тем і наративів, емоційне забарвлення висловлювань, риторичні прийоми, зокрема метафори, гіперболи, повтори, взаємодію з іншими дискурсами, що змінює загальне уявлення про певні явища. Дослідники часто аналізують медійний дискурс, щоб виявити його вплив на суспільну думку. Наприклад, дискурс про освіту може включати як позитивні наративи (інновації, реформи), так і негативні (криза, нестача фінансування), що впливає на сприйняття громадськістю освітньої системи. Дискурс є потужним інструментом впливу на суспільну думку. Він не тільки відображає дійсність, а й активно її конструює, формуючи масові уявлення та соціальні норми. Дискурс-аналіз є важливим методом дослідження, що допомагає виявити механізми впливу мовлення на громадську думку та соціальні процеси.

Список використаних джерел

1. Pfeiffer, F. (2023, 09. Januar). In 4 Schritten eine Diskursanalyse für die Abschlussarbeit durchführen. Scribbr. Abgerufen am 17. Februar 2025, von <https://www.scribbr.de/methodik/diskursanalyse/>
2. Badstübner-Kizik, C. (2023). Zur Kategorie "Diskurs" in der Kultur-und Literaturdidaktik des Faches Deutsch als Fremd-und Zweitsprache LITERATUR KULTUR MEDIEN IN DEUTSCH ALS FREMD-UND ZWEITSPRACHE. Zur Kategorie "Diskurs" in Der Kultur-Und Literaturdidaktik Des Faches Deutsch Als Fremd- Und Zweitsprache.

Електронне видання

СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ДИСКУРСИ: ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ**

(Київ, 20 лютого 2025 року)

Видавець і виготовлювач
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, м. Київ-156, Україна, 02156
Тел. (044) 513-74-18
Електронна пошта knute@knute.edu.ua
94E–25

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 7656 від 05.09.2022